

P 18 • A 7 • Lv 2 • KA 3 Kamratföreningars Tidskrift ♦ Nummer 1-2010

Tofta skjutfält används flitigt

Livgardets blivande utlandsstyrka till Afghanistan, FS 19 övade bl.a. med stridsfordon 90, även attackanfall med JAS Gripen förekom.

P 18 kamratförening sid 3-19

Sancta Barbara-kronan på verket

Taktiksnack under tävlingen om Mortimer Sederholms vandringspris.

A 7 kamratförening sid 20 -31

Garnisonens Dag i Halmstad

"Resan blev lyckad, vi som var med var mycket nöjda. Allt hade klaffat bra och allt det vi begärt att få se hade vi också fått se."

Lv 2 kamratförening sid 32-39

Utveckling av museets samlingar

Arte 724-instrumenteringen är nu flyttad från pjäshallen till museets övriga artillerimaterial.

KA 3 kamratförening sid 40-51

Gotland ligger där det ligger och kommer alltid att ha betydelse för rikets försvar!

Riksdagen fattade i juni 2009 beslut om försvarets inriktning för perioden 2010-2014. Försvarsmakten skall i framtiden vara omedelbart gripbar, bemannad och materiellt uppfyllt och utan nämnvärda återtagandebehov. Detta med anledning av att den säkerhetspolitiska situationen är mer osäker än tidigare, med hot som är föränderliga, svårförutsägbara och gränslösa. Omgivande länder utökar också sina försvarsanslag och övningsverksamheten ökar, bland annat i Östersjöregionen, där ett antal större övningar genomförts under 2009, med såväl ryska-, som NATO-förband. Beslutet visar också tydligt att det framöver anses viktigare att försvara hemlandet än att genomföra internationella insatser!

Värnplikten kommer att läggas vilande från 2010-07-01 och Försvaret kommer att bemannas med frivilliga. Försvarsmakten kommer framöver successivt att inta en volym på ca 50000 man, där ca 28000 tillhör insatsförband som innehåller anställda eller kontrakterade soldater. Den andra delen, ca 22000 man, bildar Hemvärnet med de nationella skyddsstyrkorna.

Hemvärnet med de nationella skyddsstyrkorna kommer under 2010 att påbörja en omstrukturering från 30000 man i 60 bataljoner till 22000 man i 40 bataljoner. Framöver kommer ca 3/4 av hemvärnet att bestå av nationella skyddsstyrkor (de nuvarande insatsenheterna bildar nationella skyddsstyrkor) och av ca 1/4 hemvärnsförband. Tidigare har förhållandet varit det omvända. Avtalsstiderna kommer också att förändras, från timmar till övningsdagar. Insatsenheterna kommer att genomföra 8 dagar utbildning och övriga 4 dagar. Hemvärnssoldaternas ersättning för fullgjort avtal kommer också att höjas avsevärt. Antalet övningar kommer att reduceras så att avtalsdagarna kan fullgöras vid ett (4 dagars enheter), eller två tillfällen (8 dagars enheter). Syftet är att öka avtalsuppfyllnaden, förbättra förbandsandan och därmed öka förbandens förmåga. För Gotland innebär detta en reduktion från två Hemvärnsbataljoner till en, bestående av maximalt 600 man.

Gotlandsgruppen har mycket glädjande inför 2010 fått ett uppdrag att genomföra tre månaders GSU (Grundläggande Soldat Utbildning) med 60 soldater. Dessa är i första hand avsedda för att bemanna Gotlands hemvärn, men de kan också välja att söka till övriga insatsförband. Inriktningen är att vi skall utbilda 60/år även framöver! Utbildningen sker till största delen på Tofta skjutfält och soldaterna förläggs för närvarande på Suderbys. Förhoppningsvis kommer en förläggning att byggas i trakten av Burs på skjutfältet under 2011. I skrivande stund genomför 19 st GSU. Utryckning sker 04-30. Under hösten genomförs ytterligare en omgång GSU. Rekryteringen går mycket bra och förhoppningsvis kommer ca 35 st att rycka in! Detta tillskott kommer att vitalisera Gotlands hemvärn och är långsiktigt en förutsättning för hemvärnets överlevnad på Gotland!

Ett stridsvagnskompani kommer att förrädsställas på Gotland och det är bra! Signaler finns också att det skall användas i övningar och då på Tofta skjutfält! Vi upplever också en ökad basering med såväl med flyg och fartyg och en väsentligt ökad övningsverksamhet på Gotland och Tofta skjutfält. Detta är tecken på att såväl den politiska nivån som Försvarsmakten vill visa en högre grad av militär närvaro på Gotland. Ön ligger där den ligger militärgeografiskt och den kommer alltid att ha en betydelse för rikets försvar!

LARS-ÅKE PERMERUD
CHEF GOTLANDSGRUPPEN

Strf 90 C framrycker norr S1 och bekämpar checkpoints i skogsbrynet.

Tofta skjutfält – flitigt i bruk!

Många tycks tro att Tofta Skjutfält näst intill ligger i träda, sedan alla öns regementen lagts ner och endast Hemvärnet återstår. Det är fel, det övas ofta, och mest med utomstående förband.

Löjtnant Roberth Östergren, en av de säkerhetsansvariga, bedömer fördelningen till 30% eget hemvärn, och hela 70% av trupp från andra förband.

Utöver hemvärnets GMU bara detta halvår nämns två omgångar SwedEC (amröj), luftvärnsövningen FOCUS, samt förband ur K 3. Vecka 14 och 15 övade ett kompani ur Livgardets blivande utlandsstyrka till Afghanistan, FS 19, med bl.a. stridsfordon 90, och där även attackanfall med JAS Gripen förekom.

Övar inför Afghanistan

Truppen bestod av ett pansarskyttekompani på 150 man ur FS 19, den 500-mannastyrka som under maj månad skall avlösa den nuvarande i Afghanistan. Övriga var kvar och övade på Livgardets terräng i Kungsängen. Kompaniet kom hit tisdagen 5 april och kvarstannade till torsdagen i veckan därpå. De befann

sig då i slutet av sin utbildning som är fyra månader lång. Truppen består ännu av värnpliktig personal, men fr.o.m. 07.01 då värnpliktslagen inte längre gäller i fredstid, så övergår de till att bli yrkessoldater.

De fordon som medfördes var bl.a. Stridsfordon 90 C, (strf 90C) som är den senaste versionen, särskilt anpassad för internationell tjänst vilket bl.a. innebär förstärkt pansarskydd. Pansarskyttefordonet är Patrias Pansarterrängbil 203 även den anpassad med förstärkt skydd. För patrullverksamhet och liknande har styrkan tillförts det senaste tillskottet i fordonsväg, Personterrängbil 6, även benämnd "Galten".

Då inga kaserner längre är tillgängliga på Gotland så var truppen inkvarterade i Suderbys Herrgård, där även frukosten utspisades. Övriga mål erhöles från Hwitstjärna, regementets gamla militärrestaurang. Övningsledare under de två skarpsskjutningsveckorna var livgardeskaptener Pär Johansson. När tidningens utsände besökte förbandet i vecka 14 fanns även chefen för den internationella utbildningsenheten Int Utb E, överstelöjtnant Mattias Ardin, på plats och följde övningarna.

Striden följs från S1-höjden av övningsledaren, kapten Pär Johansson och chefen för Int Utb E, överstelöjtnant Mattias Ardin.

Förberedelser för strid.

Under andra veckan följde chefen Livgardet, överste Håkan Hedlund, övningarna.

Övas på annat sätt

Det märks att utlandsstyrkorna numera övas på ett helt annat sätt än tidigare. Ändringen från fredsbevarande till fredsframtvängande uppgifter, framkom tydligt genom att det bl.a. övades i anfall med understöd och minering.

Vid Nygläntan övades grupps sammanstöt, där det gällde att lösgöra sig med hjälp av bl.a. minering, för att kunna inta ett bakre läge och där göra en ny bedömning och ett nytt beslut. Vid Nasume stod en stridsfordon 90 pluton, understödd av bl.a. bandbärgare. Uppgiften var att från terrängen vid S1 undsätta en afghansk polisstyrka i en by i blåhällsskogen som inringats av motståndaren. Denne motståndare hade upprättat försvar i form av checkpoints runt byn, och

uppgiften var nu att med anfall slå ut dessa checkpoints.

Svårare uppgifter

Styrkan skall således kunna lösa rena stridsuppgifter med allt vad det innebär. De ställs inför betydande större svårigheter än den äldre generationen blev utbildade till. Då var motståndaren en klart definierad fiende, ofta lokaliserad till ett begränsat geografiskt område, och en bekämpning förväntades drabba motståndaren och ingen annan. Så enkelt var det inte för nyss nämnda undsättningsstyrka vid S1. All eldgivning måste ju ske med beaktande av boende i byn och den afghanska polisstyrka som fanns i området. Ett gisslantagande kunde heller inte uteslutas. Bortsett från att dimman tidvis hindrade såväl skjutningar som flygunderstöd uppges att verksamheten och stödet fungerat bra.

**TEXT OCH FOTO
NILS-ÅKE STENSTRÖM**

Hur är Tofta skjutfält att öva på?

Kapten Martin Johansson, kompaniövningsledare, skyttekompaniet FS 19.

Jag tycker Tofta skjutfält är bra att öva på för ett skyttekompani som skall till Afghanistan, det är andra gången vi är här. Det är framför allt bra för att det är öppet och man kan få ut långa skjutavstånd liknande de i Afghanistan. Här kan vi skjuta med samtliga plutoner samtidigt på ett bra sätt, skjutfältet är tillräckligt stort för det.

Överste Håkan Hedlund, chef Livgardet.

Det är glädjande att vi kan vara härute på Tofta och öva. Jag var chef i Afghanistan förra året, och när jag såg terrängen när vi var här och övande i höstas blev jag väldigt positiv, ty terrängen här liknar mycket det vi agerar i, i Afghanistan, och jag är en varm anhängare av att träna så likt insatsen som möjligt.

Major Nicklas Folmertz chef FS-avd.

Jag instämmer i vad de andra sagt. Fältet är så stort och bra så man kan träna olika manöverformer, man kan ordna bra skjutningar under realistiska former, och om vädret är med oss här går det även bra att öva funktioner som understöd av flyg o.s.v. Vi är tacksamma över allt stöd vi fått och kan få här på Gotland.

TEXT OCH FOTO NILS-ÅKE STENSTRÖM

Varför vill du åka till Afghanistan?

Annsofi Kjellström, kpskytt/förare.

För att få använda mina kunskaper som jag fått inom Försvarsmakten och på ett aktivt sätt kunna delta, hjälpa och stödja de insatser som Sverige åtagit sig i Afghanistan.

Petter Lindström, stf gruppchef skyttegrupp.

För att hjälpa folket där, jag är inte fullt insatt i frågan, men känner att jag har en bra inställning till det, och jag känner att det lilla jag kan hjälpa till med det räcker för mig. Det är ett litet äventyr som också lockar.

Albin Persson, skytt på strf 90.

Jag vill vara med om ett äventyr och bli lite världsvan och mogna som person. Så det är en rätt egotrippad anledning till att jag vill åka till Afghanistan.

TEXT OCH FOTO NILS-ÅKE STENSTRÖM

Övningarna bevakades av lokalpressen

UR GOTLANDS TIDNINGAR
12 APRIL 2010

UR GOTLANDS ALLEHANDA
12 APRIL 2010

Gotlands Försvarsmuseum invigs av Eva Nypelius och Christian Braunstein

Succé från start

Lördagen den 11 juli 2009 blev en märkesdag i Gotlands Försvarsmuseums historia. När vi öppnar dörrarna 12.51 möter ett folkhav oss. Det måste minst vara tusen personer och det är över all förväntan. Kommer bullarna att räcka? Tankarna far genom huvudet.

På kommando ”Tingstade” gör fanorna framåt marsch till tonerna från museimusiken, ledd av Sven-Arne Wigghammar och invigningsceremonin är därmed igång. Chefen Posten, Ronny Larsson, den sista regementschefen på P 18, kommenderar paradmarsch.

Invigning

1:e försvarsantikvarie från SMHA, Christian Braunstein, och kommunstyrelsens ordförande Eva Nypelius, håller invigningstal. Därpå klipper de av det blågula bandet gemensamt. Samtidigt skjuter ståndsdragonerna salut så att hela Tingstade lyfts under trumpetfanfar av Sten Lindberg. Succén är ett faktum! Museets ordförande, Rolf Larsson, håller tal om hur museiarbetet efter förbandsnedläggningen av P 18 har fortskridit.

Om flytten från Visborgsslätt till Tingstade och över fyra års hårt ideellt arbete av många intresserade och flitiga medarbetare. Alla kan inte nämnas vid namn men två personer, Robert Knutas och Nils-Åke Stenström måste framhållas särskilt. Det fina resultat som kan uppvisas är resultatet av alla sammanlagda insatser.

Rolf Larsson är stor

Anders Nilsson, ordförande i A 7 kamratförening, överlämnar en gåva till Rolf Larsson från kamratföreningarna A 7, P 18, P 18 Stockholmskrets och Lv 2, med orden: ”utan dig Rolf, så hade det inte blivit något museum med den digniteten vi nu ser” (fritt översatt av skribenten). Folkmassan jublar och vid tross m/ä börjar jakten på den fria utdelningen av bullar, men där serveras även hamburgare och varmkorv. En del sansar sig och går istället in i kön till vårt nya fina försvarsmuseum. Andra strosar runt och tittar på stridsfordonsutställningen och luftvärnets och artilleriets pjäsutställning, samtidigt som de löser den kluriga tipspromenaden.

1500 besökare var nöjda
Ur vimlet av folk, det visar

sig efteråt att det är cirka 1500 personer, hörs samstämmigt: ”Vilken trevlig dag och vilket fint förvarsmuseum Gotland har fått. Vad allt är välordnat och snyggt”.

Hur gick det nu med bullarna? Nej, de räckte inte till alla, men det uppvägdes av den fina stämningen och den välordnade invigningen som var invävd i möjligheten att träffa nya bekanta i folkvimlet.

Fortsättningen under sommarmånaderna blev även den över all förväntan med ett snitt av hundratalet personer varje dag. Gotland Försvarsmuseum tackar alla som gjort det möjligt för oss att kunna öppna ett sådan fin anläggning.

Museet kommer att fortsätta att utvecklas och erbjuda nya museimiljöer att beskåda. Det finns också, för såväl enskilda som företag, möjlighet att

Över 1500 personer kom, såg och var nöjda.

Anders Nilsson gratulerar Rolf Larsson till födelsen av ett fantastiskt museum.

ordna sammankomster i kombination med middag. Allt i militär beredskapsmiljö.

JAN-ERIC ENGSTRÖM

Några av de 30 som kom till mötet: Bengt Hammarhjelm, Jan-Christer Ankre, Åke Wallin och Folke Ansén.

Museets årsmöte

Den 23 februari genomförde Gotlands Försvarsmuseum sitt årsmöte, för första gången i de egna lokalerna i Tingstade. Närmare 30 personer hade infunnit sig. Ordföranden Rolf Larsson upplyste om att arbetet med etableringen av Gotlands Försvarsmuseum stadigt går framåt. Den 11 juli 2009 var invigningsdagen som samlat runt 1500 besökare, och vid årets slut hade ytterligare 3000 besökt museet. Under året hade två plåtförråd på tillsammans 1200 kvm golvyta förvärvat från Fortverket, likaså ett avtal om övertagande av Skans IV. Dessa tre objekt är belägna till vänster om vägen, strax innan man från visbyhållet kommer in i samhället.

Den närmaste stora utmaningen är förvärv av övriga byggnader på Förrådsgården, utom sjukvårds- och kylförråd. Detta förvärv är kopplat till Leaderprojektet "Utveckla Tingstade", på så sätt att delar av byggnationerna skall kunna hyras ut till företag och verksamheter som kan föra Tingstädes utveckling framåt.

Medlemskapet i GFM består av de tre kamratföreningarna ur P 18, A 7 och Lv 2. Dessa inbetalar årligen 1 (en) krona per medlem. Därmed är samtliga registrerade medlemmar i de tre kamratföreningarna, per automatik, även medlemmar i Gotlands Försvarsmuseum.

På sikt är inriktningen att övergå till individuellt medlemskap. Hittills har GFM dock bedömt att det inte finns erforderliga resurser för det merarbete som består bl.a. i förande av medlemsregister och inhämtande av årsavgifter m.m.

De stadgeenliga punkterna i dagordningen klubbades raskt

igenom, och styrelsen fick ansvarsfrihet för det gångna verksamhetsåret. Valberedningens förslag till ledamöter och funktionärer föredrogs av ordföranden. Förändring sedan tidigare är att Anders Jolby, ersätter Lars Randelius som avsagt sig fortsatt mandat. Mötet beslöt i enlighet med förslaget.

Jan-Eric Engström, ansvarig för marknadsföringen, redogjorde för satsningarna inför kommande säsong, med sikte på minst 8000 besökare.

Jan-Christer Ankre begärde ordet och levererade en briljant hyllning till ordföranden Rolf Larsson för dennes insatser för GFM, hans visioner och förmåga att få dessa genomförda. Ordföranden tackade för uppskattningen, och meddelade att han av åldersskäl önskar se detta 2010 som sitt sista år som ordförande. Däremot är han beredd att arbeta för GFM utanför ordförandeposten.

Efter mötet intogs en närande måltid, anordnad av platschefen Lasse Larsson

**TEXT NILS-ÅKE STENSTRÖM
FOTO GÖRAN HELLSTRÖM**

Saithong Lindsten och Lars Larsson var de fixade den goda maten.

Julbön i domkyrkan

P 18, A 7 och Lv 2 kamratföreningar arrangerade tillsammans julbönen 2009 i S:ta Maria domkyrka. Över 120 personer som hade trotsat vädrets makter kom till julbönen. SMHI hade tidigare under dagen utfärdat en klass II varning.

Sedan många år har det hört till traditionen i Visby att försvarsmaktsanställda – i många fall med anhöriga – begivit sig till den gamla katedralen för att bevista julbönen och önska varandra en god jul och ett gott

nytt år.

Ordet tradition kan översättas med gammal sedvänja. En sedvänja som under lång tid på olika sätt vuxit fram, och som av olika skäl anses värd att bevara. Men samtidigt lätt att bryta!

Att bevara och förvalta – utan att glömma bort förnyelse – är en väsentlig uppgift för kamratföreningarna.

Men vad vore en julbön utan en gyllene inramning? Det stod Gotlands officerskör och Sax on Four ur Gotlandsmusiken som genomförde 9 olika musikstycken både enskilt och tillsammans. Dirigent var Bertil Wessman. Biskop Lennart Koskinen höll en betraktelse bl a om svensk militär roll både utomlands och hemma. Biskopen tog ett stycke ur Jesu bergspredikan, där står det i nuvarande svensk översättning "Saliga äro de som håller fred". Grundtexten på grekiska lyder "Saliga är de som gör fred". Biskopen invigde och utnämnde komminister Julius Mehler till fältpastor. Efter julbönen serverades kaffe med dopp i Frimurarnas lokaler.

**TEXT JAN-CHRISTER ANKRE
GÖRAN HELLSTRÖM
FOTO CRISTER PERSSON**

Fältpastor Julius Mehler

Gotlands Försvarshistoria från Fornborg - Kalla Kriget

★café★lunch★butik

GFM
öppettider

7/5 - 19/6 fredag och lördag 11-15
midsommarveckan mån - ons 11-15
28/6 - 15/8 alla dagar 11-18
16/8 - 11/9 fredag och lördag 11-15

Övrig tid: Visning för grupper 0498-27 43 57

Förrådsvägen 4, Tingstade (200 syd kyrkan)

★www.gotlandsforsvarsmuseum.se ★0498-27 43 57

★position N 57° 44' 7" O 18° 36' 42"

Lippa Engström, Ove Björkander, Jöran Eldnor, Sylve Karlsson, Christina Ahrling, Kickan Pettersson, Laila Nysell, Sven Pettersson, Ulla Björkander, Stefan Engström, Maj-Lis Hoas, Mona Eldnor, Lars-Ove Hoas, Agne Ahrling och Kurt Nysell.

Trossen grupperade i Berlin

Tross m/ä åkte till Berlin 14-17 april 2010 på studieresa i syfte att förkovra sig i den historiska delen av underhållstjänsten genom att besöka ett antal militärhistoriska museer och platser. En annan målsättning med resan var att utveckla lagandan i våran tross.

Onsdagen den 14 april

Under resans dagsmål till Trelleborg besökte vi Bil- och Porslinsmuseet i Karlskrona, där Porslinsmuseet uppskattades med sitt fina porslin från den numera nedlagda porslinsfabriken i Karlskrona. Bilmuseet var mycket välskött och här fanns fordon som storheter inom bilsporten framför, nämnas bör Ronny Pettersson, Picko Troberg, Rickard Rydell och Tony Richardsson. Dåvarande kungens Cadillac från 1954 pryddes också museet. Författarens favorit blev en gråsugga (traktor Massey Ferguson)

Torsdagen den 15 april

Klockan 0615 ankrade vi i Rostock och fortsatte resan för inkvartering Liebenwalde, ett slott norr om Berlin där vi upptäckte närområdet, efter att vi suttit i bilkö på autobahn i en timme för att en allvarlig olycka skett. Under resan underhöll Sven Pettersson oss med anekdoter från fornstora dagar.

Fredagen den 16 april

En hel dag i Berlin för att avnjuta en mängd sevärdheter; Checkpoint-Charlie, Brandenburger Tor, Berliner Dom, Alexanderplatz, Sovjetiska monumentet, Potsdamer Platz (här finns spår av muren kvar), Gendarmenmarkt, Riksdagshuset under guidning av Heidi och Gerhard Schultze (kamrater till Sven och Kickan Pettersson) som på ett mycket professionellt och kamratligt sätt lotsade oss rätt i den stora staden. Programmet uppskattades mycket och Tross m/ä är nu kulturellt bevandrade i Berlins historia.

Lördagen den 17 april

Vi åkte till ett koncentrationsläger vid Sachsenhausen ca 30 km norr om Berlin. Lägre var i drift 1936-1950 (från 1945 övertog Sovjet). Nazisterna byggde en enorm anläggning där cirka 220 000 passerade och 100 000 mördades.

Dagen avslutades med besök i

staden Oranienburg där det till vissa delar av Tross m/ä förtjusning bjöds på ett stort köpcentrum.

Söndagen den 18 april

Vi lämnar ett sommarlikt Berlinområde, där solen skiner och kvicksilvret når 18 grader. Dagarna i Berlin och dess närhet har varit fantastiska. Denna dag avrundas med stadsrundtur och middag i hansestaden Rostock.

Måndagen den 19 april

Ankomst Trelleborg och hemfärden startar norrut. Ett kylslaget Skåne möter oss, färden går via Smygehuk (Sveriges sydligaste plats), Ales Stenar (Kåseberga, där rökt fisk inmundigades), Kivik (besök Kivik Musteri), Åhus med flera platser innan vi når Oskarshamn för en trevlig seglats mot Visby efter en för oss oförglömlig kamratlig och upplevelsebaserad resa.

**JANNE ENGSTRÖM
TEXT OCH BILD**

Bild på Gråsuggan med Jan-Eric Engström som förare flankerad av brodern Stefan och Kurt Nysell.

Gotlands Försvarsmuseum är i stort behov av din hjälp med:

- ★ Museivärd vid museets öppethållande
- ★ Iordningställande av museibyggnader för olika verksamheter.
- ★ Kok- och packpersonal vår tross m/ä som bildades 1998 av Kurt Nysell

1. Museivärd innebär att hjälpa våra besökare tillrätta, svara på enklare frågor, det är inte detsamma som att vara guide. Information och utbildning till museivärd anordnas för dig som är intresserad. Förra året kom över 3000 besökare och i år räknar vi med över 8000 besökare. Museet uppskattas mycket av besökarna och vårdarna förra året upplevde värdskapet som mycket trivsamt.

2. Frivilliga (volontärer) som hjälper till att bygga upp museet är en förutsättning för att vi skall kunna utvecklas. Vi träffas minst en gång i veckan året runt oftast på tisdagar eller onsdagar och har trevligt tillsammans. Milersättning och lunch ingår. Några gånger brukar vi samlas för att t ex ha pub-afton och en gång om året försöker vi göra en gemensam resa för alla som ställt upp för museet.

3. Tross m/ä är på väg in i ett generationsskifte, där över halva personalstyrkan efter lång och trogen tjänst slutar detta år. Vi söker dig som har ett intresse av tross-tjänst, du behöver inte vara utbildad kok- eller packsoldat, den utbildningen får du efterhand. Befattningar som skall tillsättas är kokgruppchef, packgruppchef, kokkar och packsoldater. Tveka inte detta är toppenroligt. Sök! För mer information så kom gärna ut och besök oss någon tisdag. Ring Janne Engström på 0708-82 51 95. E-post janne-e@telia.com Hemsida: www.gotlands-forsvarsmuseum.se

Gotlands Försvarsmuseum -mot nya djärva mål!

År 2009 blev ett märkesår för Gotlands Försvarsmuseum i Tingsåte. Det var året då museet byggmässigt blev färdigt, året då det invigdes, och året då de två plåtförråden på 1200 kvadratmeter i anslutning till Skans IV inköptes. Mycket har hänt på kort tid, men mycket återstår. Främst handlar det om förvärv av övriga byggnader på Förrådsgården (utom sjukvårds- och kylförråd), vilket är nödvändigt om fordon och pjäser skall kunna exponeras på ett acceptabelt sätt. Innan förvärv kan ske återstår omfattande förhandlingar med Fortverket, Gotlands kommun och banken. Parallellt med detta fortsätter arbetet i Leaderprojektet "Utveckla Tingsåte".

Förhoppningen är således att projektet Förrådsgården skall kunna föras i hamn genom inköp till ett pris som Gotlands Försvarsmuseum anser sig kunna betala. I så fall blir museet hyresvärd och kommer att hyra ut delar av beståndet till Hemvärnet. Skulle överlåtelsen av någon anledning inte bli av, så återstår att utrymma de byggnader som i dag hyrs, och flytta materielen och verksamheten till plåtförråden vid Skans IV. Möjligheten att utveckla museet blir då starkt beskuren. Låt oss därför hoppas att förvärvsfrågan löses på ett tillfredsställande sätt under 2010.

Invändigt i museet pågår uppbyggnad av främst efterkrigstiden och Kalla kriget, men det sker även kompletteringar inom andra tidsepoker. I garaget håller Pansargruppen fortsatt på med iståndsättande av främst hjulfordonen, och i understöds- huset kompletteras pjäsutställningarna av Art/Lv-gruppen. Verksamhet pågår i den utsträckning resurserna medger.

Restaurangdelen har fungerat väl, men skall utvecklas och trimmas ytterligare. Tillstånd skall kompletteras så att utbudet kan breddas. Likaså skall butikens sortiment

ses över och utökas.

En omfattande översyn av organisationen kommer att ske. Det finns för- och nackdelar med de olika organisationsformerna, det kan bli aktuellt med en stiftelse, men även ett fastighetsbolag om GFM blir ägare till övriga byggnader. Likaså skall diskuteras om GFM skall övergå till enskilt medlemskap, istället för nuvarande kollektivanslutning.

Ett utökat samarbete med Tingsåte hembygdsförening, KA 3 museum, Gotlands kommun, och Gotlands museum (Fornsalen) står högt på agendan. Likaså en planering av upplevelseaktiviteter, i omgivningen och i anslutning till/i Skans IV. På annan plats i tidningen framgår att museet har öppet vissa dagar redan i maj månad, men fullt öppethållande först efter midsommar. Systemet med museivärdar slog väl ut förra året, och kommer att fortsätta detta år. Vill du göra en insats för Gotlands Försvarsmuseum och träffa intresserade och trevliga besökare, anmäl dig som museivärd!

En av visionerna för Gotlands Försvarshistoriska museum i Tingsåte är följande: En resande som närmar sig Tingsåte kommer att mötas av information som talar om att han närmar sig en bygd där han få uppleva aktiviteter av skilda slag. Aktiviteter som startats och fortfarande drivs av ideella krafter medan andra drivs av enskilda företag.

När det gäller det Försvarshistoriska Centrumet kommer verksamheten i stort sätt att drivas på samma sätt som nu,

dvs Gotlands Försvarsmuseums styrelse leder verksamheten med ideella krafter och anställd personal. Besökare kommer att lockas till museet genom en ganska omfattande marknadsföring.

Museet är medlem i Gotlands Turistförening och samarbetar med Gotlands museum, (Fornsalen) Gotlands guideförening, gotländska bussföretag samt och en del andra publika aktiviteter. Sommartid kommer informationsblad att finnas tillgängligt på ett antal platser.

Museet är med i Statens Försvarshistoriska museers (SFHM) marknadsföring nationellt och internationellt.

Till sist vill jag och mina närmaste medarbetare framföra ett varmt tack till alla er som varit engagerade, och med svett, uppoffringar och möda bidragit till det museum som gör att Gotlands försvarshistoria kommer att kunna visas för våra efterkommande.

ROLF LARSSON

Ordförande

Rolf Larsson

Vice ordförande

Jan-Eric Engström

Sekreterare

Nils-Åke Stenström

Kassör

Robert Knutas

Ledamöter

Anders Nilsson, Kjell Pettersson, Roberth Östergren och Anders Jolby

Revisorer

Tore Karlström, Magnus Olofsson,

Valberedning

Torbjörn Holmberg, Lennart Lissheim och

Ingemar Guthenberg

Hemsida: www.gotlandsforsvarsmuseum.se

Kamrater!

Jag ser fram emot att träffa er på GRKF aktiviteter under året.

Först och främst vill jag tacka för förtroendet att få bli vald till ordförande för GRKF. Vem är jag då? Jag heter Hans Håkansson och tjänstgjorde senast vid Gotlands Regemente 2003 och då som stabschef. 2003-2004 var jag stabschef vid KS 09 i Kosovo. Jag har därefter tjänstgjort vid Armétaktiska kommandot i Uppsala och vid Högkvarteret i Stockholm med ytterligare en tjänstgöring i Kosovo 2006 som mellanspel. Idag jobbar jag med bemanning av Arméns överstelöjtnanter vid Forsvarsmaktens HR Centrum (HR betyder Human Resurser, alltså personal på nysvenska). Hela tiden har jag behållit Gotland som bas och bor i södra Visby.

Planen är att jag skall ta över som chef för Gotlandsgruppen 2011, förutom möjligheten att få bo och arbeta på samma ort skall det bli inspirerande att få jobba med Gotlandsfrågor i en tid då Gotland är på agendan, igen. För oss som tidigare jobbat med försvaret av Gotland är det ingen överraskning, för andra verkar det vara mer av en överraskning att Gotland ligger där det faktiskt ligger.

När Roland Snäckerström kom smygande bland hyllorna i mataffären och frågade om jag kunde tänka mig att bli ordförande för GRKF svarade jag ja med en viss tvekan, det är ett tungt ansvar att förvalta minnet av regementet och det kamratskap som är kopplat till det. Jag har dock stöd av en kompetent och drivande styrelse. Jag har förstått att det funnits ett önskemål om att chefen för

Gotlandsgruppen också innehar ordförandeskapet i GRKF.

Det känns lite för tidigt att avge en programförklaring eftersom jag ännu inte hunnit med en överlämning från Jan-Christer Ankre, men jag uppfattar att det är ordentligt

driv i föreningens verksamhet som Jan-Christer och hans styrelse drivit och utvecklat på ett förtjänstfullt sätt. Jag vill slutligen framföra ett tack till avgående ordföranden Jan-Christer Ankre.

HANS HÅKANSSON
ORDFÖRANDE GRKF

FOTO: SANDRA POLLASEK

Styrelse

Ordförande
Vice ordförande
Sekreterare
Kassör
Klubbmästare
Ledamöter
Revisorer
Valberedning

Hans Håkansson
Jan-Eric Engström
Crister Persson
Lars Brolund
Olle Gardell
Lars-Åke Borg, Lennart Lissheim och Lars-Göran Nyberg
Claes Randlert, Lars-Ove Hoas
Roland Snäckerström, Stefan Pettersson och Jan Olai

Stockholmskretsen firade 75-års jubileum på kavallerimässen.

Lars-Inge Hägle hälsar välkommen till bords i Pelarsalen, en av landets vackraste officersmässar, med anor från 1897 då dåvarande Livgardet till häst, K I flyttade in.

Stockholmskretsen manifesterade sitt 75-årsjubileum i samband med det ordinarie årsmötet den 22 mars 2010 i Kavallerimässens lokaler, Lidingövägen 28, Stockholm med 27 personer närvarande, som hälsades varmt välkomna av ordföranden Lars-Inge Hägle.

Ordföranden hälsade särskilt välkommen till hedersgästerna, förbundsordföranden i Sveriges Militära Kamratföreningars Riksförbund (SMKR) Christer Olofsson och huvudföreningens (GRKF) nyligen avgångne ordförande Jan-Christer Ankre. Ett särskilt välkommen riktades även till tidigare kretsordförandena Bo Kjellander (1981-1993), Kjell "Charlie" Hedman (1993-1999) och Stig Skallak (1999-2002). Hedersledamoten, generalmajor Gunnar Karlson, Högkvarteret, hälsades liksom Bertil Nelsson och närvarande mottagare av Hedersutmärkelser. Parentation hölls för kretsens avlidna medlemmar sedan föregående årsmöte Åke Holmgren och Jonas Lindskog som hedrades med en tyst minut varefter Bengt Belfrage framförde en tystnadssignal på signalhorn. Styrelsen fick ansvarsfrihet för det gångna verksamhetsåret i enlighet med revisorernas förslag. Valberedningens ordförande Christer Svärd framlade valberedningens förslag. Det blev omval av samtliga funktionärer utom för revisorerna, som avsåg sig av åldersskäl. Ny revisor blev Rune Olsson och en revisorplats lämnades vakant. Ett varmt tack riktas till avgående revisorerna Bo och Inga-Brith

Christiansson för ett väl genomfört revisionsarbete för kretsen under många år. Jan-Christer Ankre lämnade en orientering om huvudföreningens verksamhet och om det fortsatta arbetet med Gotlands Försvarsmuseum, GFM. Därvid upplästes en artikel av I 18:museets grundare, vpl 29 Lagerlöf, Livkompaniet, skriven den 7/9 1903 i slutet av Lagerlöfs tjänstgöring innan uttryckningen den 29 i samma månad. Artikeln var införd i Gotlands Allehanda nr 143 den 13/9 1903 och har rubriken "En återblick av en fastlandsbeväring". Det visar sig att Lagerlöf var en god iakttagare av Visby med omgivningar samt livet på Visborgs slätt. Också en god donator och förespråkare för bildande av ett museum, som vi alla kan glädjas åt idag.

Överlämnades Veterannålar, SMKR-utmärkelser och Ragnar Hansens vandringspris för bästa rekrytering under 2009, vilket framgår av text till respektive foto här intill. I anslutning till årsmötet företogs ett konstituerande styrelsemöte, varvid styrelsebefattningar och övriga funktionärsplatser beslutades.

Klockan 1900 kunde alla sätta sig vid det dukade bordet i anrika Kavallerimässen, där en god 3-rätters meny avnjöts. Tema för 75-årsjubileumet var "Minnen från Stockholmskretsen och regementet". Detta genomfördes i form av minnestal under middagen från sina respektive ordförandetider av tidigare kretsordföranden

Veterannålen överlämnades vid årsmötet till P. Göran Persson (från vänster). Per Nordenvall och Björn Anderson tilldelades SMKR:s förtjänstplakett i silver (FjtplS) och Bengt Belfrage dess förtjänstplakett i guld (FjtplG). Ragnar Hansens vandringspris för bästa rekrytering 2009 erhöles av Bertil Malmström. SMKR:s förtjänsttecken i guld (FjtG) tillerkändes Lars-Inge Hägle. Samtliga SMKR:s utmärkelser överlämnades av förbundsordföranden Christer Olofsson. (Veterannålen tilldelades även Anders Sifvertsson, Stig Magnusson och Karlis Neretnieks, vilka tyvärr hade förhinder att närvara).

Stig Skallak, Kjell "Charlie" Hedman och Bo Kjellander. Ett minneskåseri från tjänstgöringar på regementet framfördes av Bertil Nelsson baserad på nyckelorden "Kristligt", "Okristligt" och "Festligt". Talen blev mycket uppskattade och innehöll både glädje, allvar och givetvis en del känslomässiga inslag. En sedvanlig skål skedde mellan äldste och yngste deltagande Tage Ekström, 90 år och Mari Lagerlund, 32 år. Hyllningar till kretsen framfördes från Signaltruppernas Kamratförening, ordförande Per-Olof Westergren med tal och diplom. Tacktalet hölls av Christer Olofsson innan toastmastern Carl-Christer Hjorth kunde bryta taffeln vid 2230-tiden. Det blev en trevlig och

Generalmajor Gunnar Karlson erhöles Hodder Stjernswards bok "Berättelser för upp- och avstutna" av Bo Kjellander bokens grafisk formgivare.

kamratlig samvaro. Av deltagarnas framförda tack uttrycktes också upplevelsen av ett värdigt och minnesrikt firande av Stockholmskretsens 75-årsjubileum.

LARS-INGE HÄGLE

Aktiviteter 2010

■ Stockholmskretsens deltar i firandet av Nationaldagen den 6 juni.

Fanmarsch från Kungsträdgården kl 17.30 till Skansen där festligheterna börjar klockan 19.00. Kungafamiljen anländer praktfullt med ekipage från Hovstallet eskorterad av Den Beridna Högvakten. Kortegeen består av cirka 80 hästar.

■ Styrelsemöte och kamratträff med föredrag onsdag 15/9 kl. 1730-ca 2100.

Styrelsemöte i kombination med kamratträff och kåseri av Bengt Belfrage över musikerlivet "Provspelningarna" i kvarterslokalen. "Åttingen", Reimersholmshuset 45, Stockholm. Tag SL-buss nr 40 eller 66 till ändhållplatsen i närheten av adressen. Med T-bana till Hornstull tar en promenad därför från cirka 10-15 minuter.

Kl 1730-1845 Styrelsemöte.

Kl 1845-1900 Kvarterslokalen.

Kl 1900-1945 Kåseri av Bengt Belfrage över musikerlivet kallat "Provspelningarna" Kl 1945-ca 2100 Lättare förtäring (landgång, öl, kaffe, kaka) till kostnaden ca 100:-/p. Anmälan senast söndagen den 12/9 till Lars-Inge Hägle 08-7771346, 073-9935680 eller lars-i.hagle@telia.com.

■ LKSS inbjuder till föredrag av Överbefälhavaren, general Sverker Göransson.

I november, datum ej fastställt men planeras till kl 1800 i Högkvarteret, Lidingövägen 24, Stockholm. Anmälan till undertecknad 08-7771346, 073-9935680 eller lars-i.hagle@telia.com. Datum meddelas vid anmälan. Kom och lyssna på ett intressant föredrag och möjlighet till att ställa frågor till Försvarsmaktens främste chef.

■ Styrelsemöte och kamratträff med föredrag torsdag 18/9 kl 1700 -ca 2100

Styrelsemöte i kombination med kamratträff och föredrag i kåseriform av Carl-Werner Pettersson, Åseda, "Från president John Hansson till Barack Obama" i kvarterslokalen. "Åttingen", Reimersholmshuset 45, Stockholm. Resor se ovan.

Kl 1700-1830 Styrelsemöte.

Kl 1830-1845 Kvarterslokalen.

Kl 1845-1945 Kåseri av Carl-Werner Pettersson om "Amerikanska presidenter" Kl 1945-ca 2100 Kall buffé (öl/vatten, kaffe, kaka) till kostnaden ca 125:-/p. Anmälan senast 14/11 till ordföranden enligt ovan. Alla är varmt välkomna liksom besökande kamrater från Gotland och från andra kamratföreningar i Stockholm. Trevligt om vi blir många deltagare vid träffarna.

**LARS-INGE HÄGLE
ORDFÖRANDE**

VERKSAMHETSPLAN 2010

• 2010-05-30 Deltagande vid Finska föreningens firande av de stupades dag.

• 2010-06-06 Ev deltagande vid firande av Sveriges Nationaldag i Fårösund.

• 2010-08-19. **KamratFöreningsÖvning** med inriktning att genomföras under en dag. Inbjudan med detaljer presenteras i kamratföreningstidningen samt på www.grkf.se

• 2010-10-14 kl 1200 Kamratföreningslunch. Plats; Hemvärnsgården Traume. Se upp på annons i GA/GT och www.grkf.se

• 2010-11-05 kl 1400 Kransnedläggning på Gotlands truppers gravplats.

• 2010-12-16 kl 1500 Julbön i Domkyrkan, Annons i GA/GT

• 2011-03-10 Årsmöte GRKF.

Mer information på
www.grkf.se

GRKF skribenter

skicka inslagen till Väduren, Gotlandsgruppen, box 2012, 621 26 Visby eller vaduren@zeta.telenordia.se

Text på e-post eller vanligt brev.

Illustrationer och bilder som papperskopior eller på CD. OBS! E-posta inga bilder utan att först ta kontakt. Telefon 0498 - 27 89 78

REDAKTÖR NILS-ÅKE STENSTRÖM

Bli medlem i GRKF

Har du gjort värnplikten på I 18, P 18 eller P 1G, tjänstgjort eller arbetat på regementet? Betala då in årsavgiften 100:- på Pg 16 30 01-I. Ange namn, adress och födelsedata.

Tillhör du inte någon av ovanstående kategorier men vill bli medlem ändå – kontakta någon i styrelsen.

Adressändring till GRKF

Crister Persson
Söderhagsvägen 26, 621 50 Visby
0498 - 27 88 30, 0705-35 31 58
persson.gotland@telia.com

Stockholmskretsens måste anmäla ändringen även dit!

Ordf Lars-Inge Hägle, Midgårdsvägen 46,
136 46 Handen. 08-777 13 46,
073 - 993 56 80 lars-i.hagle@telia.com

FOTO: LARS SKALIN.

Bronsskulpturen fick Ivar Backlund som gåva 1955.

Korsbetningskrigare

Besökaren av Herrgårdsmässen vid Suderbys har möjligen undrat över denna bronsskulptur. Svante Hagström har forskat i källorna och funnit såväl försättsbild som historik i gamla "Gotlandsinfanteristen", nr 1, 1955. Bronsskulpturen är framställd av konstnären Bertil Nyström i Slite. Den överlämnades 22 mars -55 av chefen för Gotlands Infanteriregemente, överste Folke Haquinus, till avgående militärbefälhavaren, Ivar Backlund, som gåva från öns samtliga befälskårer. Bronsskulpturen är en halv meter hög och väger 32 kilo. Sedan generalen avlidit återlämnades pjäsen av familjen Backlund till försvaret på Gotland och placerades i Militärkommandostabens lokaler på Norra Kyrkogatan. Den 10 februari 1982 flyttades den till Nya Wisborg. I mitten av 1990-talet överfördes den till P 18 och placerades i trappuppgången utanför Cederströmska mässen, där den stod till nedläggningen 2005. Hemvärnet har förvarat den i förråd till detta år då den fått sin plats på Herrgårdsmässen.

SVANTE HAGSTRÖM

UPPROP!

Utgivningen av denna tidskrift medför stora utgifter, och varje inkommen krona är ett välkommet bidrag. Du som vill stötta utgivningen med ett frivilligt bidrag, sätt in det på pg 16 30 01 - 1.
Styrelsen GRKF

In memoriam

Harry Berg, född i Viklau den 11 april 1914, avled lugnt och stilla vid Pjäsens åldringsboende i Visby den 11 februari. Han blev nära 96 år gammal.

Harry var bra nära urtypen för den svenske underofficeren, ytterligt lojal, lugn och eftertänksam och en skicklig trupputbildare. Han var bl.a. kommenderad som lärare till Arméns underofficersskola en period i början på 1950-talet.

Som tjugoföråring inkallades han 1934 för att fullgöra sin soldatutbildning vid I 18. Genom 1925 års härordning reducerades från 1 januari 1928 Gotlands Infanteriregemente med nr 27 till en kår med nr 18. Till skillnad från år 2005 behölls klockt nog samtliga byggnader och markområden, varför återgången 1937 (Hitler) till regemente gick smidigt. Ett år efter Harry Bergs rekrytutbildnings slut inkallades årgången till repetitionsutbildning 1936. Han trivdes bra med I 18, liksom I 18 med honom.

På anmodan antogs så Harry Berg som volontär vid I 18 den 1 november 1936. Som 22-åring! Av 45 sökande antogs 21 volontärer. Under Anders Calissendorfs ledning genomgicks stamskolorna – soldat – korporal samt furirskola, Harry (liksom Erik Ekstrand) dubbelrade alltså sin militära soldatutbildning. (Värnpliktiga med genomgången soldatutbildning som sökande till volontär, placerades fortsättningsvis direkt i korporalskolan).

Direkt efter furirskolans slut

1939 kastades de nyblivna furirerna ut i ett intensivt utbildningsarbete, inte minst vid de många beredskapsförbanden runt ön. 1936 års volontärer kom att bilda kanske den allra bästa av regementets befälsårgångar. Av de 21 volontärerna stannade en officer, åtta underofficerare samt flera rustmästare till pensionens inträde.

Harry Berg, med stigande ålder, bytte den slitsamma trupputbildningstiden mot expeditionschefs-befattning vid både intendentur- och tygförvaltningarna 1958 – 1964. Efter pensioneringen tjänstgjorde han som arvodist vid Tofta skjutfält fram till 1972. En gång under våra samtal yppade Harry sin dröm att också genomgå intendenturförvaltarutbildning och sedan söka befattningen i Tingstäde och då samtidigt idka fåruppfödning. Den gamle agraren från Viklau fanns kvar. Vi som tjänstgjorde med Harry Berg minns en hedersman och god kamrat!

Per Åke Wallin

Major Anders Dahlin avled lugnt och stilla den 5 juni förra året, 91 år gammal.

Han var född i Stockholm men kom 1935 till Visby, där han tog studenten 1939. Då behövde I 18 honom och där blev han fänrik 1942. Som fullfjädrad och välkänd idrottsman fick han direkt ansvar för jägarutbildningen vid beredskapsförbanden. Hans militära karriär kom att gå i idrottens och trupputbildningens tecken. Han kämpade idrottsligt och framgångsrikt för I 18 samt

blev 1945 en av grundarna till Visborgs orienteringsklubb. Då hade hans friidrottsintresse fått vika något för orienteringen. Han hade nämligen en varm känsla för naturen och lärde sig det mesta om Gotlands växtriike, ja även dess djurrike. Sitt första DM tog han 1948 och sitt sista 1988. För SM 1956, i Slite, var han banläggare.

Han pensionerades vid 50 år ålder, som 1968 var regel för kaptener. Han fick då en tjänst vid Arla, vars mejeritransporter han ledde i ca 10 år. Ungefär samtidigt gick han med i hemvärnet och ledde med stor energi en pluton, som hade ansvar för försvaret av Visby flygfält. Det var frejdigt av honom att göra så. Han hade ju haft vida större uppgifter.

1962 hade han varit FN-kompanichef i Gaza. 1963 ledde han KFÖ med den pansarförstärkta 2. bataljonen. Den ryckte in till I 18 i mars men ut från P 18 i april. Det var första gången ett pansarvärnskanonvagnskompani gjorde KFÖ på ön. Bataljonen deltog framgångsrikt i en stor slutövning (med deltagande från A 7, KA 3 m m) på Östergarnslandet. Då, under Fale Burmans tid som MB, var detta område högt prioriterat. På den tiden anförtröddes förresten bataljonschefskap endast till majorer eller sådana som förväntades bli det. Det var fart och fläkt över allt vad Anders Dahlin ägnade sig åt. Hans idériedom var välkänd. Denna kom mycket väl till pass inom den fiskevård, som kom att uppta mycket av hans tid. 1978 organiserade han SM i kustfiske på Fårö.

På äldre dagar kom golfen att bli ett annat stort intresse för honom. Sina friluftsintrössen balanserade han med bridgen. Trots att han under senare år drabbades av vikande synskärpa, behöll han sitt goda humör och sin verksamhetslust. Han släppte inte golfklubban förrän i vid drygt 85 års ålder.

Det var alltid stimulerande att träffa Anders Dahlin i kamratföreningen. Han var en glad och genomärlig man med en stor vänkrets.

Bengt Hammarhjelm

Lennart Ljungdahl avled den 9 november 2009 efter lång sjukdom och tålmodigt buret lidande. Han blev 67 år. Efter en kort förberedande plutonchefskola på I 18 deltog han som elev vid den första kadettskolan på I 16 i Halmstad. Hösten 1962 anlände han till Uppsala och Försvarets Läroverk där han avlade studentexamen 1965. Under sommarperioderna hade han trupptjänst och bodde då inneboende hos oss på Bogegatan. Under Karlbergsåret 1967 fick han den hedervärda uppgiften att ta hand om vår nuvarande kung som då gjorde sin officersutbildning. Han var en av få som fick kalla dåvarande kronprinsen för Tjabo. Lennart Ljungdahl var en glad och hjälpsam kamrat och bidrog med sin stora kunnsighet vid åtskilliga av arbetskamraternas olika byggprojekt. Han trivdes bäst med en motorsåg eller betongskyffel i handen. Och hur många kollegors ungdomar fick inte hjälp med sin körkortsträning?

Hans huvudutbildningslinjer i yngre år var pansarspanings- och pansarskyttetjänst. Våra äldsta flickor var brudnabbar på bröllopet, med Inger och med Ebbe Klint som vigselförrättare. Lennart Ljungdahl repeterade proceduren med så hög och tydlig röst att den yngsta av brudnabbarna sprang fram till mamma och anmälde att farbror Lennart och Kyrkmopeden grälar.

Han var kompanichef och ställföreträdare för pansarskyttekompani i olika omgångar. Han visade stort intresse för utvecklingen av KP-bilen och

In memoriam

blev placerad som chef för motorutbildningen på regementet. Tillsammans med Gunnar Johansson och ATG Andersson skapade han en utbildningsplattform som så småningom byggdes på med Sjukvårdsskolan. Under många år var han krigsplacerad som underhållschef i 703.stridsgruppen (VISBY) och blev väldigt duktig i allt som rörde underhållstjänst. Motor och sjukvårdstjänsten utvecklade han i ett nära samarbete med polisen och brandkåren. I den sk Blåljusutbildningen genomförde han en mängd framgångsrika förarkurser för att förbättra polisens och brandmännens förarförmåga. Han gjorde en stor insats under branden på Torsburgen 1992 där han tillsammans med en bandbärgare skapade brandgator som effektivt hindrade eldens spridning. Han avslutade sin militära tjänst som motorofficer och chef för Sjukvårdsskolan. Han fortsatte dock samarbetet inom blåljusutbildningen med polisen och brandkåren. Han ledde olika kurser tills han under de påföljande åren fick problem med sin hälsa. Lennart Ljungdahl var väldigt aktiv i föreningslivet i Klintehamn och hans hjärta fanns hos Lions. Han blev den drivande kraften när det gällde en kommande ombyggnation och utveckling av småbåtshamnen, det var under ett sådant projekt som han ramlade ner och allvarligt skadade sina njuror. Detta gjorde att han under år 2009 kom att tillbringa all sin tid i lasarettsmiljö och där han trots sitt goda humör och sin kämpaanda till sist förlorade kampen. En stämningsfull ceremoni utfördes i Koviks kapell under lördagen den 28 november i kretsens närmaste. Kamratföreningen deltog med fanbärare Jan-Christer Ankre och Åke Wallin. Efter akten som leddes mycket fint av Barbro Ronsten var det minnesstund på hamnkafét i Klintehamn. Det har skapats en minnesfond till Lennarts Ljungdahl minne genom Lions i Klintehamn där det går att sätta in bidrag. Lennart Ljungdahls fond Klinte Lions bg:184-2327.

Per-Åke Sporre

Skalden Gustaf Larssons far, Johan Larsson, gjorde 1887 sitt andra möte på Visborgsslätt och som avslutades med en fältövning. Han berättar om detta möte i ett litet handskrivet häfte. Gustaf Larsson Sällskapet har välvilligt ställt alla Johan Larssons handskrifter och dokument till artikelförfattarens förfogande.

Johan Larsson antecknar i sin journal med grekiska bokstäver att han under år 1885 var inkallad till Nationalbeväringen. Han gjorde sin första värnpliktsvecka i samband med bataljonsmötet på Lekarehed i Lärbro. År 1887 skrev han i sin dagbok att han det året avmönstrade från skonerten

”Lars” för att avsluta sin värnplikt. ”Andra lägersmötet” pågick mellan den 21 juni och 3 juli 1887 på Visborgsslätt och avslutades med en fältövning. Johan Larsson var då 21 år gammal. Här återges med Johan Larssons egna ord hur han upplevde ”Andra Lägersmötet på Wisborgsslätt År 1887”:

”Den 21 Juni kl. 3 f.m. blef vi uppställda på Tibbles gård i Hedeby under Löjtnant Hybbners befäl. Sedan marscherade vi till Visby dit vi framkom omkring kl. 7 f.m. Efter något uppehåll på Söderplan marscherade vi ner på den gamla Mekaniska verkstaden der vi aflagde våra egna kläder och påkläde oss Kronans med gevär och full packning. (Packningen bestod af lifrem med patronkök, mattorgnist, rensel, kopperflaska, kappan och geväret.)

Sedan marscherade vi in i Lägreder der vi efter en stunds rast blef afdelade i Tältlag med en korporal till Tältbefälhavare för hvarje tält. Officerare i Tingstäde Kompani voro Kaptenerna Ericksson och Danielsson samt Löjtnanterna Gyllenram, Svarberg, Kristerson och Under-Löjtnanterna Elert och Sillén. Underbefäl voro Fanjunkar Engvall och Vice-Fanjunkar Hedvall, Sergeant Nyberg, Volunter-Korporalar Johansson, Pettersson och Södergren samt tre Korporalar från Smålands Regemente nämligen Lund, Krans och Hulltin, samt två från Östergötlands Regemente, nämligen Bard och (namn saknas).

Sedan vi öfvats i nio dager utkommenderades vi på fältmanöver. På morgonen den 1 Juli blefvo vi provianterade för två dygn. Provianten bestod af en Anckarstock (ett hårdbakat och lagringståligt bröd), en bit ost och ett stycke rökt fläsk.

Sedan vi så voro försedde börjades marschen

ANDRA LÄGERSMÖTET WISBORGSSLÄTT ÅR 1887

under full packning. Vägen togs förbi Visby från söder till öster och sedan åt Endre der vi efter ett par korta uppehåll marscherade förbi Alqvie, Qvie. Sedan togs vägen åt Endre kyrka. Efter ett kort uppehåll der fortsattes marschen förbi Endregärda till Stenstugu der vi hade vårt läger i en hage natten öfver. På natten var vi utkommenderade på fältvakt och poster.

Påföljande morgon fortsattes marschen igenom Fällingbo förbi Sylfaste och Hallfrede och sedan landsvägen åt Visby. Vi måste dock göra en omväg (i anseende af ett fientligt anfall) öfver Rosendal då vi åter i närheten af Jacobsberg blef beskjutne af en liten trupp omkring åtta man (hvilken lär varit Löjtnant Sylvan, ifrån Visby Kompani, med sju man).

Vi kommenderades genast ut på skyttelinje till anfall

men den lilla truppen försvann med blixstens snabbhet. Vår befälhavare Löjtnant Svanberg skickade två man till förposter för att bespeja fiendens ställning men en af dem togs till fånga. Sedan vi efter detta äfventyr åter utkommit till Landsvägen fick vi en stunds hvila.

Marschen fortsattes sedan då vi helt plötsligt nedkommenderades i en örgrop (grusgrop) tätt vid vägen der vi skulle göra anfall på fienden hvilken bestod af en mängd furor hvilka stodo i närheten af en liten myr. Sedan hvarje man bortskjutit sina tio lösa skott på den nämnda fienden hvilken ej tycktes göra något motstånd fortsattes marschen till Visby och sedan in i Lägreder dit vi inkom vid middagstid den andre Juli. Två man af Tingstäde Kompani sjuknade under marschen och blef lagga på trossvagnen.

Den påföljande dagen lämnade vi vår packning på Förrådet i Visby (utom kappan och geväret). Sedan vi om morgonen den fjerdre Juli nedtagit vår och våra befäls tält ryckte vi ut ur Lägreder och marscherade till Visby ned på Rustkammaren der vi lämnade våra vapen. Sedan (gick vi) till förutnämnda verkstad der vi lämnade Kronans välsittande kostymer och återfick våra egna.

Under befäl af Sergeant Nyberg marscherade vi ut genom Söderport till Österport och sedan ut till Föllingbo väg der vi ändtligen under hundrafaldiga hurrarop befriades ifrån den tolf dygns långa pröfvosamma krigstiden”.

HARTMUTH PAULDRACH

Runt ovala bordet njöt Åke Wallin, Bo Kjellander, Gunnar Karlson, Jan-Christer Ankre, Bengt Hammarhjelm, Ingemar Ohlsson och Sten Lindberg av den välsmakande ärtsoppan.

Gotlands regementes kamratförening (GRKF) genomförde sitt årsmöte den 11 mars vid Gotlands Försvarsmuseum i Tingstäde. Närmare 50 medlemmar hade hörsammat kallelsen.

Mötet inleddes med parentation över under året bortgångna kamrater och som avslutades med Sven-Arne Wighammars framförande av Amazing Grace på tvärflojt. Föreningen har ett medlemsantal av nära 500, samt en fristående Stockholmskrets med drygt 100 medlemmar.

Styrelsen har under året kallat till sju aktiviteter, varvid det årligt återkommande fältsmötet i augusti var det mest omfattande. De övriga var, förutom årsmötet, deltagandet vid Nationaldagen, ärtlunchen i oktober, kransnedläggningen på Gotlands truppers gravplats på Norra kyrkogården, studiebesöket på vårt gamla regemente, nu kommunens arbetsplats, samt julbönen i Domkyrkan.

Inga anmärkningar eller frågor riktades mot styrelsens föredragningar. Revisionsberättelsen lästes upp av Mats Hjort, godkändes, och styrelsen GRKF fick ansvarsfrihet för det gångna räkenskapsåret. Årsavgiften för medlemskapet fastställdes till fortsatt 100 kronor.

Ny ordförande

Valberedningens förslag till styrelsefunktionärer föredrogs av Roland Snäckerström. Ordföranden och kassören hade undanbett sig omval.

Förslaget fick följande lydelse och godkändes av mötet:

Ordförande Hans Håkansson, vice ordförande Jan-Erik Engström, sekreterare Crister Persson, kassör Lars Brolund, klubbmästare Olle Gardell.

Ledamöter; Lennart Lissheim. Lars-Göran Nyberg och Lars-Åke Borg. Revisorer; Claes Randlert och Lars-Ove Hoas.

Tack och avtackningar

Föreningens 40-årsnålar tilldelades Lars Brolund, Lars-Eve Pettersson och Gunnar Öberg.

Svante Hagström, som förra året tilldelades SMKR förtjänstecken, fick ett komplement i form av miniatyrtecknet.

Den avgående ordföranden avtackade kassören sedan 17 år, Ingemar Ohlsson. Han tackade även Sten Lindberg, Åke Wallin och Nils-Åke Stenström för gott samarbete. Ordföranden i Stockholmskretsen och vice

ordföranden Jan-Erik Engström avtackade var för sig, avgående ordföranden i GRKF, Jan-Christer Ankre. Mötet avslöts med Gotlands regementes marsch. Efter årsmötet höll generalmajor Gunnar Karlson, P 18:s siste regementschef och numera tjänstgörande på Höckvarteret, ett intressant föredrag rörande Försvarsmaktens internationella insatser, aktuella försvarsfrågor samt tema Försvarsmakten och Gotland. Mötet avslöts med en välsmakande ärtmiddag.

NILS-ÅKE STENSTRÖM
TEXT OCH BILD

Ovan: Generalmajor Gunnar Karlson höll ett föredrag bl a om Försvarsmakten och Gotland.

Till vänster: Jan-Erik Engström avtackar avgående ordförande Jan-Christer Ankre

Nedan: Kassör Ingemar Ohlsson avtackas av ordförande Jan-Christer Ankre.

FÄLT MÖTE 2010

Program Fältnöte 2010

Torsdag 19/8 (Preliminärt program)

Tid	Plats	Omfattning	Övningsledare
0845	Inställelse Norr TSF, Wisborgsslätt	Samling uppsittning i bussen	Vice ordf
0900	Bussavgång	Bussen kör via Öster busstation Indelning i kompanier=taktikåter Fården startar mot militärhistoriska mål med bland annat inslag av Pbat G-tiden.	Bataljonchefen
1000		Kaffe i terrängen	Klubbmästaren
1230		Lunch	C Koktrossen
1315		Fården fortsätter mot militärhistoriska mål från olika tidevarv.	Bataljonchefen
1500		Kaffe	C Koktrossen
1630	Lågret Tingståde	Samvaro, fältbaren öppnas	Vice ordf Kassören ansvarar för fältbar
1730	Lågret Tingståde	Bataljonchefens utvärdering Prisutdelning vandringspriset	Bataljonchefen Ordförande
1800	Lågret Tingståde	Orientering om militära låget Gotland	C Gotlandsgruppen
1830	Lågret Tingståde	Trossmiddag	C Koktrossen
2200	Lågret Tingståde	Bussen avgår till Visby Fältnötet avslutas	Enskilt

Årets fältnöte genomförs 19 augusti.

För de som önskar ordnas förläggning i Tingståde i logement med frukost i museet. Transport (kommunaltrafiken är bra) får då ordnas av den enskilde.

Pris

400 kronor för torsdagen

175 kronor för enbart middagen (serveras i museet ca 18.00)

100 kr för logi och frukost

Inryckning

Inryckning sker norr TSF (Wisborgsslätt) där bussen avgår kl 09.00 för att passera Östercentrum busstation ca 09.10 Vid svårigheter med transport eller logi, kontakta Jan-Eric Engström, 0498-210408, eller 0708-825195. Ta med badkläder, i övrigt oömma kläder.

Anmälan

Skriftlig, brev eller e-postanmälan, erfordras. Klipp ur, skriv av, eller kopiera nedanstående talong, fyll i noggrant och posta den senast måndag den 9 augusti under adress Jan-Eric Engström, Kung Magnus Väg 46, 621 39 Visby. Märk kuvertet "Fältnöte 2010" i övre vänstra hörnet. Det går även bra att e-posta in talongens uppgifter till janne-e@telia.com

OBS! Har du av någon anledning inte haft möjlighet att anmäla dig i tid, eller har annat att fråga om, vänligen kontakta Jan-Eric Engström, telefon 0498 – 210408, mobil 0708-825195.

Vill du ordna jubileumsfirande, 20-30-40-50 år, eller vad som helst, så är deltagande i en KFÖ ett mycket lämpligt tillfälle. Du behöver bara kalla samman dina jubilarer och anmäla dem, så ordnas mat, logi och övrig verksamhet. Kontakta Jan-Eric Engström för närmare info; 0498-21 04 08, 0708-82 51 95

Fältnötesponsor

Jag anmäler mig som deltagare i fältnötet 2010

Namn.....

Adress.....

Telefon..... E-post

Avvikelse; t ex deltar endast middag, behov övernattning Tingståde, kost m m (obs! vi har inte någon avtp från Tingståde på fredagen, hänvisar till egen transport alt kommunaltrafiken).

.....

.....

.....

När Gotlands kommun flyttade in

Trängseln var stor, det kom c:a 1600 personer

Där en gång dagofficeren hade sitt rum stod nu Kulturskolans orkester Adolphe Sax efter och underhöll.

Den 23 januari var det invigning och öppet hus i kommunens ombyggda lokaler på Visborgsslätt. Gotlands Forsvarsmuseums trossropp m/ä stod grupperad med full styrka och beredd utspisa upp till 3000 besökare med kaffe eller choklad med kanelbulle. Dragspelaren Pelle Renglin underhöll med sprittande musik och det var ett härligt vinterväder. Med blandade känslor såg många på den flaggstång som under hundra år visat den svenska örlogsflaggan, men där nu kommunens flagga vajade.

Vasallens koncernchef Håkan Steinbüchel hälsade välkommen till denna historiska dag klockan 13.00. Han berättade om hyresbeståndet inom området och kunde också meddela att det nu är beslutat att gamla matsalen (senast museet) skall inredas som gym. Avslutningsvis överlämnade han till kommunen ett miljöstipendium på 150.000 kronor att årligen utdelas med 10.000 kronor under 15 år till den som hittar bästa miljölösningar.

Kommunstyrelsens ordförande Eva Nypelius tog över mikrofonen och talade i lyriska ordalag om att gotlänningarna nu får en enda dörr in till kommunens

representanter och förvaltningar, att tillgängligheten har ökat och att det nu blivit enklare för kontakt och besök. Andra fördelar är tjänstemännens närhet till varandra då verksamheterna nu ligger samlade, vilket skapar ökad arbetsglädje och koncernanda. Med de nyöppnade kommunikationerna är det enkelt att ta sig ut till Visborg, och allt ger en ökad effektivisering för kommunens medborgare.

I december genomfördes etapp 1, inflyttning av den politiska ledningen, ledningskontoret, delar av socialförvaltningen, barn- och utbildningsförvaltningen, IT- och teleavd samt receptionen, hjärtat i huset.

Ettapp 2 sker under juni 2010, då kommer stadsarkitektkontoret, miljö- och hälsoskyddskontoret, delar av tekniska förvaltningen och räddningstjänsten flyttar även och bildar den nya gemensamma samhällsbyggnadsförvaltningen. Då kommer också ledningen för hälso- och sjukvårdsförvaltningen och serviceförvaltningen.

När all utflyttning är klar i sommar finns c:a 520 medarbetare på plats, var och en i egen kontorslokal. Den sammanlagda golvytan uppgår till 18.000 kvm. Något som skar i hjärtat hos

Eva Nypelius och Håkan Steinbüchel inte klippte av det blågula bandet utan knöt upp den på bandets mitt anbringade knuten.

gamla yrkesofficerare var när Eva Nypelius med en svepande armrörelse pekade upp mot kanslihusets övre delar och sade, med emfas: "Från och med nu heter denna byggnad RÅDHUSET och ingenting annat som kanslihus eller något liknande". Man kunde då höra missnöjda mummel som att "det heter kanslihuset och kommer aldrig att heta annat..." (till tröst för de senares meningen, se faktaruta nästa sida. red anm).

Eva Nypelius avslöt med att tacka för det goda samarbetet med såväl Vasallen som byggföretaget PEAB. Man kunde ana kommunens spariver då Eva Nypelius och Håkan Steinbüchel

inte klippte av det blågula bandet utan knöt upp den på bandets mitt anbringade knuten. Bandet skulle naturligtvis återanvändas. Med denna handling var det fritt fram för besökarna att se sig om i såväl kanslihuset som kasern Graip. De i lokalerna tjänstgörande var på plats och visade upp sina arbetsplatser. Där en gång dagofficeren hade sitt rum stod nu Kulturskolans orkester Adolphe Sax eftr och underhöll. Besökarantalet torde legat runt 1600, det var mängden kanelbullar som gick åt.

NILS-ÅKE STENSTRÖM
TEXT OCH BILD

Dragspelaren Pelle Renglin underhöll med sprittande musik

Hemvärnet värvade för fullt.

Laila Nysell serverade bullar iförd vinterpälis m/ä

Owe Björkander, Jöran Eldnor och Ulla Björkander fixade fikat.

Vad är det som är bra med kommunens nya etablering?

NILS-ÅKE STENSTRÖM: TEXT OCH BILD

Karin Hallberg,
receptionist

Bra och fina lokaler, mycket bättre tillgänglighet.

Trude Müller,
parkeringsvakt

Att det finns gott om parkeringsplatser!

Birgitta Tell,
personalassistent på
Ledningskontoret

Det som är bra är att kommunens förvaltningar blir samlade, vilket innebär att det blir lättare för allmänheten att besöka oss, de slipper att åka runt på flera ställen som var nödvändigt tidigare.

Hans Klintbom,
kommunfullmäktiges vice
ordförande

Vi får verksamheterna samlade, det är lätt för folk att komma hit, här kan de lätt nå förvaltningarna, vilket är bra. I och med att verksamheterna nu ligger mera samlade, så underlättas all samverkan.

Eva Nypelius, ordförande
kommunstyrelsen

Det som är bra är att vi samlar kommunens all verksamhet på ett och samma ställe så vi får en enda ingång till Gotlands Kommun. Det kommer att underlätta för gotlänningarna då de behöver besöka kommunens förvaltningar och andra instanser.

Staffan Thurgren,
VD Gotlandshem

Tillgängligheten, att allt är på samma plats. Inne i stan var det väldigt svårt med parkeringsplatser och därmed besvärligt för besökarna att ta sig dit.

Ulla Pettersson,
Ledningskontoret

Det är bra att vi får samla den kommunala verksamheten på ett enda ställe, och nu blir det betydligt bättre tillgänglighet än det var tidigare. Om man t.ex. har en rullstol eller barnvagn med sig, så är det betydligt enklare nu att besöka oss

Christer Stoltz
beredskapsstrateg på
Ledningskontoret

Det är bra att samla alla kommunala förvaltningar och ledningsfunktioner på en och samma plats, bra samordningsvinster, det är ju det nya efter att vi tidigare var utspridda på många ställen.

Bo Dahllöf, regiondirektör
i kommunen

Vi får en helt annan närhet som gör att vi kan effektivisera arbetet och vi ökar tillgängligheten för gotlänningarna att komma in till kommunhuset.

Utdrag ur DBWs Innerstadsråds brev till Gotlands Kommun om benämningen Rådhus

"Gotlands Kommun

621 81 Visby

Gotlands så kallade kommunhus

Sällskapet DBW – De Badande Wännerna – grundades år 1814. Av sällskapets stadgar framgår bl a att, verka för att Visbys säregna skönhet och ålderdomliga prägel skall bevaras. DBWs Innerstadsråd har till särskild uppgift att verka för detta bevarande.

Innerstadsrådet finner därför att det i dess ansvarsområde även ingår bevakning av de kulturella och värdekonserverade traditioner, som inte minst en Världsarvsstad förtjänar.

Vi anser att det av kommunen nu antagna namnet Rådhuset, som benämning på den byggnad dit man sammanfört den kommunala administrationen, är ett till alla delar felaktigt och missvisande namn. Benämningen Rådhus tillkommer historiskt sätt en byggnad, som fram till tingsrättsreformen 1971, inrymde en stads juridiska administration - rådhusrätten. I många städer fanns även stadens förvaltning i samma fastighet.

Det är därför naturligt att den äldre benämning kvarstår för vad som i många fall är en stads mest centrala byggnadsverk, oavsett vad byggnaden inrymmer idag.

I Visby innerstad har historiska kopplingen funnits genom de lämningar av ett medeltida rådhus vid nuvarande Stora torget samt också till Vinhuset eller som det också kallas Kalvskinnshuset. Rådhusplan i direkt anslutning till kvarteret Rådhuset är väl det tydligaste exemplet i dagens Visby, som minner om det gamla rådhuset

Det är därför för oss helt obegripligt att en kommun, som inrymmer en världsarvsstad, beslutar om en historielös och helt missvisande benämning av kommunens förvaltningsbyggnad. Om traditionen att med historisk bakgrund bibehålla en byggnads ursprungliga namn, hade ju Kanslihuset kunnat vara en mer passande benämning.

Vi vill därför med stor kraft vädja till kommunledningen att ompröva namnbeslutet.

Ett beslut som av omvärlden lätt uppfattas som en form av kommunal självförhåvelse och med en total avsaknad av förståelse för världsarvsstadens historiska värden."

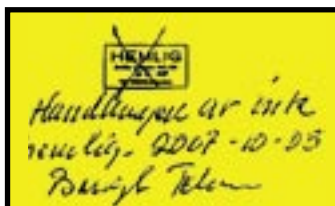
Brevet avslutas med ett förslag av tillsättande av en permanent arbetsgrupp för namnförslag på gator, platser etc.

Undertecknat av Birger Andersson Innerstadsrådets ordförande och Fredrik Adelsköld sekreterare, brevet sändes den 20 april 2010. Brevet diariefördes hos Gotlands Kommun den 22 april med nummer 2010-191-00 och för ör den intresserade är det då lätt och smidigt att följa ärendet.

GÖRAN HELLSTRÖM

Bengt Hammarhjelm och Robert Knutas iblir insläppta i ett bergrum i Follingboberget som var ammunitionsförråd av Per-Inge Karlsson.

Ännu för ett fåtal år sedan fanns många hemliga anläggningar, underjordiska bergrum och förråd dit bara särskilt utvalda ägde tillträde. Vad kunde finnas innanför stängsel och väl maskerade ingångsportar? Idag är "hemligstämpeln" borta från de flesta anläggningar, många är stängda och plomberade. Under åren 1941-1943 insprängdes fyra ammunitionsförråd i Lindeberget, i Skuldre backe, i Follingboklinten och i Torsburgen. Alla slutbesiktigades hösten 1943.

Störst var förrådet i Follingbo med 10 tunnlar. Linde och Torsburgen hade tre resp knappt två tunnlar. Skuldre backe i Rute innehöll från början endast tre tunnlar men byggdes efter kriget ut med ytterligare fem tunnlar. Förrådet låg nämligen mitt under Vestrumeskansen i Lärbrolinjen, som militärbefälhavaren generalmajor Åkerhielm hade stora planer för. Han ville förlägga en stridsgruppsstab och två kompa-

nier där. Så stod anläggningen färdig 1949, då generalmajor Backlund tog över militärbefälet. Han var ointresserad av Lärbrolinjen och lät anläggningen förbli förråd.

Friliggande ammunitionsförråd och stabsplats för GK/KA 3

Så fungerade det till ca 1970, då ammunition inte längre fick förvaras i bergrum utan skulle flyttas till friliggande betongförrådsgrupper. Sådana byggdes i Rute (tre bunkrar strax norr om berg-rummet), i Hellvi (fem bunkrar i f d Koparveskansan), i Hejnum (åtta bunkrar i S:t Olovshamn), i Vänge (sex bunkrar 3,5 km SO kyrkan) och i Stånga (tre bunkrar 2,5 km NV kyrkan). De i Rute och Hellvi betjänades av GK:s stridsgrupp, de i Hejnum och Vänge (avsedd för PB 18) av 703. stridsgruppen och den i Stånga av 701. stridsgruppen. Bergrummet i Rute byggdes om för GK:s stab, som tidigare haft bristfälliga skyddsutrymmen i Färösundsområdet. De övriga kom att utnyttjas för tygmateriel.

MB VII/CMKG stabsplats (gpl) i Follingbo

Ett permanent skydd för militärbefälhavarens stab stod klart i april 1944. En mindre stabsövning ägde rum där på sommaren, men annars togs det inte i bruk under kriget.

Anläggningen var insprängd strax söder om dåvarande sanatoriet i Follingbo. De två ingångstunnlarna gick i nordvästlig riktning till en första tvärgående korridor (V). Från denna gick två transportgångar, som omslöt tre parallella korridorer (IV, III resp II) till den längst bort belägna korridoren (I). Ovanför de tre inre korridorerna låg en andra våning. Den upptog tre korridorer (I, II resp III, inifrån räknat). Från första våningens andra korridor ledde en transportgång åt sydväst till en H-formig del. Det var först under KFÖ:n hösten 1955 (Stabsövning Gotland, SÖG) som anläggningen togs i

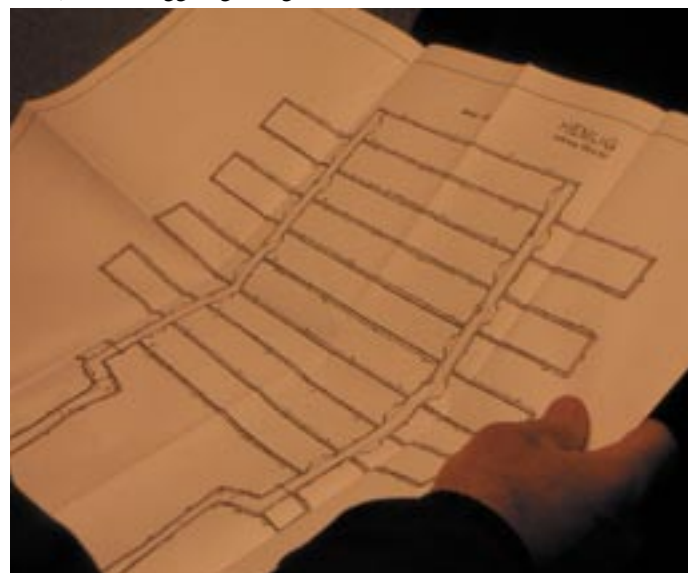
bruk som gemensam stabsplats (gpl) med täcknamnet "Klas" för stab, länsstyrelse m.m. Inför KFÖ:n 1959 skrev gotlandspresen att länsstyrelsen skulle delta i en gemensam övning med militärbefälet. Detta föranledde ÖB att förbjuda att övningen hölls i gpl. Den hamnade i Tingstäde i stället. Nästa gång, 1965, måste slutövningen förläggas till P 18, eftersom Wennerströms spioneri hade medfört stränga restriktioner för övningar i alla rikets bergrum. Icke förrän 1988 och 1991 fick en viss del av KFÖ:n ske i gpl. Hela staben fick inte plats i gpl: stabsplats A 1.

Huvuddelen av personal- och fortifikationssektionerna m m förlades till ett barackläger, med fristående skyddsrum, i Barlingbo: stabsplats A 2. Länsstyrelsen och andra civila organ fick endast plats med sina viktigaste delar i gpl. Resten förlades i Barlingbo (A 2) och Endre (A 3). Några delar skulle stanna i Visby. Stabsplatskomplexet betjänades av en stabsbataljon. A-, B- kompanierna avsågs för stabsplats A 1 resp A 2 och A 3, medan C-kompaniet skulle kunna upprätta alternativ stabsplats. Det sistnämnda övades under KFÖ:n hösten 1989 i Tingstäde.

Avveckling

Dessa bergrum har sedan länge tagits ur bruk. Sedan 2006 har de tömts och delvis plomberats. (Lindeberget övertas kanske av markägaren). De har 2009 avhemligats.

BENGT HAMMARHJELM

Ammunitionsförrådet i Follingbo med 10 tunnlar var i bruk till ca 1970, därefter användes det till tygmateriel.

Artillerikamrater

Gotlands Artilleriregemente -redan 10 år sedan nedläggningen.

Tänk vad åren går! Sista juni är det 10 år sen vi marscherade från hamnen upp genom Visby till Visborgs slott, där landshövdingen högtidstalade. Marschen fortsatte sen till Korsbetningen och vidare med buss till Visborgsslätt. Nedläggningen av Gotlands Artilleriregementes minns vi alla som en "högtidsdag" med många fina och hedersvärda ord och handlingar men också som en sorgens dag som vi aldrig trodde vi skulle få uppleva. Artilleriet på Gotland gick i graven efter nästan 300 år på Gotland. Personligen var jag A 7:are allt sedan inryckning i januari 1964 fram till nedläggningen. Hjärtat och känslan kommer för alltid att finnas kvar för detta trivsamma regemente med alla kunniga, trevliga och omtäckta kamrater. Sammanlagt drygt 36 år varav 22 år på Korsbetningen och sedan 14 år på Visborgsslätt. Såväl minnestavlan på Korsbetningen som minnesstenen på Visborgsslätt minner om artilleriets närvaro i Visby.

Kamratföreningen kämpar alltså vidare för att samla kamrater i olika sammanhang och för att bevara minnet från detta fina regemente. Föreningens verksamhet är traditionell och stabil. Vi samlas årligen vid ett flertal tillfällen för att minnas och för att prata några ord. Ärtluncher, Barbara, Stockholmsträff, föreningsmöten och inte minst vår gemensamma tidning håller oss samlade på bästa sätt.

Gotlands Försvarsmuseum har ju som bekant upprättats i Tingstäde och där har vi nu samlat alla våra föremål i en "artillerihörna" som gör att vi känner oss hemma. Museet är nu i det närmaste färdigställt och det är ett grannliga arbete som många gamla trotjänare utfört under det senaste året. Ta chansen till ett besök. Museet var platsen för senaste Barbarafirande vilket uppskattades av alla deltagare och jag tror att museet kommer att bli vår naturliga samlingspunkt vid många tillfällen framöver. Vi kommer från år 2011 att ändra utgivningstidpunkt för tidningen vilket innebär att ni får vänta i ett och ett halvt år till nästa nummer men den som väntar på nå't gott ... osv. Till sist vill jag önska er alla fortsatt välbefinnande och en riktigt härlig sommar.

ANDERS NILSSON

Styrelse

Ordförande
Sekreterare
Kassör
Ledamöter

Suppleanter

Anders Nilsson
Gunnar Trennestam
Stefan Ekman
Göte Nilsson, Leif Svensson,
Nils-Folke Eriksson och Göran Karlsson
Max Magnusson, Björn Wizén

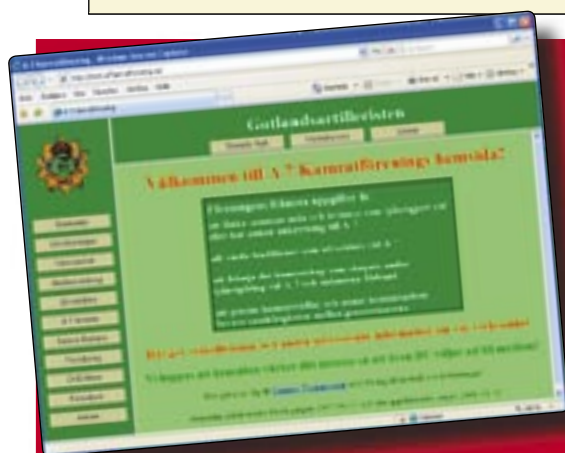
Inbjudan till ärtlunch den 9 september

Sedvanlig ärtlunch genomförs i Hwitstjärna kl. 12.00. Vi jobbar med några olika förslag till studiebesök i anslutning till lunchen men inget är ännu klart. Givetvis kommer information om eventuellt studiebesök att presenteras på vår hemsida när allt "ramlat på plats"!

Anmälan senast den 5 september till sekreteraren!

Till gunnar.trennestam@telia.com eller
0498-29 13 60 alternativt 070-55 11 772

Välkommen
Gunnar Trennestam
Sekreterare

Besök A 7 Kamratförenings
hemsida
www.a7kamratforening.se

Medlemmar och årsavgift

A 7 Kamratförening hade den 3 maj 216 medlemmar varav 120 bor på Gotland och 96 bor på fastlandet.

Medlemsavgiften skall enligt stadgarna betalas innan mars månads utgång. Många har ännu inte betalat i årsavgiften, 100 kr, trots att inbetalningskort skickades ut i februari. Om någon förlagt sitt inbetalningskort går det givetvis bra att sätta in årsavgiften på föreningens plusgiro 18 98 82-4. Glöm då inte att meddela ditt namn vid inbetalningen. Inga betalningspåminnelser kommer att skickas ut p.g.a. kostnadsskäl. Om texten är röd på tidningens adressetikett så hade du den 10 april inte betalat din årsavgift.

Om Du vill vara med och sponsra vår tidning så använder Du dig av samma plusgirokonto för att sätta in valfritt belopp. Alla bidrag mottas med största tacksamhet – både stora och små! Glöm inte meddela vem som satt in pengarna och att det är till "Tidningsfonden". Sponsorerna presenteras i kommande nummer av tidningen samt på vår hemsida.
Sekreteraren

**A 7 Kamratförenings
STORA TACK**
till alla 76 medlemmar som ställt
upp som årets tidningssponsorer
och bidragit med drygt 9 500:-.
Fantastiskt!

Carl-Erik Aasa	Anders Jolby
Svenne Alfström	Per-Inge Karlsson
Gun-Britt Alfström	Svennerik Larsson
Bitte Alm	Bertil Lekström
Göthe Andersson	Tord Lickander
Jonas Andersson	Kalle Lindström
Sune Andersson	Mats Lindvall
Inge Ask	Max Magnusson
Ann-Mari Berglin	Isak Malm
Olle Bjurström	Alf Möllerström
Gunilla Bjurström	Anders Nikker
Andreas Björklund	Nils Nilsson
Björn Carlsson	Tomas Nilsson
Carl Carlsson	Åke Nordenhall
Göran Carlsson	Ralf Olofsson
Leif Carlsson	Lars Olowsson
Anders Carp	Lennart Ottfalk
Christer Christiansson	Agneta Pettersson
Björn Corlin	Kjell Pettersson
Stephan Ekström	Carl Pott
Nils-Folke Ericsson	Sune Ronkvist
Christian Eriksson	Jan-Erik Rosengren
Rune Fransson	Ove Silvé
Kickan Fridman	Bo-Gustaf Sorby
Per Frödel	Per-Henrik Sorby
Owe Gardelius	Christer Starkenberg
Karl-Gösta Greveback	Jan-Olof Strid
Curt-Christer Gustafsson	Roland Strömbeck
Harald Gustafsson	Leif Svensson
Rolf Hansson	Sigvard Svensson
Harald Hoffman	Fredrik Thurell
Greta Hoffman	Tom Tibbling
Evert Hägg	Hans Trygg
Andreas Häglund	Sven Turner
Jan Höglund	Gunnar Walhagen
Evert Jakobsson	Sune Wirbing
Göte Jangesäter	Magnus Åhagen
Åke Janzon	Bertil Öster

Vi hoppas att ni och även våra andra medlemmar kommer att sponsra tidningen även 2011.

Inget bidrag är för litet utan emotes med största tacksamhet. Sätt in ditt bidrag, litet eller stort, på plusgirokonto 18 98 82-4 och ange "Tidningsfonden" och ditt namn!

Än en gång ett STORT TACK till våra tidningssponsorer!
Styrelsen

Kvarvarande verksamhet

2010

- 21 juli** Sommarträff vid Gotlands Försvarsmuseum i Tingstäde kl. 12.00
9 sept Ärtlunch i Hwitstjärna kl. 12.00
4 dec Sancta Barbarafirande
16 dec (prel) Julbön i Domkyrkan
Övrigt Fortsatt uppbyggnad av museet i Tingstäde

Högre ståndsansning vid Slottsskogens dansbana.

Dans på A 2

Jag hörde att det inte var så många deltagare vid förra årets besök vid AMF 1 i april. Själv hade jag gärna varit med bland kamraterna men då "Artilleristerna" i Göteborg hade ordnat med bal på gamla A 2 samtidigt så hade jag prioriterat den. Den begivenheten pågick i två dagar och utstyrseln där var minst sagt originell. Det här borde jag väl inte berätta om egentligen, för jag vet hur det är, många anser att man är knäpp som tycker att dans är kul men... Vi dansade i alla fall "Högre Ståndsanser" från slutet av 1700-talet. Det gjorde vi med krav på "en viss sorts klädsel" som framgår av bilden. Jag hade ännu inte fått min röda frack färdig så jag bar Armens Muikkårs-/plutons paraduniform.

Hälsningar till alla som jag lärde känna under mina A 7 år!

HANSTRYGG

Tack för all hjälp med artiklar till tidningen

och KA 3 gemensamma kamrattidning och sedan 2006, när även P 18 hade avvecklats, är alltså samtliga gotländska militära kamratföreningar representerade i den kamrattidning som du just nu håller i handen.

Vi söker ny redaktör för A 7-delen

Vi letar nu efter någon som kan ta över min uppgift, att ta fram A 7:s del av innehållet till kommande tidningar. Eftersom nästa tidning inte kommer ut förrän i december nästa år så är det gott om tid att "ragga innehåll" och den uppgiften kan gärna delas av flera personer med en som huvudansvarig. Jag hjälper gärna till med lite tips och underlag om hur man lämpligast går till väga med arbetet. Är du intresserad så hör av dig mig eller någon annan i styrelsen.

Än en gång TACK till alla er som genom åren hjälpt mig med artiklar och andra uppslag till tidningen och jag önskar samtidigt alla läsare en SKÖN och TREVLIG SOMMAR!

GUNNAR TRENNESTAM
(NUMERA ENDAST SEKRETERARE OCH
ANSVARIG FÖR HEMSIDAN)

FÖRSVARETS BILDBYRÅ

Artilleristträff i Tingstäde 21 juli

Efter förslag från förra översten Carl Carlsson arrangerar vi i sommar en träff för sommargotlänningar och gotlandsboende A 7:are att gemensamt träffas på ett enkelt och gemytligt sätt.

Tid: 21 juli kl 12.00

Plats: Gotlands Försvarsmuseum, Tingstäde

Program: Lunch, rundvandring i museet, minnen från alla och envar, kaffe.

Övrigt: Hjälp oss med att säga till alla övriga artillerister att dom också är välkomna.

Anmälan: Senast den 15 juli till anders.nilsson@gotlandsbrook.com, 0498-27 41 40 eller 0704-74 38 18

Välkomna!

ANDERS NILSSON

Nu börjar tidningsinnehållet hamna där det bör vara. Här hittar vi nu vem som "styr" föreningen, kommande och genomförda föreningsaktiviteter, medlemsintressen, medlemsaktiviteter, minnen och upplevelser från förr samt kanske en och annan historia. Ett passande innehåll för vår kamratförening tycker jag. Samtidigt får vi, som bonus av att vi delar tidning med P 18, Lv 2 och KA 3 kamratföreningar, reda på vad de sysslar med och naturligtvis vad som sker vid Gotlands Försvarsmuseum samt vid "Hemvärnet"! Jag har haft uppgiften att ta fram tidningsinnehåll sedan 1994 då vi gav ut det första numret av Gotlandsartilleristen. Den kom sedan ut med två nummer om året fram till 1999. Under avvecklingsåret, 2000, och under 2001 samt 2002 kom Gotlandsartilleristen med ett nummer varje år. Det hann alltså bli 14 nummer av den tidningen. 2003 – 2005 kom de tre första numren av vår med Lv 2

Trapphuset har flyttats ut öster om Kånslihuset och "gasats in".

Ärtlunch och studiebesök i Kånslihuset och Gute

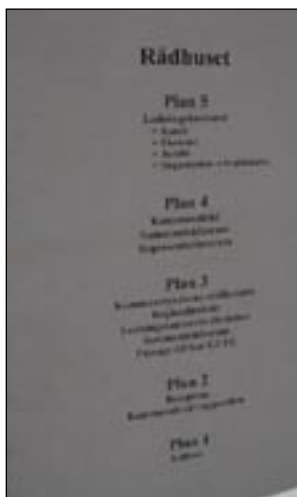
Vi var 22 stycken som deltog i ärtlunchen den 11 mars i år. Ärtor, pannkakor samt kaffe med kaka stoppade vi i oss i vår gamla personalmatsal i Hvitstjärna. Efter den cirka en timma långa lunchen så visades vi runt i det ombyggda Kånslihuset och i kasern Gute av en föreläsare från Vasallen. Att det blev Gute och inte kasern Graip berodde på att renovering därinne ännu inte var färdig och att vissa anläggningsarbeten pågick utanför. Det spelade hur som helst ingen roll eftersom kasernerna kommer att se likadana ut invändigt när allt är klart. Man känner igen vissa delar på Kånslihusets bottenvåning men det mesta är förändrat. - När man står

utanför Kånslihuset så står man ändå inne i Rådhuset! Via det nya trapphuset tog vi oss upp till "Mässen" och där var inte heller sig likt frånsett glasrutorna i matsalen. Den öppna spisen var borttagen och ersatt med en braskamin i stället!? Rundvandringen fortsatte sedan till och i kasern Gute där vi såg långa och många "kontorskorrider", nyrenoverade trapphus med nya hissar, många pentryn och fikaplatser samt många fina kontorsrum – inte minst på vindsvåningen. Ett klart intressant studiebesök. Väl mött till nästa ärtlunch!

GUNNAR TRENNESTAM

Mässens matsal med sina blyinfattade glasrutor.

Ny informationsskylt på bottenvåningen - "Rådhuset"! (se även artikel om namnet på sid 18)

I denna kamin hade Sylve aldrig kommit i vid "Lillejul" det året då det begav sig!

BILD SAKNAS
Troligen p g a att negativet har förstörts av Allan Olofsson (red anm)

NAKENCHOCK VID 23:E KOMPANIET

Under mina år som kompanichef hade jag utbildningsåret 1986-87 ett kompani som bestod av nästan bara gottlänningar. En av dessa var blivande journalisten på Gotlands Allehanda Henrik Radhe. Då och då möter jag Henrik på stan och blir då påmind om en del episoder. Vid ett tillfälle år 2003 frågade Henrik om han kunde få skriva om en händelse i sin lördagskrönika där han skulle berätta om sina värsta utskällningar. Givetvis hade jag inget emot detta och här följer ett utdrag ur krönikan:

"Jag är inte van vid att bli utskäld. Det har i själva verket bara hänt två gånger i mitt liv. Alltså så där så man darrar i knäna och får smak av Sahara i munnen. Den första gången var den näst värsta. Det var i lumpen. Jag upptäckte att genom att skjuta med kameran i stället för med k-pist slapp jag mycket slit och krälände i geggan. Jag hade alltid kameran laddad. Så vid en övning, det var mitt i vintern, skulle vi öva gassanering. De andra, utan kamera vill säga. I grusgropen i Träkumla skulle alla saneras, ett bastutält restes och för att killarna skulle våga hoppa i isvaken föregick majoren med gott exempel. Spritt sprängande naken rusade han ner i vaken. På tillbakavägen var han tvungen att passera kameran. Klick! Bredbent med familjelyckan dinglande fastnade han på negativet. Tillbaka på logementet insåg jag orättvisan. Varför skulle bara jag få se bilden? För rättvisans skull kopierade jag genast upp en stor förstoring och anslag i kompanikorridoren. Den hann sitta upp i 20 sekunder. -404 Radhe till kompanichefen! Orden dånade ut i korridoren. Plikskyldigt infann jag mig hos den numera påklädde majoren. Han satt framåtlutad bakom sitt skrivbord. Hans naglar borrade sig djupt in i det gröna skrivbordsunderlägget. Ansiktet var illrött. Så här i efterhand minns jag inte vad han skrek, bara att det var obehagligt. Och de andra befäl flinade uppskattande åt min fotokonst. Senast härom veckan mötte jag majoren i affären. Med kläderna på."

Min minnesbild, av ovan nämnda händelse, är dock något annorlunda där två av mina närmaste kollegor var inblandade.

ALLAN OLOFSSON
KOMPANICHEF 23:E 1985-89

Sancta Barbara -kronan på verket

En resa till Visby i juletid innebär massor av trevliga upplevelser och minnen. Men kanske var kronan på verket att åter få uppleva, A 7 kamratförenings Sancta Barbrafirande, det som lockade mest. Den 5 december samlades vi vid gamla vakten på Visborgs slätt för att därifrån ta oss till Arthallen där 5-kampen, tävlingen om Mortimer Sederholms vandringspris, som blev en 6-kamp skulle äga rum. Vi organiserades i 3 grupper. Tyvärr med endast 2 deltagande kvinnor.

Min grupp började med "pingis i vertikal led"! I stället för nät hängde en ribba ca 1,5 m ovanför våra huvuden. Att titta uppåt och se var "boll-uschlingen" tog vägen var inte lätt och att sedan få den tillbaka igen utan att den slog i golvet var näst intill hopplöst. Man var nog lite bländad av lysrören i taket. Vissa var väldigt duktiga. Man skulle ha flest tillslag på viss tid. Sedan skulle man rulla 5 golfbollar över ett stengolv och komma närmast en linje ca 10 m lägre bort. Det var heller inte så lätt. Slog man i väggen bakom fick man 5 m tillägg! Nästa gren var bågskytte. Inomhus! Äntligen en gren man hade provat på. Här hade övningsledningen ordnat säkerhetstjänsten på ett bra sätt. Efter detta serverades lite "förfriskningar". Tror att det var lite taktiksnack också. Men ingen rast och ingen ro. Härnäst gällde det att med en (1) tändsticka tända så många ljus man hann innan stickan sloknade. Det gjorde förbannat ont när stickan sloknade om man inte släppt stickan innan kan jag verifiera! Sudoku var nästa gren. Lika illa igen. Det hade jag aldrig gjort och det tog "lite tid" innan jag kom på hur man skulle få till det hela. Men det roliga är att idag löser jag Sudoku lite då och då. Det är ju inte så svårt trots allt! Så var det dags för den sista grenen! Man fick en plastpåse med en massa remmar och små väskor i! Med hjälp av en färdigklätt exemplar skulle vi på kortast möjliga tid fixa till Arméns nya stridssele! Man visste inledningsvis inte vad som var fram eller bak. Snacka om att vara bortgjord! Nåväl. Till slut hängde det mesta förhoppningsvis på rätt ställe. Då fick vi veta att Göran Karlsson aldrig sagt att alla väskor måste sitta på selen. Bara att man anmälde sig klar! Idag är bestämmelserna så att var och en sätter på det antal väskor som behövs till en viss uppgift! Tablå! Sedan blev det bastu, dusch och omklädnad innan det var dags för busstransport till Tingstäde och den nya traditionsplatsen Gotlands Försvarmuseum. Där skulle även årets salutskjutning äga rum. Kerstin och jag funderade på om det skulle gå lika illa som 2006 då det bara sa "Klick"! Det var inga problem denna gång. Det small rejält för Sancta Barbara och vi får hoppas att befolkningen

Olle Bjurström spänner sin båge enligt devisen "bättre lyss till den sträng som brast än aldrig spänna sin båge".

Allan Olofsson är klar för visitation!

Med en (1) tändsticka skall så många ljus tändas som möjligt. Hans Trygg släppte inte taget om stickan i första taget. Särslava fram!

Mingel före middagen med förstärkning från Museets eminenta bar: Fr v: Östen Sjöblom, Leif Svensson, Mats Eriksson, Per Frödell (f.d. Mattsson), Carl-Arne Malmberg, Kjell Jonsson och Allan Olofsson. Längst ut till höger står Kerstin Lundberg och i bakgrunden Björn Håkansson och Mattias Bendt.

inte satte kvällskaffet i vrångstrupen. Hög tid för kamratmiddag. Nödvändiga attribut inhandlades och nu hade skaran utökats till hela 50 personer och glädjande nog en hel del av det täcka könet. Ljudnivån var nu hög och ett och annat tal och snaps levererades med bravur. Under kvällen genomfördes prisutdelningen efter dagens tävlingar och segrade gjorde Isak Malm vars namn nu ingravas i pokalen. Vinsterna i årets Barbaralotteri var väldigt många och märkligt nog fick "regementchefsnivån" ett ganska lyckat utfall härvidlag. Hemfärden i bussen var nu lugnare av ljudnivån att döma och kanske hade det digra programmet tagit musten av många. Väl mött vid nästa Barbarafest!

**HANSTRYGG
MED HJÄLP AV KERSTIN LUNDBERG**

P.S.

Tackar för en underbar vecka i Visby som inte blivit av utan "Barbara". Allt planerat blev genomfört.

Kerstin Lundberg och Hans Trygg njuter av en kopp kaffe efter en intensiv dag.

Honnörsbordet. Kamrattidningens redaktör, Göran Hellström, dricker stående en skål efter att ha tackat för att han fick delta i firandet. Strax efter skålen blev han behängd med A 7-slipen av Anders Nilsson.

Övre raden f v: Bo Andersson, Holger Hollmark, Anders Knuts, Lars Schön, Thor Kaijser, Bertil Allard, Carl-Gustaf Colliander, Lars Eriksson, Ronny Johansson, Lennart Lindholm, Staffan Folke, Olle Wessberg och Wulf Schroeder. Mellersta raden f v: Karl-Gustaf Andersson, Henry Tarle, Urban Hallén, Ulf Tegler, Sture Dahlin, Hans Ljungwald, Sten Wetterwik, Anders Loggin, Olof(?) Hoppe, Anders Lindemalm, Sture Sellbrink, Nils Strehlenert. Nedre raden f v: Jörgen Watterskog, Bertil Öster, Anders Glansholm, Olof Hallberg, Ulf Rosén, överfurir Åke Dansell, sergeant Rolf Hansson, överfurir Hilding Nilsson, Jan-Evert Olbrink, Anders(?) Bjurhammar, Hans-Olof Andersson och Christer Vestin.

Arrangörerna och f.d. konstaplarna från vänster Thor Kaijser, Bertil Allard och Carl-Gustaf Colliander när det begav sig 1962.

Fortfarande samma f.d. konstaplar i samma ordning fast 45 år senare!

Troppchefsskola 1962-63 kamratträff 2009

Här är några rader om sammankomsten för TCS 1962-63 i maj 2009. Vi var 27 stycken som genomförde TCS under Arne Thorns befäl. Sedan dess har två avlidit och av de resterande 25 infann sig 18. En anmäld bröt benet dagen innan, en hustru blev allvarligt sjuk och två var utomlands. Fantastiskt bra! Vi träffades på Sheraton i Stockholm och efter drink och fotografering blev det middag och därefter ljugarbänk. De flesta hade skrivit ner en liten story om "Livet efter TCS". Min

fantastiske vän Bertil Öster hade bevarat en "eldpost-dikt" på originalpapper, en Signalblankett, som jag skrev under "lumpartiden". Här följer berättelsen om hur denna dikt kom till. Det var någon gång under vintern 1963 och jag sitter eldvakt. Vintern var en av de kallaste och mest snörika i mannaminne på Gotland så värme var viktigt för överlevnaden i ett tält på den blåsigaste ön. För de som inte vet vill jag berätta, att i mitten av tältet där cirka 15 personer sov, fanns en kamin. Man eldade så att värmen skulle vara, på svenska, lagom. Alla inser att om kaminen slocknade, så vakande de slocknade hjältarna. Blev det för varmt så

Utanför Sheraton den 13 maj 2009 från vänster Thor Kaijser, Wulf Schroeder, Bertil Allard, Henry Tarle, Lars Schön, Bertil Öster, Anders Knuts, Sture Sellbrink, Holger Hollmark, Ulf Tegler, Jan-Evert Olbrink, Sture Dahlin, Olle Wessberg, Christer Vestin, Hans Ljungwald, Nils Strehlenert och Carl-Gustaf Colliander.

blev fötterna närmast kaminen glödheta och även ansiktet mot tältduken rödflamligt. Om man slumrade till som eldvakt kunde katastrofen inträffa, genom att kaminens glöd föll ner på tältduken, så att tältet fattade eld och då hamnade soldaterna i problem. På höger sida när man kom in i tältet fanns en stor brun låda. I den packade man ner tältet, när man förflyttade sig. På den lådan satt eldposten. Att hålla sig vaken när man, efter ett antal strapatsrika dagar med militära övningar, skall vara eldvakt är en utmaning och därav detta epos! Jag beundrar Bertil som räddade detta tveksamt litterära verk, skrivet på en Signalblankett, för att visa det 46 år senare för författaren. Jag lovade dyrt och heligt att rama in verket och skicka fotobevis. Dessvärre så visade sig mästerverket även ha en baksida, det vill säga att eposet fortsatte på andra sidan, så det går inte att rama in - för då dör baksidan! HERE IT GOES! (Hela versen)

*Han sitter på lådan, som så ofta förr,
På lådan den bruna, vid tältets dörr
Han hör hur elden i spisen sprakar
Hur träd och buskar i skogen brakar
Han känner sig trött i varje lem
Han sitter på lådan och längtar hem.*

*Han sitter och tänker på egen bädd
På flickan som legat där, helt lätt klädd
Han gäspar och tittar på klockan förstrött
Och tänker "Fy tusan jävlar, vad jag är trött"
Han blundar försiktigt med höger öga
Att hindra det vänstra hjälper föga
Han sover på lådan, som så ofta förr,
På lådan den bruna vid tältets dörr*

Jag är tacksam mot min kollega "konstapel" Bertil Öster, som bevarade verket, och blir imponerad av sig själv för denna Frödinginspirerade epistel. Men det är nog tur att jag satsade på proteser och hörapparater och inte på en plats bland de Aderton i Svenska Akademin trots att det hade säkert varit kul att få tömma en bägare med Lars Forsell och grabbarna.

BERTIL ALLARD
F.D. KONSTAPEL VID GOTLANDS
ARTILLERIREGEMENTE

"Stockholmsträff" vid Hemvärnets StridSkola

Torsdagen den 25 mars träffades 16 glada och pigga Gotlandsartillerister på Hemvärnets Stridsskola vid Vellinge utanför Södertälje. Max Magnusson och Calle Pott var värdar för träffen som innehöll många uppskattade programpunkter. Vi inledde med en enkel middag i matsalen varefter Max informerade om HvSS historia och verksamhet på ett uppskattat sätt.

En mycket trevlig guidning i stridsskolans museum följde därefter. Museet var verkligen sevärt och innehöll många uppskattade historiska återblickar. Kvällen avslutades i slottets trevliga lokaler där Max också såg till att serva oss med det allra bästa från baren. Naturligtvis berättades många gamla historier och minnen från A 7-tiden. Trots att vi var många som bodde kvar blev inte kvällen allt för sen så vi kunde glada och pigga avnjuta en enkel frukost dagen efter innan vi skiljdes åt. Vi, alla deltagare, tackar för en trevlig kväll i glada vänners lag.

Två gamla stabschefer Trygve Härviden och Ove Gardelius

Hilding och Ingemar Nilsson som båda ofta deltar i föreningens aktiviteter. I bakgrunden Anders Wikare medlem i A 7 Kamratförening sedan 1950.

ANDERS NILSSON

A 7 Kasern I vid Korsbetningen någon gång 1909

En gruppbild på underbefäl/underofficerare(?) och officerare fotograferade utanför den västra ingången från kaserngården. Kasernen var då alldeles nybyggd och min morfar Casimir Wollert, den ende med medalj och sedermera styckjunkare, sitter i mitten. Jag skulle vara tacksam om någon kan hjälpa till med att identifiera fler personer på fotot och, om möjligt, tala om för mig i vilket sammanhang det blev taget, ex. nyss genomgången kurs eller dylikt. Fotot är monterat på en kartong där en fotofirma i Malmö präglat sitt namn. Hälsningar från Lars Skillius, Drottninggatan 34 F, 441 30 Alingsås, 0322-13701 eller lars-skillius.alingsas@telia.com

I sin nya uniform Mattias Bendt till höger flankerande Ingvar Kamprad tillsammans med, en annan f.d.A 7:are, Göran Sandström till vänster. Håller de på att ta över?

Yngre A 7:are ute i civila sektorn

Under det förra S:t Barbara firandet i Tingstade, ställde flera äldre före detta kollegor utmaningar till oss närvarande yngre. Utmaningar i form av vem som kan tänka sig att engagera sig för att fortsätta driva detta firande och hur får vi fler att vara delaktiga i vår tidnings utformning.

En av de som ställde mig mot väggen var min första regementschef, Överste Olle Bjurström. Jag vill med nedanstående berättelse svara på Olles uppmaning. Här följer en summering av hur mina vägar sett ut sedan A 7 nedläggning: I anslutning till att A 7 nedläggning närmade sig fick jag, med stöd från vår dåvarande personalchef major Anders Nilsson, möjligheten att utbilda mig på stridsfordon 90E. Vi var överens om att det skulle stärka min möjlighet till att bidra till P 18 grundutbildning, någonting som kändes otroligt stimulerande då det var till det regementet jag sökte mig. Kursen genomfördes i Skövde, med MSS som utbildningsansvarig. Epbv90 var relativt nytt inom den svenska armén, vilket i ett tidigt stadium ledde till att vi som elever kraftigt bidrog till utbildningens utformning. För mig som under min värnplikt tjänstgjorde som vagnchef på en eldledningspansarbandvagn

(E-pbv) 3022, kändes det bra att kunna bidra så mycket som jag gjorde. Det taktiska uppträdandet var identiskt, gruppens uppgifter oförändrade, det var samma radiosystem och även positioneringssystemet var det samma. Det som blev nytt var vagnens utformning, arbetssättet för besättningen och inte minst beväpningen. Att tidigare ha haft en egenbeväpning med en 20 mm automatkanon, till att nu endast ha en 7,62 mm ksp m/39 kändes något konstig. En splitter ny vagn med beväpning som var äldre än de flesta av våra vapensystem kändes endast som ett försök till att minska produktionskostnaderna. Motiveringar som att "ni skall inte vara så nära fiender att stridskontakt kan förekomma" var några av dem mindre bra förklaringar som nådde oss. Ni som tjänstgjort vid E-pluton vet ju var kompanicheferna/bataljonschefen vill ha sin exklusiva resurs, och inte är det flera hundratal meter bakom alla andra fordon. Under kursen fick jag god kontakt med utbildningsbataljonen i Kvarn, Linköping. De sökte utbildare till sin E-pluton bestående av en stabsgroup och 3 st Epbv90 grupper.

Pendlare

Jag sökte den kommenderingen via P 18, och fick möjligheten att utbilda dessa. Fortfarande fast boende i Visby, innebar detta

veckopendling måndag morgon och torsdag kväll. Inledningsvis var detta spännande men blev även det som mycket annat en vardag. Tjänsten i Kvarn var väldigt krävande, då grupperna skulle vara färdigutbildade inom 3 månader, för att då kunna tjänstgöra som övningstrupp åt de som läste till kaptener på MSS i Skövde. Som ni vet ligger Kvarn i direkt anslutning till övningsfältet vilket sparade tidskrävande transporter. Detta gynnade praktiska moment oavsett tid på dygnet, behöver kanske ej skriva att det för soldaterna innebar kvällstjänst varje dag i veckan! Året var lärande på många sätt och otroligt givande gällande rollen som utbildare. Året efter var det dags för att läsa till kapten, vilket jag valde att göra vid MSS i Skövde. För mig ett sätt att närma mig det nya regementet och öka förståelsen för hur man bäst arbetar inom den mekaniserade bataljonsstaben. En utbildning som stundtals var svår, då mitt försteg som kompanichef inom dem mekaniserade förbanden var minimalt. Men den var även lätt, då mitt försteg som stabssmedlem var stort, främst med hänsyn till min dåvarande krigsbefattning som artbatchef. Ett år som präglades av många skratt och ett bra steg mot att komma några av dem kommande regementskollegorna närmare. En av de jag

delade lägenhet med, nämligen kapten Magnus Roxner. Idag arbetandes inom samma koncern som jag själv, IKEA, men stationerad i Ryssland.

Tillbaka till P 18

Under detta år kändes det som att det nu var dags att vända hemåt och jobba hemma vid P 18. Väl hemkommen placerades jag som stf plutonchef på Roma kompani stabspluton med inriktningen att utbilda en grupp Epbv 90. Jag var även involverad vid utbildningen av stridsfordonsbesättningarna, vilket majoriteten av befälen vid kompaniet engagerades i. 2003 började jag arbeta vid Livkompaniet och vaktpluton. Det kändes som att komma tillbaka till 21:a kompaniet på A7. Det berodde inte bara på att det likväl som 21:a var ett "skolkompani" för KB/PB elever, utan även sammansättningen av befäl. Några av oss kom från A 7, några från KA 3 samt några från P 18. En bra mix av olika regementskulturer samt värderingar. Att kompanichefen var major Björn Strömberg med ett förflutet vid A 7 var även det bidragande till den stämningen. Att jobba vid vaktpluton var roligt på många sätt. Gruppens sammansättning och (till del) uppträdande vid strid till fots, liknade mycket det som även en E-grupp skall klara av. Det var otroligt kul att få släppa vagns-

tjänsten och utbilda i enskild soldats samt grupps strid igen. De personliga färdigheterna fick här dammas av och komma till användning mer än en gång. Något som var bra med hänsyn till kommande utlandsmission. 2004 hände det mycket i snabb följd. Planen var att jag skulle åka på en kommendering som lärare vid MHS Karlberg. Tyvärr ställde Försvarsmakten in utbildningen detta år, och fokuserade all kraft på hur framtidens försvarsmakt skulle se ut. Det innebar att jag (tack vare stort stöd och förarbete av överstelöjtnant Ronny Larsson) istället fick en kommendering till Rekryteringscentrum (RekryC) i Stockholm. Arbetsuppgifterna där blev något annorlunda gentemot tidigare arbete. Iförd uniform m/87, vit skjorta och slips, träffade man dagligen studenter för att försöka lotsa dem i rätt riktning inför kommande mönstring och värnpliktstjänstgöring. Beväpningen för stunden var telefon, penna, papper och rekryteringsbroschyrer. Detta år var det även dags för försvarsbeslut, där P 18 var ett av dem förband som fanns med i förhandssnacket. När väl beskedet kom blev det en kalldusch för många av oss. Att det sista regementet på Gotland skulle läggas ned var för många otippat och ansågs vid några som en utopi. Tyvärr blev så fallet och åter igen startade arbetet med att erbjuda alla officerare nya utmaningar i kvarvarande delar inom Försvarsmakten.

Afghanisatn nästa

Under den cirkus som uppstod, där varje enskild officer skulle kompetensinventeras, fick jag en förfrågan om att åka på mission. Utan att tveka tackade jag ja till den förfrågan, och startade en cirka två år lång närvaro i Afghanistan. Som samverkansofficer umgicks man mer med Afghanerna än med övriga svenskar i missionen. Snabbt kom man kulturen nära och kände till slut att man förstod många av deras åsikter och hur dom kunde tänkas reagera på olika händelser. Gruppen jag jobbade med blev riktigt "tigha" och är än idag goda kamrater som man delar tankar från vardagen med. Känslorna och intrycken från missionen är många

men svåra att återge. Jag tror att man måste ha upplevt det för att förstå vad jag skulle försöka förmedla. En sak är dock säker: en del av mig har jag lämnat kvar i detta trasiga land. Jag hoppas med hela mitt hjärta att man finner ett slut på de tragedier som pågår och att man på sikt kan få igång turistnäringen. Jag skulle vara en av dom som skulle återvända för att än en gång få ta del av detta vackra land samt träffa de vänliga, glada och givmilda människorna. Tyvärr tror jag inte att detta kommer att bli verklighet på väldigt länge. Under missionen fick jag reda på att mitt nya regemente skulle bli Amfibieregementet i Waxholm, med en placering i regementsstaben. Något som jag just där och då inte funderade särskilt mycket över.

Nu till Amf 1 i Berga

2006 var missionen över och jag landade in som stabsmedlem på G3 vid Amf 1 regstab. Regementet hade flyttat från Waxholm till Berga, vilket blev en nystart för regementet. Från kända närövningsfält började man bygga upp Berga efter det behov som fanns, samt med de uppgifter som högkvarteret ställde i bakhuvudet. Många av byggnaderna, men även området, var anpassat efter det föregående förbandet (4:e sjöstridsflottiljen) vilket skapade många utmaningar för oss. Förutom detta började arbetet med att kunna möta kraven från två chefer istället för

en. Både chefen ATS och chefen MTS var högre chef, beroende på vilka frågor det gällde. Ett arbete som för oss vid G3 ibland blev kaotiskt, med många hysteriska skratt som följde. Regementet präglades av en enorm vilja att lyckas med allt, envishet och god kamratskap. Under denna period kittlade det i min "missionstarm" mer än en gång, men efter så lång tid borta från familjen var det inte läge att söka sig ut igen.

IKEA är min plats just nu

Tillvaron vid regementet kändes inte som att den riktigt var jag, utan jag började på allvar fundera över hur framtiden skulle kunna se ut. Jag blev under dessa funderingar upprörd av min forna studie- och rumskamrat Magnus Roxner. Han kände till mina bryderier och tipsade om IKEA, där det skulle finnas en tjänst som kanske skulle passa mig. Jag fick klart för mig att det var ytterligare en f.d. studiekollega från P 10, som var på väg att lämna IKEA, och att det var hans tjänst som var utlyst. Efter samtal med honom sökte jag och fick tjänsten. 2007 i november startade jag som avdelningschef på byten & återköp på IKEA, Kungens Kurva. En otroligt kompetent avdelning men med behov av ledning, något som kändes bra att kunna bidra med. IKEA påminner väldigt mycket om bataljonsstrukturen inom Försvarsmakten, man använder en arbetsuniform, arbetar dagli-

gen med människor, har liknade värderingar och medger även "utlandsmissoner". Likheter som bidrar till god trivsel. Idag är jag kassachef i "Kurvan" och tillika ställföreträdande kundrelationschef. Man skulle kunna beskriva dagen vid IKEA som en dag på mission. Man vet aldrig vad som väntar när väl man öppnar varuhuset, utan tvingas möta dagens utmaningar på bästa möjliga sätt. Något som bidrar till spänning och att arbetet inte upplevs som enformigt. Tempot är för oss som jobbar här högt, med få tillfällen för återhämtning. En ständig jakt på att bli effektivare och att alltid bibehålla det låga priset, bidrar inte heller till att sitta ned på rumpan för länge. Humöret är ofta på topp, dagligen träffar vi ju människor som är vid oss för att göra billiga och bra köp, är fulla av energi och utmanar oss i sina frågor eller behov av bra service. Man skulle kort kunna säga att det är en bra arbetsplats, och arbetsgivare. Saknaden efter Försvarsmakten är ibland stor, men då är det ju den svunna tiden eller f.d. kolleger som orsakar denna saknad. Inte den framtid som Försvarsmakten just nu går till mötes. Är det någonting jag har lärt mig så är det att leva i nuet, inte i det förgångna, samt att man skall göra det man är bra på och finner glädje i att göra. Livet blir då så mycket roligare!

**MED VÄNLIG HÄLSNING
MATTIAS BENDT**

"SUVERÄNT! A7- DUO VANN FÖR FEMTE ÅRET. De har gjort det igen! Anders Nilsson och Åke Dansell från A 7 har för femte gången vunnit militärmästerskapet i bilorientering". (Rubrik i gotlandspressen 1971). Överstelöjtnant Kennerby överlämnar A 7 medalj till Åke Dansell och Anders Nilsson.

Isak Malm mottar H. M. Konungens skjutpris av skolchefen Roland Ekenberg.

Rätt tid, rätt plats och rätt utrustning ...

Rubriken utgör ett välkänt mantra som vi alla sökt pränta in i våra soldater under årens lopp, lika viktigt för befäl som för värnpliktiga. När det gäller chefer så är ett annat uttryck att "Konsten att vara en bra chef" är att vara på "Rätt plats". I den här artikeln uppehåller jag mig vid just "Rätt plats".

När jag i mitten på 70-talet var sommarlärare på KadS i Jönköping hade jag under två år Ingvar Marklund som Skolchef, en ambitiös och krävande chef. Min uppgift under KadS slutövningar i Villingsberg under tre somrar var att tjänstgöra som skjutledare, under två år tillsammans med Thorwald Alzén och ett år tillsammans med Claes Fahleson. Övningarna genomfördes som dygnsvisa momentövningar under två veckor med befattningsbyten varje eftermiddag. "Kriget" var det samma varje dygn, och varje morgon 06.00 var det min uppgift att starta förmiddagens anfall från Älgbergsterrängen i östlig riktning mot Urberget-Café A 4. Varje morgon var han där,

Skolchefen Ingvar Marklund, och strulade det vid något av de fyra batterierna ur A 1 och A 6, så tog det inte lång tid förrän han var i den bakre terrängen för att reda ut orsaken. De här upplevelserna bidrog säkert till att jag senare i mitt yrkesliv alltid försökte att vara med från början efter det att strids- och eldberedskapen höjts och det var dags att börja dagens skjutningar. Så det blev allt några morgnar på Branden klockan 06.00 och morgonens upplevelser gav ofta fingerisningar om förmiddagens närmaste uppgifter.

Ingen skjutledare
Särskilt väl minns jag en morgon när det inte anfall skulle starta från öster Långsynavägen ut på södra Branden, jag visste var utgångsläget var men det var tyst på platsen när jag anlände strax före 06.00, e- grupperna på plats men ingen stridssignalering och ingen skjutledare. Klockan blev säkert femton minuter över planerad starttid när det plötsligt började spraka på strinätet, lät som om det var långt bortifrån, men allteftersom förbindelsen blev bättre så startade också en relevant stridssignalering och efter ytterligare närmare en kvart hördes en högvarvande radioterängbil 11:a som i god tid sänkte fart och släckte lysen. Slutligen

klev en oftast mycket glad och vanligtvis mustaschprydd skjutledare från Väskindetrakten ur bilen och var därmed även kroppsligt närvarande hos grupperna. Elden? Den låg säkert rätt, som den oftast gjorde i gryningsljuset! Det har hittills handlat om "Rätt plats" i meningen för att kontrollera. Det finns emellertid också en annan aspekt på "Rätt plats", nämligen den som inte egentligen är kontrollerande utan snarare behaglig och tillfredsställande. Det jag då i första hand tänker på är Kärmenberget (O3) på Villingsbergs Skjutfält 14 maj 1998, då två A 7-are sköt final om H. M. Konungens skjutpris. A 7 facit under 90-talet är fantastiska fem hemfödda "kannor", av i ordning Anders Jolby, Fredrik Roswall, Fredrik Thurell, Joakim Holmqvist och så den femte.... Jag är väl medveten om att jag berört detta i boken "Artilleriet på Visborgs slätt", men det har snart gått tio år så det kan väl vara på sin plats med lite repetition.

Två finalister

De båda finalisterna var Isak Malm och Anders Carp. Jag hade förmånen att få resa med den "inre kretsen" ut till Kärmenberget där de båda finalisterna släpptes av på en plats där de inte kunde lokalisera sig. Marschvägen fram till stridsställningen och stridsställningen i sig innebar att de inte kunde lokalisera sig med hjälp av vänet på O3. Mycket folk på plats och naturligtvis stor anspänning för de båda finalisterna. Vem skulle vinna? Skulle det bli tänkaren, teoretikern och taktikern Anders Carp eller tävlingsmänniskan och chanstagaren Isak Malm? En bra start är aldrig fel och i

det här sammanhanget nästan ovärderlig. Uppgiften var, om jag nu minns rätt, att nedkämpa "mål 1" i trakten av Lövhaget och därefter en eldöverflyttning till ett uppdykande "mål 2" i slutningen hitom, sydväst om, Axelsrovägs-skälet. Starten blev inte bra för Anders Carp och händer det i ett pressat läge så är det svårt att komma igen, ska man hålla fast vid sin plan eller göra något nytt? För Isak Malm var starten den motsatta, eld i delar av målet, liten eldreglering och en snabb eldöverflyttning innebar också eld i delar av mål 2.

Isak Malm den bäste A 7-aren

Därmed var saken klar och juryns sammanträde var nog mest en formsak innan skolchefen Roland Ekenberg kunde överrätta "Kannan" till Isak Malm, den för dagen bäste A 7-aren. Tyvärr var inga andra Artilleriregimentschefer närvarande vare sig under skjutningen eller på mässen senare på kvällen. Det här var ju annars ett tillfälle då jag som chef A 7 kunde råttat på ryggen och stoppat in tummarna i västen på bästa patronvis! Andra tillfällen på temat behaglig och tillfredsställande "Rätt plats" under mina år som chef A 7 var naturligtvis när 77 B-pjäserna rullade ut på kajen den 3 juli 1998, avtäckningen av minnesstenen på Blåhäll i september 1995 liksom de fina prestationer jag fick bevittna när våra fina lag i patrullfälttävlan kämpade så framgångsrikt i Enköping och Halmstad. Den fina andraplatsen i Enköping tycker jag att Per Mattson eller C-A Malmberg ska skriva lite initierat om i nästa nummer av vår tidning.

OLLE BJURSTRÖM

Traditionens utmärkning av platsen.

Övergång av vattendrag.

"Gotland runt"

För att behålla den sociala gemenskapen mellan pensionerade officerare (55+), kom några A 7-are överens om att starta något gemensamt. Resultatet blev att vandra Gotland runt. Den 11 maj 1998 startade denna vandring vid Själlsö och första dagsmålet var Lickershamn ca. 18 km bort. Efter 26 etapper var första varvet runt vår ö genomfört. I februari 2010 avverkades den 128:e etappen. Utöver huvudön har öarna Fårö, Karlsöarna, Furillen, Östergarnsholm, Klasen och Fjaugen besökts. Gotska Sandön, se nedan. Många strapatser har vi upplevt bl.a. "plumsningar" i vattendrag, diken och kanaler. Detta har drabbat många. Ibland har stövar lånats ut till kamrater för att undvika blöta fötter. En del förstår att det gäller att ha rätt utrustning, andra inte! Övning ger dock färdighet, det vet vi som f.d. officerare, och det har blivit bättre med tiden. Kravet har varit att gå "kustnära". Årstiderna skiftar och det har påverkat vägvalet. Is längs kusten och i vikarna har ibland varit genväg och ibland senväg. Vattensjuka marker och stängsel har ibland också orsakat omvägar. På senare tid har kustvandringen bytts ut mot kulturbesök bl. a i Bro, Hejde, Tingstäde och längs Tjaukleån. Pilgrimsvandringen Visby – S:t Olofsholm har också avverkats. Vandringen har allt sedan star-

ten skett en gång i månaden. Etappen i mars 2010 ställdes in p.g.a. den myckna snön. Där lösgjordes tid för denna artikel! En tradition i gänget är också att vi i samband med decemberetapperna åter gemensamt jultallrik. Ett mera besående minne är besöket på Gotska Sandön 9-13 maj 2001. Förutsättningarna var att visst arbete skulle utföras för försvaret i utbyte mot resa och bostad. Utresan företogs med bevakningsbåten MF Djärv ur marinen. Dagarna på Sandön genomfördes med arbete på fm och vandringar på ön under em. Bra hjälp fick vi av Dag Pedersén, som berättade mycket om Sandön. Mycket var sant men en del skröner fanns säkert med i berättelserna. Många av Sandöns välkända platser besöktes. Att sammanfatta dagarna på Sandön, denna utpost i Östersjön, görs enklast med: "Fantastiskt, underbart och härligt"! En ny Sandöresa måste in i kommande planering. Många har vi varit, A 7:are, Lv 2:are och P 18:ingar som deltagit under åren - ca. 36 personer. Några en gång, några 2-3 gånger. Vandringen är nu inne på 3:e varvet. För dig som är intresserad sker samling 2:a tisdagen i månaden kl 08.00 på gamla A 7 bakom gamla kompoffmässen. Väl mött – för vi har trevligt på våra träffar!

LEIF SVENSSON,
LEO LÖVDAHL, S-O ALFSTRÖM
FOTO: THORE SVENSSON

SM-guld till Gotland

Hamiltontiken SJCH SUCH RR* Lulås Vilma skrev historia, då hon under stövar-SM i överlägsen stil hemförde segern. Tävlingen genomfördes i skogarna runt Oskarshamn 20 – 21 november 2009 och blev extra svår genom såväl blåst som regnväder.

Första dagen inledde Vilma med att strax efter första släpp visa ett par rådjur totalt ointresse, för att strax därefter resa dagens första hare. Vilma var på väg mot en trafikerad väg så Vilma kopplades. Jag har fått en hund påkörd och är av den anledningen extra försiktig vid vägar. Snabb förflyttning längre upp i skogen till marker som skulle hålla skogshare, en timmes sökande gav dock inget resultat. Tillbaka till de mer öppna fälten där kunde vi konstatera att Vilma arbetade på slag och strax reste hon sin andra hare för dagen. Bra kontakt och med bra tryck i drevet, som hundförare var jag mycket nöjd. Drevet fortsatte med bra kontakt. Haren sågs ett antal gånger av såväl domare som hundförare. Haren tog sin flykt över en bäck som haren med ett språng. Vilma däremot var tvungen att simmande

ta sig över. Markvärdar och åskådare hade valt sina platser med omsorg och hade kunnat lyssna till drevet nästan hela tiden. Strax efter klockan 14.00 meddelade domarna att Vilma drivit full tid. Resten av dagen blev mycket angenäm, med fotografering och lyckönskningar. Endast en hund hade drivit full tid. Egenskapspoängen efter första dagen sattes till 57, ett helt OK resultat. Andra dagen började redan 07.00 med en bilfärd på tre mil till dagens provruta. Nattens regn hade upphört men blåsten tog i. Dagens markvisare föreslog att vi skulle åka

Prisutdelning startade klockan 19 och när Vilma fick sitt SM-täcke, stående med höguret huvud och lätt viftande på svansen, med en stolt husse.

till ett område som höll skogshare, helt nöjd med detta val var jag inte. Nästan 3 ½ timme ägnades åt att gå runt på utmärkta marker men inte ett slag för Vilma att arbeta med. När vi närmade oss lite med öppen terräng, efter några timmar, hördes det ett illtjut från Vilma. Några minuter därefter passerade haren förbi den ena domaren och vägvisaren. Nu visste jag att det skulle bli svårt att slå oss. För mig var det bara att gå runt och njuta och ta emot en del grattissamtal. Haren passerade hela tiden ömsom framför, ömsom bakom åskådarna med Vilma tre, fyra minuter efter. När haren passerade ungefär 75 meter framför åskådarna kom domarna fram och gratulerade mig samt meddelade att det var full tid. När jag skulle koppla Vilma störtade, med rygg på ryggen, jag omkull vid forcerande av en tun. Till hälften krypande kunde jag lägga kopplet runt Vilma. Nu fick vi motta kraftiga applåder från åskådarna och därefter bli föremål för fotografering. Gotlands Stövarklubb hade nu fått sin första SM vinnare. Mobiltelefonen ringde i ett, grattis-SMS i massor, tiden gick fort och livet lekte.

Till hösten så väntar ett nytt äventyr nere i Schweiz med vår förra regementschef C-C Gustafsson som ledare. Men det, det är en annan historia.

ERIK JONSSON

*SJCH Svensk Jaktchampion, SUCHSvensk Utsällningschampion, RR Rådjursren

Vänner av luftvärnet

Det verkar som om tiden rullar på fortare ju äldre man blir. Det har i år gått tio år sedan vårt Lv 2 gick in i historien och var har alla dessa år tagit vägen? Var och en gör väl sina egna reflektioner över detta faktum. Något som då och då kommer över mig är saknaden efter alla goda kamrater och kollegor på Lv 2. Tanken på att en gång som pensionär på avstånd få följa deras fortsatta strävan i vardagen för vårt lands försvar och ibland ta en fika ihop med dem på mässen gick genom nedläggningen i stöpet. Jag får istället glädjas åt de tillfällen då jag helt apropå stöter ihop med någon av dem på staden eller möten i andra sammanhang.

Tioårsdagen av nedläggningen kommer att manifesteras med ett föreningsmöte tisdagen den 31 augusti. Mer om detta på annan plats i tidskriften. Styrelsen har valt att genomföra manifestationen en tisdag då vi anser att det fanns en poäng i att ha det just den 31:e, på nedläggningsdagen.

Verksamhetsplanen för 2010 bjuder annars inte på några förändringar mot tidigare år. Någon fastlandsresa eller utflykt är inte inplanerade i år. Det kan ändå bli aktuellt med en inbjudan till ett kamratföreningsmöte vid Luftvärnsregementet i Halmstad preliminärt 10-12 september. Särskild inbjudan kommer i så fall att utsändas till medlemmarna.

Det har kanske inte framkommit tillräckligt tydligt, men medlemmar i öns övriga kamratföreningar är mycket välkomna att till självkostnadspris delta i våra föreningsmöten. Det framgår av annonserna i gotlandspressen och någon förankning behövs ej, det är bara att komma.

För andra året i rad genomfördes julbön i Domkyrkan i kamratföreningarnas regi. Uppslutningen var lika stor som 2008 och julbönen kan väl nu betraktas som en etablerad tradition och den röner mycket uppskattning. Observera att julbönen riktar sig till alla kamratföreningsmedlemmar, alltså inte bara till f.d. anställda. Det

finns plats för många fler i kyrkan.

Gotlands Försvarsmuseum i Tingstäde är nu invigt, men ännu återstår mycket arbete. I sällskapsutrymmet i bottenvåningen finns Lv 2 båda vitrinskåp med våra traditions- och minnesföremål utställda jämte ett antal tavlor. På mellenvåningen finns en exposé över arméluftvärnets och Lv 2 utveckling från 1936 till 2000 och i det s.k. understödshuset bland automatkanoner och cig m/48 finns resterande tavlor, sköldar och idrottspriser uppsatta. Ett antal medlemmar har lagt ner ett stort arbete i uppbyggnaden av museet och/eller som museivärdar under sommaren. Stort tack för alla dessa insatser. Har du inte besökt museet ännu så kan det på det varmaste rekommenderas. För de som är intresserade finns det möjlighet att ta ett eller flera pass som museivärd kommande somrar. Hör av dig till styrelsen, alla hjälpsamt insatser tas tacksamt emot. Du är behövd! Fr.o.m. 2011 kommer vår tidskrift att utges i december månad.

Orsakerna till detta beslut är bl.a. att vi då kan summera det gångna året, sända medlemmarna en julkänslig men inte minst att kalla till årsmöte och presentera verksamhetsplanen för kommande kalenderår. Du får alltså ge dig till tåls till december 2011 innan nästa nummer kommer.

I skrivande stund är frågan om finansieringen av vår tidskrift ännu olöst. Det har från försvarsmakten aviserats att inget ekonomiskt stöd kommer att ges till utgivning av kamratföreningstidskrifter. För att kunna finansiera utgivning av vår tidskrift i framtiden måste vi i så fall, vilket jag tidigare antytt, överväga att ta ut en årsavgift, i praktiken en prenumerationsavgift av medlemmarna. Beslut om detta kommer i så fall att tas på årsmötet 2011 och alla medlemmar kommer därefter att årligen få ett betalningskort. Vi börjar alltså om från noll avseende årsavgift och ständigt medlemskap försvinner helt. Ingen önskvärd utveckling men tyvärr nödvändig om försvarsmaktens stöd försvinner.

Styrelsen vill avslutningsvis tillönska alla en fin vår och sommar och påminner som vanligt om att anmäla adressändringar till sekreteraren.

RUTGER EDWARDS

Styrelse

Ordförande	Rutger Edwards
Vice ordförande	Fredrik Hård af Segerstad
Kassör	Torsten Enström
Sekreterare	Börje Kavhed
Ledamot	Ingemar Fransson, Kjell Pettersson, Åke Nannsjö

Representanter i Gotlands Försvarsmuseum

Kjell Pettersson, Sven-Ove Svensson

Olle Gardell

Oroshärden Afghanistan

18 medlemmar kom den 12 november till lunchmöte och fick ta del av ett utmärkt föredrag av kapten Olle Gardell över ämnet Afghanistan. Olle Gardell tjänstgjorde där april till november 2007 som chef för NSE (National support element), d.v.s. chef för underhållsavdelningen. Olle Gardell är i grunden pansarofficer, tjänstgjorde 1992-1997 som chef idrottsavdelningen under chefen Lv 2 och han har en gedigen erfarenhet av utlands-tjänstgöring. Inledningsvis berättade Olle Gardell om landet Afghanistan, dess geografi och infrastruktur. Landet består i stort från söder till norr av bergsterräng, prärie och öken. Infrastrukturen är dålig till mycket dålig, det finns flygplatser av varierande kvalitet (med eller utan permanentade landningsbanor) i de större orterna, dåliga vägar och endast några kilometer järnväg som ryssarna byggde för att kunna föra in underhåll från norr under de cirka tio år rysk trupp fanns i landet.

Området som de cirka 450 svenskarna, baserade i Mazar-e-Sharif, verkar i är cirka 260 gånger 270 kilometer men de dåliga vägarna gör att avstånd räknas i tid, inte i kilometer. I samma område tjänstgör också personal från Norge, Finland, Ungern och Tyskland. NSE svarar för underhållet till och från Sverige. Allt underhåll sker med flyg. Järnvägs- och sjötransporter går för långsamt och är för osäkert. Ett försök gjordes att sända materiel per järnväg, det tog drygt fyra månader innan transporten kom fram. Sjötransporter går via Pakistan med allt vad det innebär och är inte aktuellt.

NSE består av cirka tio personer med en försörjningsavdelning, MOVCON (Movement control) som svarar för transportrörelserna, ekonomiavdelning och fältpostkontor. Därutöver stödjer men sig på lokala leverantörer och Olle Gardell berättade med inlevelse om hur han fick lösa problemet då han i samband med ersättning till en lokal familj fick beställning på en levande kalv. Den lokale leverantören anmälde "no problem", fixade fram kalven samt organiserade transport av den i sin egen bil.

Olle Gardell berörde också säkerhetsläget och tog upp de ljuspunkter som då, 2007, sågs i landets utveckling. Det var bl.a. en positiv demokratisk utveckling, att kvinnor var invalda i underhuset, att 5 miljoner barn varav 40% flickor gick i skola, att det fanns fungerande domstolar m.m. Nu, ett par år senare, är läget kanske något annorlunda vilket vi dagligen kan ta del av i våra massmedia.

Som seden bjuder avslutades föreningsmötet med soldatlunch.

RUTGER EDWARDS

MANIFESTATION

Välkommen att manifestera 10-årsdagen av Lv 2 nedläggning tisdag 31 augusti

Samling vid minnesstenen framför f.d. kanslihuset på Visborgsslätt 17.30. Buss till Gotlands försvarsmuseum i Tingstäde. (Åker du egen bil ankomst senast 18.15)

Preliminärt program:

Videon från nedläggningsceremonin
Besök utvalda delar av museet
Middag
Umgås och pratar minnen

Med hänsyn till måltidsbeställning
obligatorisk anmälan till
Börje Kavhed 0709-415 476, borje.kavhed@telia.com eller Rutger Edwards 0498-26 40 15, rutger.edwards@swipnet.se senast onsdag 25 augusti.

Pris 150 kr (subventionerat av föreningen)

Varmt välkomna
Styrelsen

**Verksamhet
resten av
2010**

Föreningsmöte 31 aug 17.30 Visborgsslätt. Manifestation av 10-årsdagen av Lv 2 nedläggning. Se även kommande annons i GA/GT.

Styrelsemöte 2 sept 18.30 Kanonen

Kamratföreningsmöte 11-12 sept Halmstad. Kamratföreningsmöte med övriga Lv-kamratföreningar på Lv Regimentet i Halmstad. Särskild inbjudan kommer.

Kamratföreningsmöte 11 nov 10.30 Riksantikvarieämbetet Besök vid Riksantikvarieämbetets lokaler på Korsbetningen. Efter visning färd till Hvitstjärna för lunch. Ingen föranmälan behövs. Se annons i GA/GT.

Styrelsemöte 25 nov 18.30 Kanonen

Julbön prel 16 dec 15.00 Domkyrkan Se annons i GA/GT.

I luftvärnssamlingen i Skedala bekantar sig Ingemar Fransson, Lars-Ola Olin och Eric Engström med gamla eldledningsinstrument.

Kamratföreningen besökte Garnisonens dag i Halmstad

Till Garnisonens dag i Halmstad reste sju förväntansfyllda medlemmar den 3 september 2009. Resan gick via Oskarshamn över Evedal med övernattnings i Växjö via Helsingborg till Halmstad och Luftvärnsregementet. När vi närmade oss Helsingborg möttes vi av poliser med kontroll av nykterhet och körkort. Efter denna traumatiska upplevelse satt det fint med hamburgare och kaffe på McDonalds i hamnterminalen. Målet med besöket i Helsingborg var Beredskapsmuséet i Djuramossa. Stommen i Beredskapsmuséet är det gamla kustartilleribatteriet Helsingborg, som byggdes 1940.

Batteriet bestod / består av fyra 15,2 cm pjäser m/40 och det togs ur tjänst 1983 och lades i malpåse. Några entusiaster med Johan André som eldsjäl tog tag i uppgiften att bevara batteriet och göra ett museum av det. Idag är 4:e pjäs – Maja – centrum i museet och "hon" står nu i sin pjäsbunker, inglasad till skydd mot väder och vind, välvårdad och torrluftsbehandlad. De övriga tre pjäserna står kvar i sina betongsarkofager och mår inte lika bra som Maja. I batteriets s-plats (samanställningsplats) är utställt uniformer, eldhandvapen, kulsprutor, fältpostutrustning och mycket mer.

I övriga byggnader finns mängder med föremål och miljöer från beredskapstiden inklusive ett svenskt vardagsrum från 40-talet. I stora utställningshallen finns allt från cykelsjukbår till 21 cm kustartilleripjäs m/42. Utomhus står främst olika typer av kustartilleri- och artilleripjäser. Den 7,5 cm lvkanon m/30, som en gång stod framför kasern III på Korsbetningen och sedan framför kasern Gunnfjaun och som skänktes till Beredskapsmuséet väntar ännu på uppfräschning och var vid vårt besök inte rolig att se.

Efter en kopp kaffe vändes kosan norrut mot Halmstad och vi kom fram till kasernvaktens på Luftvärnsregementet. Där möttes vi av kommandanten löjtnant Ulf Navå och vår följeofficer major Mats Lövdahl, f.d. Lv 2-are. Vi inkvarterades i logement men inte den vanliga sorten med en mängd tvåvåningssängar utan sådana som var indelade i sektioner så att vi i praktiken bodde två eller tre i avskilda utrymmen på varje "lucka".

Lördagen mötte med gråväder och frisk vind. Vi tog oss till kaserngården för att övervara ceremonin med soldaterinran för den sista? kullen värnpliktiga vid regementet. Vi övergår ju successivt till ett försvar med kontraktsanställda soldater. Knappt hade ceremonin börjat så öppnade sig himlen. De stackars soldaterna, hemvärnsmusikkåren och standardvakten torde ha blivit blöta in på bara skinnen. Man kan bara undra varför det inte kommenderades "regnkappa på"

då samtliga soldater hade dessa pryddigt hängande på ryggen. Efter soldaterinran kommanderade byte från fältmössa till mörkblå basker med luftvärnets emblem.

Efter denna blöta upplevelse bar det av till flottiljmrådet, där Garnisonens dag gick av stapeln. Som tur var blev vädret väsentligt bättre med endast någon enstaka skur. Skaran skingrades och enskilt eller i små grupper tog vi del av de olika utställningarna. Det fanns möjlighet att se allt från personlig utrustning, motorbyte på stridsvagn, olika fordon, få orientering om frivilligorganisationerna eller rikta robot 70 och mycket mer. För oss som luftvärmare var kanske ändå det mest intressanta att få bekanta sig med och sitta på operatörsplats i underrättelseenhet (UndE) 23 och eldenhet (EldE) 23 i lvsystem robot 23 Bamse. Att tekniken gått fram med stormsteg de senaste åren framgick klart när man satt i dessa tekniska under. Senare delen av eftermiddagen förevisade f.d. Lv 2:aren kapten Ola Olofsson eldlednings- och stridsledningssalar i Luftvärnshallen. Även här slogs vi av den stora mängden datorer och avsaknaden av M-blanketter och pennor.

Söndag

På programmet stod besök på det s.k. 91:an-muséet på regementet och lv-samlingen i Skedala. 91:an-muséet är mycket trevligt disponerat och visar förutom 91:ans historia även i 16 och dess föregångares historia. Lvsamlingen i Skedala är just en samling, där finns det mesta av vad som funnits i luftvärmets i fråga om pjäser, instrument, radarstationer mm. Den enorma 12 cm automatkanonen, byggd i endast ett exemplar, imponerade naturligtvis. Avsikten är att det av samlingen så småningom skall bli ett riktigt luftvärnsmuseum. Resan blev lyckad, vi som var med var mycket nöjda. Allt hade klaffat bra och allt det vi begärt att få se hade vi också fått se. Detta var den tredje resan till fastlandet som kamratföreningen genomfört. Då emellertid de två senaste resorna lockat så få deltagare har styrelsen tagit principbeslutet att inte ordna fler fastlandsresor utan satsa på dagsutflykter vartannat år.

RUTGER EDWARDS

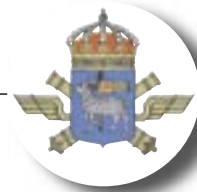

På mässen runt bordet från Lv 2 i Linköping sitter Eric Engström, Gunnar Wahlström, Ingemar Fransson, Evert Englund, Sven-Ove Svensson, Lars-Ola Olin med reseledaren Rutger Edwards framför sig.

Tillbakablicken

Några bilder från trosstropparnas verksamhet. Bilderna, tagna vid KFÖ hösten 1975, visar vardagen för kockarna i detta fallet stekning. Kockarnas verksamhet var alltid skarp och självmarkerande. God mat och mat i rätt tid kunde höja moralen i ett förband på nolldid.

Bilderna av kokbilen och drivmedelsbilen är tagna vid KFÖ med infanterilvkompaniet september 1983.

Tidskriftsfond

Den ekonomiska framtiden för tidskriften är osäker. Alla frivilliga bidrag mottages därför tacksamt. Hur stort bidrag Du vill lämna bestämmer Du själv. Sätt in Ditt bidrag på Kamratföreningens plusgiro 61 07 90-8, ange "Tidskriftsfond" på talongen.

Bli medlem i Lv 2 kamratförening

Kamratföreningen står öppen för alla som har varit **värnpliktig** vid Lv 2 (Lv 3 G, Lv 2 G) eller varit **anställd** på Lv 2 eller **tilhört krigsförband** vid Lv 2 eller annan person som **visat intresse** för förbundet. Medlemskapet är bara 50:-/år. Postgiro 61 07 90-8. Vill du ha mer information så

Representanter från luftvärnets samtliga kamratföreningar träffades på Luftvärnsregementet i Halmstad 8-9 april. Mötets syfte var bl.a. samverkan mellan kamratföreningarna och vilket stöd regementet kan ge föreningarna och vice versa. Regementschefen Lennart Klevenparr visade stort intresse för kamratföreningarnas verksamhet och det utmynnade bl.a. i en inbjudan till samtliga kamratföreningars medlemmar att mötas i Halmstad i höst. Vår ciceron under mötet var major Joachim Bergqvist som tog mycket väl hand om oss. På bilden har deltagarna radat upp sig framför luftvärnets samtliga standar. Fr: v. Jonny Stenberg Lv 6 kf, Arne Augustsson Kungl. Östgöta Lvreg kf, Crister Sterning Lv 4 kf, Hans Vahlin Lv 5 kf, Rutger Edwards Lv 2 kf, Stig Schyldt Lv 3 kf, Bert Blomqvist Lv 5 kf, Lars Hedström Lv Reg kf, Björn Seiner Lv 3 kf, Alf Nilsson Lv 4 kf, och Bertil M Karlsson Kungl. Östgöta Lvreg kf. Vid just detta tillfälle saknades Leif Magnusson Lv 6 kf. Lv 3 G fana saknades men kunde efter kontakt med regementets traditionsofficer återfinnas. Den kommer eventuellt att hängas upp i lektionssal Visby.

Vid mötet stötte vi på Mikael Qviberg på kaserngården. Han hade varit i Kosovo på KS 20 som Liasion Officer och var i full färd med att avrusta. Vid medaljceremonin på Halmstads Stora Torg tilldelades han en av dessa medaljer:

FOTO OCH TEXT: GÖRAN HELLSTRÖM LV 2 KF

I Ivakanplutonen, världens och Sveriges första luftvärnsautomatkanonpluton! Bilden är tagen vid inlämningsvården, därför är soldaterna klädda i linneuniform. Observera det då rådande hårmodet bland både befäl och värnpliktiga. T.v. plutonchefen kapten Rutger Edwards och t.h. instruktören överfurir Birger Björkegren.

Försöksår med luftvärns-automatkanonkompani 48

Bakgrund

I slutet av 1970-talet utgick centralinstrumentering (cig) m/48 ur krigsorganisationen då den inte längre uppfyllde de tekniska kraven och en modifiering skulle bli för dyr. Systemet fanns i tio bataljoner med trettio kompanier och dessa skulle nu omvandlas från lvkompanier till lvakankompanier med direktriktade pjäser. De tio bataljonernas stabskompanier blev stommar till stabskompanier i de robot 70-bataljoner, som var under utbildning och nyorganisation. Lv 2 tilldelades förtroendet att ha försöksutbildningen med den nygamla förbandstypen luftvärnsautomatkanonkompani och första försöksåret var 1975-1976, alltså för precis 35 år sedan.

Organisation, försöksuppgifter och stridsuppgifter

På pappret var organisationsförändringarna inte så stora. Materiellt var det ju sikte och instrument som utgick ur plutonerna och hela stridsledningstroppen med spanings-

radarn ströks naturligtvis. De gånger cigen var ur funktion stred plutonen ju som Ivakanförband, lufor (luftförsvarsorientering) och lvorder plottades vid eldledningstroppen av eldledningsspersonalen och man kunde fortfarande få muntlig information om luftläget från spaningsradarn. Då kompanierna avsågs få andra uppgifter då radarsystemen utgick, gavs ett antal försöksuppgifter. Organisatoriskt var det bl.a. om plutonerna skulle innehålla två eller tre pjäser, om en stridsledningsgrupp skulle ingå i stabstroppen och om kompaniet skulle få en observationsgrupp.

Försöket med två- eller trepjäsplutoner stannade på pappret till min stora besvikelse. Min pluton hade utsetts till att vara trepjäsplutonen och jag hade sett fram mot ett eldöppnande med tre pjäser på en gång. Huruvida avsikten var att ett kompani skulle ha två plutoner med sammanlagt sex pjäser eller tre plutoner med sammanlagt nio pjäser vet jag ej, i det senare fallet hade de sam-

manlagt 180 pjäserna bara räckt till tjugo kompanier i stället för trettio.

Idén med en stridsledningsgrupp i stabstroppen var troligen "lånad" från robot 69-kompanierna. Gruppen skulle ge kompanichefen en möjlighet att leda kompaniets strid mot luftmål centralt men den hade ju de facto sämre underrättelseunderlag än vad stridsledningsgruppen på plutonen hade. Förutom information från lufor och lvorder kunde ju plutonen utföra egen målspaning. Om kompaniet var grupperat i närheten av ett förband utrustat med spaningsradar, skulle radarn luftmålsorientera den närmaste Ivakanplutonen som i sin tur skulle orientera de övriga två plutonerna. Någon stridsledningsgrupp för central ledning av kompaniets strid mot luftmål infördes aldrig. Bättre gick det med försöket med en observationsgrupp. Fyra sådana grupper fanns i en observationspluton i den gamla bataljonsorganisationen och nu fick varje kompani en egen grupp som kunde sätta upp

tre observationsplatser att gruppera i de troligaste anflygningsriktningarna.

Materiellt följdes den svenska traditionen att ta tillvara all materiel ur den gamla organisationen med ett undantag. Av någon anledning inleddes försöken med att endast standardlastbilar skulle användas, troligen av kostnadsskäl. Avsaknaden av terränglastbilar kom tydligt upp till ytan när vi i början av januari 1976 skulle marschera till Sysne för skjutperiod och det överraskande började snöa. Pjäsbilförarna sändes direkt åter till Visby för snabbutbildning på lasterrängbil 934. Efter det drogs båda pjäserna av terrängbilar och plutonerna fick därigenom paradoxalt nog bättre terrängframkomlighet än de gamla cigplutonerna.

Ett försök som i backspegeln nästan är lite lustigt, är hur målangivaren skulle tas till vara. Försöket innebar att målangivaren kopplades till 1:a pjäs. När riktaren tryckte på en knapp svängde pjäsen in mot det håll

eller mål målangivaren var riktad mot. Invisningen av pjäsen var klumpig, gav ofta stora parallaxfel och var till liten praktisk hjälp för riktaren, det stannade därför vid ett försök. Sambandet inom kompaniet byggde på Ra 122, de gamla rörutrustade radioapparaterna var en ständig källa till bekymmer och medförde att ett väl fungerande samband, en grundfunktion för att kompaniet skulle kunna lösa sina uppgifter, ofta var väldigt svårt att uppnå. Sambandsproblemet fick sin lösning först vid en senare omorganisation då Ra 146 infördes. På en punkt gjordes en grov felbedömning. Då mycket mer utbildningstid kunde läggas på att öva pjäsmännen i direktrikning, även mot mål på långa avstånd och i tvärsurser, utgick man från att riktarna skulle uppnå hög skicklighet och träffresultaten skulle bli bra. Det blev de inte, och jag har ännu på näthinnan en bild av en klart irriterad luftvärnsinspektör, Göran Persson, som under en skjutperiod misslynt sparkade omkring i klapperstenarna. För att höja träffresultaten infördes den s.k. "tråcigen" eller framförhållningsmätkäppen, ett enkelt hjälpmedel för att läsa framförhållningsvinklarna till skytten. Träffresultaten blev nog bättre men man insåg att förbandet var mest lämpat för att bekämpa mål på "snälla" kurser och avstånd och inom rimliga fartområden. Då centralinstrumenteringen utgick och därmed mycket av det tunga kabeldragandet försvann, endast kraftkablar till pjäserna återstod, trodde man att kompaniet skulle kunna lösa mycket mer rörliga stridsuppgifter och omgruppera oftare. Under försöksutbildningen på våren 1976 var uppgiften ofta "understöd av pansarbataljon" och från P 18 inlånades pansarbataljonchefer som kompanichefen skulle samverka med och understödja. Det visade sig snart att uppgiften inte var realistisk, rörligheten blev inte så hög som man räknat med och följaktligen blev huvuduppgiften för kompaniet att bekämpa luftlandsättningar. Den uppgiften var kompaniet väl lämpat för att lösa.

Utbildningsorganisation 1975-1976 och vad hände sedan

Utbildningsorganisationen vid

Pjäschefen/eldledaren pekar ut målet och pjäsmannen t.v. med framförhållningsmätkäppen läser framförhållningsvinklarna till riktaren.

Stridsledningsplats med stridsledaren t.v. och målobservatören t.h. Under maskeringsnätet sitter signalist och två orienteringsmän, som markerar luför (luftförsvarsorientering) och lvorder.

Lv 2 var traditionell - luftvärnsplutonerna på 10. kompaniet, stab, tross och befälsskolorna på 11. kompaniet. På 10. kompaniet var kapten Lars-Åke Lindqvist chef med fanjunkare Hans Carlsson som adjutant. 1. pluton hade kapten Rutger Edwards som chef med löjtnant Erland Hinnerdal som ställföreträdare, 2. pluton löjtnant Roy Hansson och löjtnant Pekka Hammartoft och 3. pluton löjtnant Ingemar Fransson med sergeant Freddie Jangesäter, senare sergeant Bengt Hansson, som ställföreträdare. På 11. kompaniet var major Leif Delén chef med fanjunkare Eric Engström som adjutant. På

skolplutonen var kapten Mats Ekeröth chef med löjtnant Börje Kavhed som ställföreträdare, på stabstroppen kapten Erling Lindqvist med löjtnant Aksel Kann som ställföreträdare. På stabstroppen hade Lindqvist särskilt ansvar för stabsggruppen, Kann för stridsledningsgruppen och fänrik Kjell Isaksson för observationsgruppen. På trossstroppen var löjtnant Sven Kindberg chef med fanjunkare Sven-Ove Svensson som ställföreträdare. Utbildning på förbandstypen genomfördes även de följande utbildningsåren 76 / 77 och 77 / 78 innan utbildning på robotsystem 70 påbörjades 1978.

Lvakankompanierna genomgick under de närmaste åren endast smärre organisatoriska förändringar men i slutet av 1990-talet omorganiserades de grundligt till försvarsområdes-lvkompanier (fölvkompanier) med DIRSI (direktrikningssikten). Med de nya siktena blev kompanierna riktigt vassa och pjäserna uppträdde troppvis d.v.s. sex eldenheter per kompani. Kompanierna och pjäserna utgick som en följd av försvarsbeslut 2000.

Kasern II under uppförande (enligt uppgift var den färdig oktober 1944)

Luftvärnsutbildning och Lv 2 1944 - 2000

I år är det tio år sedan Lv 2 lades ner. Från starten av luftvärnsutbildningen i Visby 1936 fram till Lv 3 G sattes upp 1 april 1944 låg utbildningsansvaret först hos A 7 och sedan hos KA 3. Förbandet var många gånger föremål för flyttning eller nedläggning, vid 1996 års försvarsbeslut var förbandet faktiskt föreslaget till nedläggning men lades tillbaka. 2000 undgick Lv 2 inte sitt öde, men var då i gott sällskap med mängder av andra förband och flottiljer.

I det följande har vi valt att visa vårt förbands utveckling avseende bemanning och

organisation från "start till mål", två bilder från 1944 som visar kasern II under uppförande (enligt uppgift var den färdig oktober 1944) respektive batterichefen kapten Ewald Fock och sergeant Sten Stjärnqvist vid Krigsmans erinran vid förläggningen på Hällarna samt några bilder från nedläggningsceremonin.

Tabellen visar hur förbandet utvecklades avseende anställd personal, antalet värnpliktiga och organisatoriskt från den blygsamma starten på Hällarna 1944 till nedläggningen 56 år senare. Från en liten organisation

med 9 befäl och ett 75-tal värnpliktiga i en tillfällig barackförläggning till ett komplett utbildningsförband med ett 60-tal officerare och drygt 200 värnpliktiga i moderna förläggnings- och utbildningslokaler på Visborgsslätt och med utbildning på högteknologisk luftvärnsmateriel. Lv 2 skiljde sig inte längre från de övriga luftvärnsförbanden vare sig till benämning (kår) eller materiellt. Alla luftvärnssystem utom robotsystem 97 HAWK fanns i krigsorganisationen.

RUTGER EDWARDS

	Lv 3 G	Lv 2 G	Lv 2						
	1944	1953	1962	1963	1970	1977	1979	1983 ⁽⁴⁾	2001 ⁽⁶⁾
Befäl i stabstjänst								8 off,	Målbild
Regoff (off)	-		1	2 ⁽¹⁾	2	2	2	nivå I 1	62 off
Kompoft (uoff)	1	1	1	1	1	-	1	nivå II 2	varav
Plutoft (ubef)	1	2	1	1	1	1	1	nivå III 1	54 på
Civ				1	1	2 ⁽²⁾	2	nivå IV 4	Lv 2,
Befäl i trupptjänst								36 off ⁽⁵⁾	övriga
Regoff, kn/högre	1	1	3	6	4	8	8	nivå I 2	skulle
(off) suboff	2	3	3	-	7	9	9	nivå II 6	vara
Kompoft, stj/högre	2	3	8	7	4	2	2	nivå III 11	kommen-
(uoff) serg	-	-	-	5	2	16	12	nivå IV 11	derade
Plutoft (ubef)	2	8	15	20	19	25	25	nivå V 6	
Civ	-	-	-	-		2	2	1, i stabstj	1, i stabstj
Vplkontingent	60-90	100-200	200 ⁽³⁾	220	220	250	250	225	225
Utborg i stort	Battstab	Battstab	Divstab	Divstab	Batstab	Batstab	Batstab	Batstab	Kårstab
	Skolto	Skolto	Två batt	Två batt	Två komp	Två komp	Två komp	Två komp	Två komp
	En-två	Två lvto							
	lvto								

1) Enl MB VII milo beslut 1 kapten som utboft

2) Varav en vakant befattning för regoff (C planenhet), en anställd vid A 7 och placerad vid Lv 2

3) Den utökade personalstyrkan föranledd av beredskapskrav

4) C A 1983-01-28 Sekt 4 484:50050

5) Off i Arméns tekniska kår ingick i MKG ram, tot. 32 stycken. Därutöver skulle fyra lvofficerare (1 nivå II, 1 nivå III, 2 nivå IV) finnas i MKG stab och förvaltning och sex vara kommanderade (1 nivå II, 2 vardera nivå III och IV, 1 nivå V). Nivå I=övt eller högre, II=mj, III=kn, IV=lt, V=fk

6) HKV 1998-01-20 23 230:60566 ProdU

batt= batteri, div= division, bat= bataljon, regoff (off)= regementsofficer (officer), kompoft (uoff)= kompaniofficer (underofficer), plutoft (ubef)= plutonsofficer (underbefäl), suboff= subalternofficer (fänrik, löjtnant), stj= styckjunkare

Batterichefen kapten Ewald Fock och sergeant Sten Stjärnqvist vid Krigsmans erinran vid förläggningen på Hällarna

Alf Utas, Torsten Enström, Birger Björkander, Erik Hedin och Nils Löfgren njuter av den efterföljande buffén på mässen efter nedläggningsceremonin.

Siste chefen, Göran Wahlqvist, får en modell av kanslihuset av Göran Hellström, kamratföreningens ordförande. Caj Sjögren ser beundrande på och Börje Kavhed står beredd att överlämna ett bordsstandar.

Överste Gunnar Jansson fäster en minnesmedalj på major Tommy Nilssons bringa. Överste Ahldén beredd med en medalj. I bakgrunden Lv 2 standar och kamratföreningens fanor.

Hedersmedaljen t v instiftad 1990 och minnesmedaljen.

"2" som förbandstecken avlöstes 1993 av lilla luftvärnsstecknet på orange tygunderlag

Standaret är troppat och överlämnas av generalinspektören för armén, generalmajor Alf Sandqvist, till chefen för Luftvärnsregementet, överste Jan-Erik Jacobsson. Kapten Mats Lövdahl beredd ta emot det.

För sista gången förs standaret av major Mikael Qviberg framför officersskåren och de f.d. cheferna Hans Ahldén, Gunnar Jansson, Benkt Kullgard och Kent Samuelsson.

KA 3 vänner!

När jag skriver detta den 30 mars så har det meteorologiskt varit vår på Gotland i sju dagar. Och visst ser man att våren börjat sitt intåg med snödroppar, vintergäck, påskliljor och med den första bläckun och staren samt att gässen nu kommit. Fortfarande ligger dock snödrivor kvar här och var och märkligt nog mest på min sommartomt i Lergrav.

Arbetet inom föreningen präglas av museigruppens arbete med Asina träffar varje onsdag. Men också de uppskattade traditionella arrangemangen ärtmiddag och "lille jul" har genomförts med framgång. Kontakten med medlemmarna har hållits genom ett julbrev som denna gång på grund av besparingsskäl (portokostnad) tyvärr endast gick ut som e-post. Tidskriften däremot sänds ännu via brevpост. Utgivningen av tidskriften kommer i framtiden att ändras till tiden runt nyår. Detta innebär att vi kommer att sända ut ett sommarbrev via mail i stället för julhälsningen.

Sedan den 1 januari saknar vi någon som betalar hyran för våra lokaler då Försvarsmakten sagt upp hyreskontraktet.

Förra årsmötet gavs styrelsen handlingsfrihet vad beträffar KA 3 museums framtid. Ett ännu tidigare årsmötesbeslut var att söka medlemskap i Gotlands Försvarsmuseum. Dessa båda beslut ligger nu som grund för de samtal som nu förs med den nye hyresvärden Joakim Kuylenstierna och med Statens Försvarshistoriska Arv. Tankarna omkring detta och om museiarbetet redovisas på annan plats.

Även om vi söker både kommunala och statliga bidrag och sponser för verksamheten så kan vi inte räkna med att detta täcker hyran och driften. Våra inkomster måste ökas och kostnaderna minskas. De enda inkomsterna som vi har är medlemsavgifterna, viss sponsring och avkastning på kapital samt inträden till museet.

Årsmötet får diskutera och besluta om eventuella ändrade avgifter. Distributionen av tidskriften kan begränsas till de medlemmar som, mot avgift, vill prenumerera på den. Entréavgiften till museet kan höjas och samordnas med museet i Tingstäde.

Den planerade augustiträffen mellan KA-kamratföreningar som skulle gått av stapeln i Göteborg inställdes på grund av för få anmällda från övriga föreningar. Vi hade visserligen ca 15 anmällda men fann att fick vi inte träffa kamrater från samtliga andra föreningar så tackade även vi nej efter samråd med Göteborgs garnisons kamratförening till deras inbjudan. Hur det kommer att bli i framtiden med dessa som tidigare var så uppskattade möten vet jag inte men bollen ligger nu hos KA 5 kamratförening.

I år är det 10 år sedan regementet KA 3 lades ner och tankar har väckts om en nostalgiträff med alla f d anställda. Visar det sig att intresse finns så har vi de som är villiga att arbeta med ett sådant arrangemang till sensommaren/hösten.

Väl möt på årsmötet på Nationaldagen.

ANDERS BERLIN
ORDFÖRANDE

Upprop!

Om en nostalgiträff ordnas helgen 30-31 oktober 2010, tio år efter KA 3 nedläggning, kommer du då?

Vi vill gärna få underlag för en eventuell träff.

Svara vad du tycker till anders.berlin@telia.com eller skriv till KA 3 kamratförening c/o Bernt Weinebrandt; Kronhagsvägen 41; 624 62 Fårösund. Dina synpunkter vill vi ha senast den 15 juni.

Ordförande
1.vice ordförande
2.vice ordförande
Sekreterare
Kassör
Klubbmästare
Museum
Information

Anders Berlin
Arne Ekman
Bo Friberg
Eva Weinebrandt
Jan Frändfors
Bernt Weinebrandt
Bernt Weinebrandt
Anders Berlin

KA 3 Kamratförening c/o Bernt Weinebrandt, Kronhagsvägen 41, 624 62 Fårösund, e-post gk.ka3@telia.com

Medlemsavgift för 2010 är 100:-, sätt in beloppet på plusgiro 18 80 91-3.

Amfibieregementet Amf 1

Förbandet verkar där vatten möter land och har förmågan att ta och utöva kontroll över kustområden. Syftet är att kunna styra vilka mark- och sjöenheter som ska ha tillgång till eller möjlighet att passera genom ett särskilt område.

Den naturliga stridsmiljön för förbandet är skärgården. För det krävs förmågan att kunna förflytta sig snabbt och dolt, uppträda i små enheter samt kunna verka i fyra dimensioner: i och under vattenytan, på land och i luften.

Amfibieregementet utbildar amfibiesoldater inom åtskilliga huvudtjänster. Några exempel är kustjägare, attackdykare, amfibieskyttesoldater och tekniker. Amfibiebataljonen är den stridande enheten vid förbandet. Den är utrustad med bland annat robotar, minor och granatkastare för att kunna lösa en strids-situation.

Amfibiebataljonen transporteras och strider med stridsbåtarna 90H och 90HS. De är bestyckade med tung kulspruta eller granatspruta, ibland både och. Vid Amf 1 finns också bevakningsbåtar. De används för ytövervakning, sjökontroll och samverkan med sjöstridskrafterna i striden mot ubåtar. Förbandet utbildar också en bordningsstyrka som bland annat har till uppgift att kontrollera fartyg i olika situationer.

Internationellt

Amfibieregementet utbildade och satte upp den internationella amfibiestyrka som utgjorde det svenska bidraget till Eufor-styrkan i Tchad och Centralafrikanska republiken, TD 01.

läs mer på www.forsvarsmakten.se/amf1

Jag är chef Amfibieregementet och heter Ola Truedsson

Jag heter Ola Truedsson och den 1 oktober tillträdde jag tjänsten som chef för Amfibieregementet på Berga söder om Stockholm där Gotlandsgruppen är en av sex DUC. Jag är född 1956 och kommer närmast ifrån Karlskrona där jag var chef för Marinbasen.

Jag påbörjade min militära bana som värnpliktig vid det fasta kustartilleriet på KA 2 1976 och tillhörde sedan regementet fram till nedläggningen i samband med försvarsbeslutet år 2000. Jag är så kallad långvägare och har på så vis hunnit med att vara pluton-, kompani- och bataljonschef i såväl grund- som krigsorganisationen. Min första kontakt med Gotland och KA 3 fick jag 1978 när vi som då gick Instruktorsskola 1, ISK 1, skulle lära oss att bli eldledare. Vi tillbringade tre månader på ön med början i februari om jag inte minns fel och det kan jag väl säga utan att överdriva att det finns häftigare ställen än Fårösund vid den tiden på året. Hur det var så trivdes jag fantastiskt bra och har många fina minnen från den perioden.

De första åren som anställd var jag i huvudsak placerad på Kungsholms fort och fortsatte arbeta med fast artilleri. Kort efter händelsen då U 137 grundstöttes utanför Karlskrona övergick tjänsten till att utbilda spanings-, markstrids- och granatkastarförband. De sista åren på KA 2 avslutades med ytterligare några år inom artilleriet, denna gång på de rörliga KA-bataljonerna, 12/80.

1994 påbörjade jag en sejour på sex och ett halvt år som veckopendlare till Stockholm. Under den tiden var jag lärare på Kustartilleriets stridsskola, gick FHS chefskurs med teknisk inriktning 96-98 och avslutade med att komma tillbaka till KAS som i ungefär samma skede bytte namn till Amfibiestridsskolan, denna gång som chef för Vapenavdelningen.

KA 2:s nedläggning innebar att famil-

jen lämnade Karlskrona och vi flyttade till Stockholm. Jag började då på Första Amfibieregementet som chef för en av två grundutbildningsbataljoner. 2001 fick jag ett erbjudande som jag inte kunde tacka nej till, nämligen att rekrytera, utbilda och leda den svenska bataljonen, KS 07, i Kosovo december 2002 till juni 2003.

Väl hemma igen gjorde jag en sväng på Högkvarteret tills ett nytt erbjudande om att åka ut internationellt dök upp. Återigen blev det Kosovo men denna gång som sektionschef på KFOR HQ i Pristina.

Efter det gjorde jag en kort men mycket utvecklande tid på operativa staben/J3 innan jag kom till Amfibieregementet som ställföreträdande chef för att gå därifrån till Marinbasen som jag nämnde inledningsvis. Nu går alltså flyttlassen norrut igen och vi kommer att flytta tillbaka till Stockholm.

Familjen består av mig och Christina, vi har en vuxen son med egen familj där barnbarnen Oscar fem år och Felix åtta månader är riktiga energikickar.

På fritiden försöker vi tillbringa så mycket tid som möjligt i sommarstugan utanför Karlshamn, en och annan golfgrunda och gärna då i samband med någon utflykt inom eller utom landet.

Amfibieregementet har en stor geografisk spridning från Göteborg i väster till Gotland i öster och en minst sagt vittförgrenad verksamhet. Det är en stor utmaning och ett stort ansvar att leda ett förband av den här typen men jag ser mycket fram emot att få vara med att utveckla den "nya" Försvarsmakten tillsammans med medarbetarna både på Berga, i Göteborg och Hemvärnet på Gotlandsgruppen få vara med och utveckla den delen av verksamheten så att vi i framtiden står än bättre rustade att möta kommande uppgifter.

OLA TRUEDSSON

Samtal med Håkan Syrén -ordförande i EU:s militära kommitté

En eftermiddag i februari 2010 sitter jag i Birgitta och Håkan Syrén's bibliotek i deras bostad i Bryssel. Jag har fått äran och möjligheten till ett långt samtal med generalen.

Vårt samtal skall inte handla om det förflutna utan om framtidsfrågor dels av allmän försvarskarakter och dels med fokus på Amfibiekåren.

Som Håkan Syrén's före detta kollega och yrkeskamrat skulle det vara lätt att falla tillbaka i nostalgins värld och prata om en svunnen kustartilleritid. En tid då Försvarsmakten bestod av ett invasionsförsvar med omfattande förrädsställda resurser och en personalkader om drygt 800 000 man. För oss båda är minnena många från denna tid. Utbildning längs våra vackra kuster och skärgårdar med artilleri-, robot-, och luftvärnsskjutningar, kuppövningar m.m. Båda var vi regementschefer för KA 1 respektive KA 3 vid samma tidpunkt.

Det är viktigt att minnena från denna tid lever kvar men mera angeläget och nödvändigt är det att blicka framåt. Detta kräver nytänkande vars konsekvenser blir förändringar som för många kan kännas både svåra och smärtsamma. Inledningsvis kan det dock finnas anledning att göra en kort tillbakablick för att få det rätta perspektivet kring Håkan Syrén's sex intensiva år som vårt lands överbefälhavare och hur han angrepp denna utmaning.

Håkan Syrén beskrev hur han tidigt insåg att Försvarsmakten skulle byta fokus från ett förrädsställt invasionsförsvar till ett aktivt insatsförsvar. För att skapa de rätta förutsättningarna insåg han att en gemensam värdegrund var av stor betydelse för att nå

de mål som utgjorde grunden i verksamhetsidén. Han påminner om de tre ledorden Öppenhet, Resultat och Ansvar.

I boken "Vägen Framåt" och genom besök på samtliga militära enheter redovisade han då de kommande förändringarna och motiven. Som ett resultat av rundresan kompletterade han sin bild i ytterligare två böcker "Här och Nu" samt "Både och" där han ytterligare gav svar på varför förändring måste ske och hur framtiden för försvaret såg ut. Det omfattande arbetet med verksamhetsidén och värdegrunden gav tydliga avtryck i organisationen. Försvarsmaktens personal tog till sig idéerna och ställde sig bakom hans budskap. Därmed hade Försvarsmaktens ledning det instrument/verktyg som erfordrades för att uppnå de krav på förändringar som utvecklingen ställde på främst personalförsörjningen och materiell förnyelse. Tio av trettio verksamhetsställen skulle tas bort och försvarets personalstyrka skulle reduceras med 25%. Därmed var grunden lagd för den genomgripande förändringen som skulle påbörjas.

Parallellt med dessa tunga åtgärder skulle den nordiska bataljonsstridsgruppen skapas tillsammans med Finland, Norge och Estland.

Behovet av förändringar krävde även andra åtgärder. Han startade därför ett arbete som syftade till ett helt nordiskt samarbete inom försvarsområdet. Skälen till förändringarna var uppenbara och han fick ett tydligt stöd av sin norska kollega general Diesen. Till denna fråga skall vi återkomma senare eftersom den har en ytterligare dimension när det gäller försvarsutveckling och

samarbete i Europa. Man kan utan tvekan säga att hans arbete som vårt lands överbefälhavare knappast har handlat om att förvalta en organisation utan snarare totalt byta fokus.

Vårt samtal fortsätter med några övergripande frågor och det ligger då närmast till hands att starta där han i princip slutade – det vill säga – det nordiska försvarssamarbetet - hur det har utvecklats mm. Håkan Syrén berättade att arbetet påbörjades 2005/2006 vars resultat utmynnade i drygt 140 verksamhetsområden där ett samarbete i olika former var möjliga. Resultatet fick ett brett politiskt gehör och resulterade bl a i att Thorvald Stoltenberg fick i uppdrag av de nordiska utrikesministrarna, att lägga fram förslag till nordiskt samarbete kring utrikes- och säkerhetspolitiken. Resultatet redovisades i början på 2009 och omfattade 13 konkreta förslag. Av Syrén's och Diesens förslag är idag drygt 40 verksamhetsområden påbörjade. I hans nuvarande roll som ordförande i EU:s militära kommitté ser han liknande förutsättningar där flera länder kan gå samman i syfte att uppnå rationella effekter. Lissabonfördraget ger dessutom klara öppningar för att vidta sådana åtgärder.

Syftet är inte att skapa en gemensam europeisk armé utan varje stat har att beakta sin egen suveränitet. Det gäller snarare att hitta kluster av åtgärder som kan vidtas. Det kan gälla allt från militär skolverksamhet till ledningsträningssanläggningar och flygutbildning för att nämna några exempel.

Det vi vet idag – fortsätter han – är att allt blir dyrare – löner, missioner, materielutveckling m.m. – och därmed måste något göras

för att kunna upprätthålla militär operativ effekt. Han pekar vidare på C17 överenskommelsen som ett utmärkt exempel på ett brett samarbetsområde.

Östersjön mer i fokus

Under den senaste tiden har Östersjön kommit mera i fokus i den försvars- och utrikespolitiska debatten. Detta bl a grundat på den nu påbörjade utläggningen av gasledningen öster om Gotland. Håkan Syrén börjar med att påpeka att det inte föreligger något invasionshot i Östersjön. Att Ryssland uttalat, att man med bl a marina enheter kommer att bevaka gasledningen finner han naturligt. Han visar på förhållandet i andra delar av världen – t ex Persiska Viken, Aden-viken – där energiflöden bevakas av militära enheter. Han anger vidare att vi har både nationella och internationella skyldigheter att bevaka vårt territorium på, över och under ytan. Detta kräver att vi, liksom andra kuststater har behov av en marin bestående av ytstrids- och minröjningsförband, ubåtar och amfibieförband.

Han pekar dessutom på vikten av marina enheter för att skydda våra stora hamnar t ex Göteborg och Stockholm. Han avslutar med att ta upp marina miljöfrågor som ställer krav på ett ökat samarbete med andra stater för att nå bättre effekt.

Behov av nationellt samarbete

Han glider här snabbt över på en annan samarbetsfråga av nationell karaktär. Han fortsätter – det är märkligt att vi i Sverige inte efter alla år av utredande kommit längre när det gäller samarbetet mellan Kustbevakning, Sjöpolis, Tull, Sjöfartverk,

Försvarsmakten m.fl. Alla förvisso med olika uppdrag inom det maritima området, men det måste finnas synergieffekter. Tyvärr, viljan finns inte och de olika myndigheterna bevakar noggrant sina respektive uppgifter och intressen.

Hög prioritet behövs för marinen på kort sikt

Försvarets förmågebredd har inför de senaste försvarsbesluten varit en av de frågor som diskuterats flitigt. Hittills har inga förändringar gjorts i den svenska profilen. Jag ställer frågan till honom om det är dags att ändra på den synen.

Håkan Syrén menar att suveräna stater, som är militärt alliansfria har större krav på allsidig försvarseffekt. Han medger dock att man kan nå en borte gräns när det gäller både rationalitet som effekt av enstaka förbandsenheter. Men även i sådana bedömningar kan kvaliteten av ett enstaka förbands förmåga väga över. Vidare understryker han att NATO till skillnad från EU är en militär organisation, vilket kan innebära att medlemsstater kan hjälpa varandra vid en konflikt. Ett förhållande som med naturlighet inte gäller för EU.

Av olika politiska dokument framgår att marinens förmåga bör ges hög prioritet på kort sikt. Jag ber Håkan Syrén att konkretisera den bilden och ge exempel på hur detta kan uttryckas i reella åtgärder. Han pekar på följande marina behov på kort sikt.

- Luftförsvarsförmåga till korvetterna
- Ombyggnad av Landsortsklassen för minspänings och minröjningsförmåga
- Leverans av L10 – Stridsstödsfartyg
- Förbättring av undervattensstridsförmågan.

Han menar även att man måste se på helheten när vissa förmågor värderas och ger exempel i form av långsträckt sjömålsystem som finns såväl inom marinen som såväl flygvapnet.

Strid under ytan

Vid vårt fortsatta samtal är vi åter inne på ämnet strid under ytan. Han anser att denna förmåga måste ges en större tyngd i beslutsprocesserna. Han pekar även på att vår dykförmåga gradvis har försämrats. Att skyddat

genomföra uppdrag under ytan med tex stöd av exempelvis en dykbåt skulle på ett billigt och påtagligt sätt förbättra vår kapacitet i detta avseende.

Ledningsnivå

I den politiska debatten har tankar framförts att skapa ledningsförband på brigadnivå. Jag ställer frågan om detta och påminner samtidigt om att amfibiekåren för ett antal år sedan hade nyutvecklat just ett sådant ledningsförband.

Han replikerar omgående att det inte finns något behov av en sådan ledningsnivå i det svenska försvaret. Han medger dock att det vid mycket speciella omständigheter – tex ett större terrorhot – kan föreligga ett behov av integrerad ledning för att samordna armé – marin och flygenheter, helikoptertransporter, evakuering mm. Men en sådan unik händelse ger inte skäl till att skapa stående brigadledningsförband. Han avslutar med att ange att Ryssland går från division till brigad när det gäller ledningsnivå och detta menar han styrker ytterligare hans uppfattning.

Rekrytering av personal -den mest angelägna frågan

Den största förändringen som nu sker inom försvaret är utan tvekan det nya personalförsörjningssystemet. Jag ber honom att kommentera vilka åtgärder han bedömer som viktigast.

På kort sikt menar han, är det absolut nödvändigt att ha en hårdbevakning på hur rekryteringen utfaller. Denna får ej svikta. Det är även angeläget att grundorganisationen klarar verksamheten, eftersom reduktioner i denna är att förvänta efter valet i höst. På längre sikt måste åtgärder vidtas för att skapa en bra åldersstruktur. Annars uppstår liknande problem som Försvarsmakten tvingades ta tag i för drygt 10 år sedan. Idag bygger vår verksamhet på "kaserngårdsaktiviteter åtta till fem". Nya principer som utlandstjänstgöringar, samverkan med andra försvarsmakter mm ställer krav på nytänkande.

Det finns flera frågor som han vill ventilera när det gäller det nya personalförsörjningssystemet. Han nämner bl a meritvärdering, arbetsgivaransvar, sociala rättigheter. Det skall vara lika

naturligt att få möjlighet till föräldraledighet i 6 månader, som att få tjänstgöra utomlands under motsvarande tidsförhållanden. Han efterlyser dessutom en tydligare och bättre marknadsföring för att främja rekryteringen. Allt var inte bättre förr, men när det gäller rekrytering går tankarna tillbaka till hans unga år då han med dåtidens rekryteringsbroschyr tog beslutet att påbörja sin karriär.

Säkerhetsarbete

Ett ämne som han vill ta upp är försvarets säkerhetsarbete. Flygvapnet har utvecklat en väl fungerande metod i form av lessons learned direkt efter ett flygpass. Håkan Syrén nämner att det finns en påtaglig rädsla hos en del av försvarsmaktens personal att göra fel och att detta kan bidra till en ökad olycksrisk. Han fortsätter - fel gör alla – det är naturligt och måste accepteras – men beror felet på dåligt omdöme eller slarv måste ansvar utkrävas.

Han menar även att förutsättningarna för ett bättre samspel mellan yngre och äldre officerare är sämre idag än tidigare. Yngre officerare känner sig mer utlämnade idag. Dessutom är övningsstillfällena färre vilket också skapar rutiner. Organisationsförändringar påverkar också individen negativt – tankarna finns någon annanstans. Han avslutar med att åter relatera till värdegrundsarbetet som är en del i att skapa ett gott säkerhetstänkande.

Amfibiekårens förmåga

Vårt fortsatta samtal kommer in på några amfibiekårsspecifika frågor. Han uttrycker sin glädje över den insats som kåren utförde i Tchad, vilket i hög grad visar på amfibiekårens allsidiga förmåga. Han visar dock sin oro över diskussionerna att slå samman den svenska jägarutbildningen. Enligt honom är det så stora skillnader i taktik och stridsteknik och därmed användningsområden, att specifika jägarfunktioner som tex fallskärms- och kustjägare måste hållas isär.

Den indirekta elden tex i form av granatkastare är en annan del i den amfibiska striden som han bedömer vara av stor vikt. Eld, rörelse och skydd är grundlägg-

gande stridsmoment som kräver olika vapensystem utöver soldatens personliga utrustning. För att uppnå fullständig amfibisk förmåga betonar han ånyo undervattensstridsförmågan.

Vårt samtal börjar närma sig slutet. Han nämner då att han för några månader sedan hade ett bra samtal med amfibiekårens nya regementschef – Ola Truedsson. Frågor som han tog upp var främst följande.

- Ta hand om kårens reservofficerare

- Attityder hos de anställda
- Säkerhet
- Rekryteringskraft
- Kårens unika roll
- Internationellt samarbete
- Samarbete inom marinen

Var och en lika viktig för att skapa en bra och efterfrågad amfibiekår.

Som avslutning ber jag Håkan Syrén att göra en återblick och snabbt återkommer han till verksamhetsidén och hans arbete med värdegrunden.

"Jag ångrar inget jag gjort och mitt arbete har utförts med stor öppenhet. Stora förändringar kan inte ske utan en tydlig kommunikation. Därför ville jag själv till alla anställda framföra mitt budskap", säger Håkan Syrén och fortsätter, "Allt förändringsarbete måste börja hos Dig själv och icke genom att visa i tabeller vart vi är på väg. Jag fick med mig personalen och de fanns där under hela min tid som överbefälhavare. Vi har idag en mycket annorlunda försvarsmakt än den vi hade när jag tillträdde."

För detta krävdes ett ledarskap som han själv uttalat men det krävdes dessutom uthållighet och vilja parat med lojalitet och värme. Dessa egenskaper har alltid genomsyrat Håkan Syrén så länge jag har känt honom. Egenskaper som dessutom banat vägen för nya utmaningar i Europa.

Samtalet är slut – nu väntar nya utmaningar under tre år i Bryssel. Uppgifter som han redan tagit tag i med samma styrka och klokskap som tidigare.

Tack för en trevlig och öppen pratstund och varmt lycka till i Ditt viktiga arbete som högste företrädare i EU:s försvarskommitté.

**KRISTER ARWESTRÖM
ÖV (RET)**

På grund av isläget genomfördes delar av Stridsbåtsutbildningen på Korsö

FOTO: KRISTINA SWAAN

Full verksamhet på förbandet och stora utmaningar väntar

Direkt vid årsskiftet drog verksamheten i gång vid förbandet. Det råder full aktivitet i stort sätt vid alla enheter tillhörande amfibieregementet.

På Berga är befattningsutbildningen vid amfibiebataljonen i full gång, utbildningen är nu inne i ett praktiskt skede efter en inledande teoretisk.

Attackdykarna har börjat med praktiska övningar i bassängen och flyttar snart all dykutbildning utomhus, vi får väl hoppas att isen har släppt till dess. Underhållskompaniet har redan serverat flera måltider ute i terrängen och stöttat med teknisk kompetens, stridsbåtkompaniet har trots isläget genomfört utbildning av stridsbåtförare enligt plan, detta är ett litet axplock av utbildningen som sker på bataljonen.

I Göteborg genomförs den grundläggande soldatutbildningen med de relativt nyinryckta värnpliktiga för att så småningom övergå till befattningsutbildning inriktat mot bevakningsbåtkompaniet. Samtidigt genomför kompaniet provturer med fartygen.

Utbildningsgrupperna

Den första februari 2010, ryckte 20 soldater in till en tre månader lång direktutbildning till utbildningsgruppen på Gotland. Utbildningen har hittills omfattat allt ifrån grundläggande soldatutbildning till stridsutbildning och självklart avslutas utbildningen med en slutövning som går av stapeln mellan den 21 till 27 april innan det är dags för muck den 30 april.

Utbildningsgruppen Södertörn har också inlett vårvintern med en intensiv övningsperiod, där allt ifrån den enskilda gruppen till kompanier övas. Precis som Gotlandsgruppen är utbildningarna och övningarna omfattande och sprider sig inom många områden.

På förbandet utbildas för närvarande cirka 500 värnpliktiga, nyligen muckade amfibieinsatskompaniet och då hade förbandet närmare 700 soldater.

Internationella insatser

Intresset för att genomföra internationella insatser är fortsatt stort, en av anledningarna är kanske den ökade debatten om den svenska insatsen i Afghanistan.

Personalen på förbandet har dock alltid visat stort intresse för att lösa uppgifter internationellt, rekryteringen för den kommande Kosovo, (KS 21) missionen var inget undantag.

Amf 1 är ansvarig för KS 21, så hela hösten 2009 och fram till dags datum har präglats av rekrytering, utbildning och förberedelser av förbandet.

Huvuddelen av styrkan roterade ner i slutet av mars och den sista rotationen genomförs i början på april. Verksamheten i Kosovo kommer efter den här missionen att minska i omfattning. En minskning av insatsen tyder ju på att det som har genomförts i Kosovo genom åren, har varit rätt.

Insatsen i Adenviken har också gått enligt plan, HMS Carlskrona kastade loss lördagen den 13 mars, Amf 1 deltar med en bordsstyrka ur bevakningsbåtkompaniet, precis som vid den förra insatsen i Adenviken.

Framtiden

Det har nog knappast undgått någon som är insatt i försvarsfrågor att Försvarsmakten står inför stora förändringar.

Ett nytt affärssystem är på väg att införas som går under namnet PRIO. Vissa försvarsmakter, bland annat Danmarks, har redan infört detta system. Syftet med systemet är flera, men enkelt sammanfattat kan sägas att försvarsmakten skall med system PRIO, bland annat få bättre kontroll på verksamheter, dess kostnader och uteffekter vilket i sin tur skall skapa större tillgänglighet till insatsförband.

Andra förändringar som skall genomföras i närtid, är omstruktureringar och införandet av ett nytt personalförsörjningssystem, där en av de stora förslagen förändringarna är att pliktlagen upphör att gälla från den första juli i år. Pliktlagen kommer dock inte att avskaffas utan den kommer att vara vilande. Så de soldater och sjömän som rycker in före den första juli, kan alltså efter det datumet välja om de skall avbryta sin utbildning eller slutföra den. De som väljer att stanna kvar blir då anställda. Det kommer att ställa stora krav på oss alla, att se till att ungdomarna tycker att utbildningen är så bra att de väljer att slutföra

Amf 1 har bestridit många högvaktsdygn på de kungliga slotten.

FOTO: KS

den för att sedan fortsätta inom försvaret. Försvarmakten kommer i framtiden att konkurrerar om ungdomarna med andra yrkesområden vilket ställer krav på att försvaret skall vara en attraktiv arbetsgivare.

Syftet med alla förändringar är att öka tillgången till tillgängliga insatsförband.

Det är dock viktigt att poängtera att många sakfrågor fortfarande diskuterats och det räknas på olika förslag och alla beslut är i skrivande stund ännu inte fattade.

Vi får heller inte glömma bort att vi har valår i år med allt vad det kan innebära.

Utmanande framtid

Det gäller nu för alla att ändra tankesättet inför de förändringar vi står inför, vilket inte alltid är helt enkelt. Det är många enskilda beslut som måste tas,

till exempel kommer det framtida försvaret att ställa helt andra krav på utlandstjänstgöring än vad vi har i dag. Det kommer heller inte att vara lika självklart att den blivande soldaten, specialisten eller officeren har försvarmakten som sin arbetsgivare fram till pension.

Det är alltid arbetsamt med förändringar, särskilt när det sker stora och många samtidigt.

Av erfarenhet av förändringsarbetet från FB 04, har chefen Amf 1 överste Ola Truedsson och hans medarbetare i ett tidigt skede skapat arbetsgrupper som ska analysera och bearbeta den påbörjade verksamhetsutvecklingen

Vi är alla överens om att vi går mot en både spännande och utmanande framtid tillmötes.

**MAJOR KRISTINA SWAAN,
AMF 1**

Förberedelser inför KS 21 på Livgardet.

FOTO: MAGNUS BOHMAN

Attackdykarna är i full gång med den praktiska dykutbildningen.

FOTO: KS

Underhållskompaniet provade sina färdigheter i matlagning och bjöd förbandet på god mat vid flera tillfällen under vintern.

FOTO: KS

Utveckling av museets samlingar

Bertil Eklund gör av säkerhets skäl 7,5 cm pjäs m/65 obrukbar samtidigt som pjäsen underhålls inför sommarens visning

Den högst aktuella och besvärande hyresfrågan för "våra" byggnader och museiparken har ännu när detta skrivs inte fått en slutlig lösning. Men samtalen med nye hyresvärderna Joachim Kuylenskierna ger gott hopp om att komma överens. Ett samarbete mellan kamratföreningen och hyresvärderna med visning av museet i Franska kasern och guidning på Bungenäsområdet diskuteras. En glädjande öppning har även visats från Statens Försvarshistoriska Arv (SFHA) där kanslichefen Christian Braunstein kan tänka sig ett årligt driftbidrag via Gotlands försvarsmuseum där KA 3 museet då skall ingå som en filial eller satellit. Bidraget skall i så fall avses för hyra och drift av förråds- och underhållslokalen "Minan", plåtförrådet samt museiparken. Hyran för Franska kasern hoppas vi kunna klara genom egna insatser i ett samarbetsavtal där föreningen tex förbinder sig att utföra vissa tjänster åt hyresvärderna.

Trots att hyresfrågan ännu inte är löst så fortsätter museigruppen sitt arbete med att utveckla museets samlingar. Nytt i källaren är att

artillerimaterielen nu utökats med en arte 724-instrumentering nämligen den tidigare utbildningsanläggningen som stod i pjäshallen. Av säkerhetsskäl så har vår samling av handeldvapen utvecklats och utrymmet innehåller nu sambandsmaterielen som nu kan visas mer överskådligt än i källaren.

Årets underhållsarbeten har omfattat 7,5 cm m/65 pjäsen som utöver målning även av säkerhetsskäl gjorts obrukbar. För säkerhetsarbetet svarar vår egen pjästekniker Bertil Eklund. Så snart denna pjäs är klar så skall övriga pjäser åtgärdas så att ingen kan ladda (om man nu har ammunition) och skjuta med dem. Detta är ett stort arbete som skall godkännas av polismyndigheten som sedan utfärdar licens på museivapnen. Åtgärderna på en del pjäser som skall till är så omfattande att vi inte med våra verktyg och svets själva kan utföra arbetet utan måste köpa vissa tjänster för att tex skära upp del av de grövstaeldrören och svetsa fast mekanism mm.

ANDERS BERLIN

Sambandsmaterielen har flyttat upp från källaren och visas nu på ett mer överskådligt sätt.

Arne Ekman vid Arte 724-instrumenteringen som nu är flyttad från pjäshallen till museets övriga artillerimaterial.

Fira nationaldagen i Fårösund

Nationaldagen och Svenska Flaggans dag firas traditionsenligt i KA 3 museipark och förbandsmuseum SÖNDAG 6 juni.

Frivilligorganisationer, föreningar och klubbar inbjuds att delta med fanor/standar i fanborgen.

12.45 Samling i KA 3 museipark vid Franska Kasern

13.00 Flaggan hissas - Högtidstal av Katarina Struwe-Orleifson - Bungekören - GotlandsMusikens blåsorkester - Norra Gotlands folkdansgille. Servering av kaffe, saft och bullar. Museet öppnet

Lillejul är en omtyckt tradition som samlar många från kamratföreningen.

Bertil Eklund och Mats Larsson svetsar mynningen på 7,5 cm pjäsen m/65

ÅRSMÖTE

Kallelse till Gotlandskustartilleristerna,
KA 3 kamratförenings årsmöte
söndag 6 juni 2010 kl 11.00
i KA 3 förbandsmuseum.

Sedvanliga årsmötesförhandlingar.
Eventuella frågor som skall behandlas
på årsmötet skall vara styrelsen tillhanda
senast 2 veckor före mötet.
Välkomna.

*PS. Du har väl betalt årsavgiften 100 kr för
2010, plusgiro 18 80 91-3.*

Tidningsfond

Tidningsfonden har fått ett mycket positivt mottagande.
Fondens syfte är att ekonomiskt underlätta utgivningen av den
här tidskriften. Många har hörsammat vårt upprop och lämnat
generösa bidrag. Allt efter vars och ens plånbok.
Frivilliga bidrag mottages tacksamt på plusgiro 18 80 91-3, märk
bidraget med "tidning".

Vårt mail-adressregister är inaktuellt och
flera adresser har av misstag fallit bort.

Vi uppmanar ALLA som vill få del
av meddelanden och information
från föreningen att sända in sina
mail-adresser och postadresser
till gk.ka3@telia.com samt
i kopia till anders.berlin@telia.com.

KA 3 Förbandsmuseum Kustparken, Fårösund

Öppettider

sommaren 2010 14 juni - 29 augusti

Dagligen kl. 15.00 - 18.00

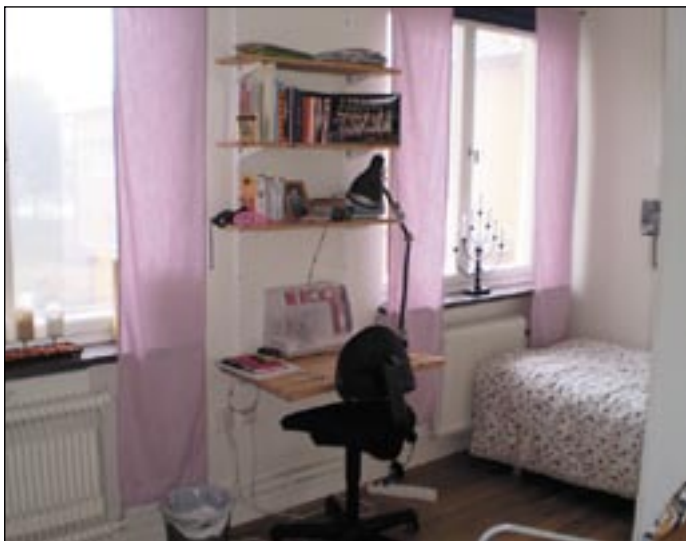
Om någon grupp önskar besöka museet på annan tid,
ring Bernt Weinebrandt telefon 0498-22 42 27, 070-22 88 868

Fårösund tio år utan KA 3

I kanslihusmässen huserar numera studenterna

Inredningen i studentrummen skiljer sig markant från logementen för tio år sedan

Stugor för träningsläger.

KA 3 lades ner år 2000. En dödsstöt för samhället trodde man allmänt. I dag tio år senare lever fortfarande Fårösund och utvecklas. Anställda vid KA 3 omplacerades till enheterna i Visby eller förband på fastlandet. En del tackade ja till omställningsutbildning och började helt nya sysselsättningar. Många bor kvar i Fårösund och pendlar till sina nya arbeten.

Föreningen Utveckling Norra Gotland (UNG) satte tidigt igång en utvecklings process som bl.a. resulterade i att Gotlands folkhögskola öppnade en filial i regementets moderna skolbyggnad. Flera olika tankar och löften om att etablera ersättningsjobb för de ca 200 arbeten som försvann vid förbandets nerläggning väcktes och utlovades. Inga statliga etableringar hamnade dock i Fårösund utan det blev i Visby. Från politiskt håll sa man att det som är bra för Visby är också bra för Gotland. Utflyttning av kommunal verksamhet skedde till andra orter.

Det statliga fastighetsbolaget KA 3 Vasallen AB tog över regementsområdet med uppgift att förvalta utveckla och efterhand avveckla genom försäljning. Skolbyggnaden anpassades för folkhögskoleverksamheten. Kustparksrestaurangen öppnade och fick folkhögskoleeleverna som baskunder. Men i övrig skedde inte så mycket av utveckling. Olika företag flyttade dock in i en del tomma lokaler. Man lovades få överta lokalerna. Så skedde endast för några få innan hela området såldes till privata bolaget Diös och Kuylenstierna

(DK) som i sin tur byggde om kanslihuset till elevbostäder. Gotlänningen Joachim Kuylenstierna (son till KA 3:s Kjell Kuylenstierna) var den drivande inom bolaget för utvecklingen av Gotlandsetableringen och tog senare själv över ägandet av kasernområdet och Bungenäsområdet. Nu läggs all kraft på att få till stånd en nybyggnation inom Bungenäs medan Kustparken kommer att styckas av och säljas till lokalhyrarna eller andra intressenter. Dom som tidigt, 2003, fick möjlighet att köpa loss sina lokaler var Ingenjörsmåstare Curt Nyberg och Gotlands Idrotts Center AB. Initiativtagaren till att driva KA 3 idrottshall vidare i privat regi var den unge idrottsofficeren löjtnant Joachim Andersson. Tillsammans med William Ringbom och ytterligare tre delägare startade de Gotlands Idrotts Center AB redan samma år som regementet lades ner och 2001 gick visionen i uppfyllelse när de tecknade ett hyresavtal med ägarna DK. Vidare tecknade de ett avtal med Gotlands kommun som hyr tid i hallen för skolan och idrottsföreningar. Avtalet med kommunen gjorde att man vågade dra igång verksamheten i full skala. Förutom Gotlands kommun som kund riktade man också in sig på att arrangera träningsläger för idrottsklubbar, konferenser, och teambildning för företag samt att erbjuda träningshjälp för privatpersoner. Tyvärr drabbades Joachim Andersson hårt av cancer och gick bort 2003, alldeles för tidigt och fick inte uppleva Gotlands Idrotts Center AB som fastighetsägare till idrottsanläggningen som var ett av hans största mål vid bildandet av bolaget. William Ringbom och de övriga fortsatte verksamheten och i dag är de fyra delägare (William Ringbom, Henrik Ringbom, Lennart Lelle Karlsson och Markus Larsson). Tre är endast mellan 31 och 35 år. Utöver William Ringbom som är anställd VD har man ytterligare två anställda. Man har renoverat kontorsdelen, omklädningsrummen, entrén, lagt nytt golv i hallen, bytt värmesystem med värmeåtervinning i simhallen. Kunderna är fortfarande kommunen, idrottsföreningar, företag och privatpersoner. Förutom idrottsanläggningen och

boende erbjuder man träningsläger, företagshälsövärd, städtjänst, utbildning inom hälsa och idrott samt fystester.

Två andra företag, Lelle Karlssons sjukgymnastik och Gittan Svenssons "Sunda fötter", hyr lokaler.

Verksamheten har i dag alltså pågått i tio år och utvecklats hela tiden och omsätter ca 2,8 milj. kr. Idrotts Centret rymmer en 20x40 meter stor sporthall; simhall med en bassäng på 18x9 meter och en barnbassäng samt ett välutrustat gym. Utomhus finns såväl beachvolleybollplan som beachfotbollsplan, fotbollsplaner och el-upplöst löparbana/motions-spår. För att kunna ta emot träningsläger har man byggt tre stugor med vardera två lägenheter med totalt 36 bäddplatser. Framtidsplanerna är att kunna utöka antalet stuglägenheter så att man skall kunna erbjuda träningsläger för flera idrottsföreningar samtidigt.

Husen kan även utnyttjas som vandrarhem. Man hade också tankar på att starta en friskola om den kommunala skolan i Fårösund skulle läggas ner. Men än finns inga planer på att lägga ner Fårösundsskolan.

Sommaren 2009 bildade William Ringbom, Henrik Ringbom och Marcus Larsson Boviken Utveckling AB med företagsverksamheten fastighetsförvaltning, hotell- och vandrarhem samt värdepappersförvaltning. De har planer på att ta över 17 hektar av Kustparken med flera byggnader såsom restaurangen (fd markan), folkhögskolan, elevbostäderna i fd kanslihuset, hotell och vandrarhem i fd befälsförläggningarna och diverse andra byggnader. Förhandlingarna med ägare Joachim Kuylenstierna är klara och nu väntar man bara på klartecken från banken av finansieringen.

Här ser man nu en otrolig utvecklingspotential av området och man är beredda att lägga en hel del medel på att utveckla de outnyttjade fastigheterna som i dag är flera.

Det skall till ungdomlig entusiasm för att det skall hända något. Bland de tomma lokalerna återfinns två kaserner, kök med matsal, pjäshallen, "sjukan", fd bataljonstabens hus samt kallförädrbyggnader. Alla ingår dock

inte i det planerade köpet.

Varvet utnyttjas för närvarande inte efter det att Nimbus flyttade från Gotland men kan eventuellt behövas om båttillverkningen i Visby utökas.

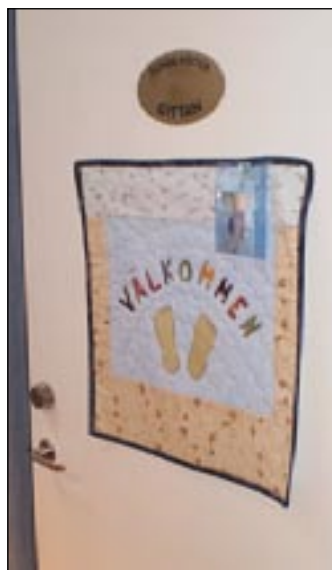
Utvaktens utbyggnad av bostäder utanför kasernområdet vid fd skjutbanorna fortsätter i takt som man får hyresgäster. Man är inne på etapp 3. Bygghusens anlitade utländska arbetskraft bor i friställda lokaler inne på området. Kustateljén finns kvar och man ser ljus på framtiden då man fått ny partner och ny satsning genom filmfonden.

I vaktlokalen har firma "Basdrift Gotland" flyttat in med en anställd i Fårösund. Man har även nyligen öppnat ett kontor i Visby med två anställda. Gotlandskontoren ingår i "Basdrift Sverige" med säte i Stockholm och som även äger bolaget "Elitea" som svarar för den tekniska driften. Basdrift erbjuder elektronisk dokumenthantering; servertjänst; växeltjänst; ekonomitjänst samt kund-telefonitjänst. Samtliga är anslutna till samma server och telefonväxel.

Tvätt- och smörjhallen (kontrollhallen) har nyligen sålts till Fårö Buss.

Det ser ut att hända mycket i framtiden inom fd KA 3 kasernområde samt på Bungenäs. Här har planerna nu tagit form och avverkning av skog skett där de första husen skall byggas. I gamla Konsum butiken var redan under förra sommaren en kiosk öppen.

ANDERS BERLIN

Entré till Gittan Svensson

William Ringbom

Ett tungt vägande skäl på gymmet.

Sporthallen bär fortfarande KA 3 tecken.

Ibland gick det inte köra längre...vägen tar plötsligt slut!

EU Monitoring Mission i Georgien

I augusti 2008 skakades en orolig del av världen. En konflikt som hade kunnat bli mycket större utbröt mellan Georgien och Ryssland. Vem som började kan man tvista om men en rapport från 2009 fastslog att Georgien började med att försöka återta Sydossetien som hade utropat sig själv som självständigt efter kriget 1993. Ryssland svarade tillbaka och framryckte mot huvudstaden Tbilisi. Konflikten stannade av efter förhandlingar mellan de inblandade och EU. Ett sexpunktsavtal skrevs mellan dåvarande ordföranden i EU, den franska presidenten Nicolas Sarkozy och den ryska presidenten Dmitry Medvedev. Avtalet sade bl a att de ryska trupperna skulle dra sig tillbaka till den plats där de fanns som en fredsbevarande styrka före konflikten i augusti. Vidare skulle en civil observatörsstyrka sändas till Georgien för att bl a övervaka att sexpunktsavtalet följdes.

Styrka snarast möjligt

Ett "call for contribution" sändes i mitten av september från Bryssel till medlemsländerna i EU att bidra till en sådan styrka snarast möjligt. Den 18 september samlades ett antal blivande monitorer i Stockholm för en informationsdag. I andra länder i Europa gjordes förmodligen motsvarande.

Sverige som snart skulle besätta ordförandeskapet i EU såg det som angeläget att ett tjugotal svenskar rekryterande från dåvarande Räddningsverket, Försvarsmakten och Polisen skulle vara först på plan i Tbilisi! Den 21 september satt jag med två kollegor på ett flyg via Istanbul till Tbilisi för att verkligen vara snabbt på plats. Övriga svenskar anslöt några dagar senare och nu gällde det att forma en EU Monitoring Mission som snarast skulle vara verksam och som kunde skicka ut sina första patruller i Georgien den 1 oktober kl. 09.00!

Kort förberedelse

Eftersom allt skulle ske så snabbt och med kort förberedelse tid blev det svårt att lösa all koordination som behövdes. Några nationer hade skickat bara militärer, andra bara poliser, andra bara diplomater osv. De länder som kunde, skickade pansarfordrärkta fordon. Några var vita och utrustade som var beskrivet (läs Sverige). Alla andra länder gjorde nog så gott man kunde men till följd att det kom Armoured Toyota Landcruisers i blandade färger, svarta eller kamouflagemålade – från rena kravallfordon till en elegant svart Mercedes Benz Saloon mer passande i en spionthriller.

Från början var vi uppdelade på fem Field Offices och med ett HQ i Tbilisi och med täckning i hela Georgien. Ja, utom Sydossetien och Abkhazien som varken var eller har blivit erkända som självständiga stater av mer än ett fåtal nationer, bl a Ryssland och Nicaragua. Det är därför av största betydelse att vi använder de rätta begreppen för att särskilja delarna inom Georgien. Det kallas Administrative Boundary Line, förkortat ABL och inget annat. Mot Turkiet, Ryssland, Armenien och Azerbadjan är det gränser (borders) som gäller.

Patrullnärvaro

Sedan september 2009 är vi uppdelade på tre Field Office. FO Mtskheta där jag arbetar, FO Gori som arbetar mot ABL i Sydossetien och FO Zugdid som finns mot ABL i Abkhazien. Runt de olika ABL visar EUMM sin närvaro genom att patrullera, observera och rapportera om olika aktiviteter från alla parter. Vid det FO som jag tillhör har vi de flesta internflyktingar från både konflikten 1993 och 2008. Vårt jobb är bl a att identifiera de förhållanden som IDPs lever under. Via våra rapporter hoppas vi att en förbättring kan ske. Vi har sett flera exempel på hur och att det har lyckats. Vi kan vidare konstatera att många av

de internflyktingar som har bott i olika delar av Georgien och som flydde sina hem 1993 fortfarande bor kvar i "tillfälliga" bostäder och under mycket svåra förhållanden. De är helt enkelt bortglömda!

Oberäknelig utveckling

Jag har nu varit här i 18 månader i skrivande stund och snart är det dags att återvända till Sverige. Vistelsen hemma blir inte så lång. Redan i början av juni åker jag tillbaka till Kosovo där jag har tjänstgjort i två år tidigare. Nu som CIMIC advisor, dvs rådgivare i civil-militära frågor. Utvecklingen i Georgien är fortsatt oberäknelig/spänd/märklig på en politisk nivå. Inga direkta demonstrationerna pågår just nu. Klyftan mellan rika och fattiga har inte blivit mindre. Avstånden mellan alla tusentals IDPs och vanliga människor i byar och städer har inte heller minskat. Fortfarande trängs eleganta Lexus och BMW X5 med trasiga Volga och Lada på oberäkneliga vägar. Tiggare blandas med Många har haft en svår och kall vinter. Den andra vintern för de om fick fly från sina hem efter konflikten i augusti 2008. Följ gärna med i nyhetsbevakningen av utvecklingen i Georgien. Den är och kommer att vara mycket viktig. Georgien som ligger mellan Svarta Havet

Flyktningförläggning av bättre klass...

och Kaspiska Havet, mellan Europa och Asien har alltid varit en strategiskt viktig del av världen.

Det finns intressanta länkar och sök via internet på Google och andra söksidor!

Några exempel; den svenska bloggsida om Georgien: <http://georgien.bloggsite.se> och vår hemsida: www.eumm.eu.

**HÄLSNINGAR
OLA NILSSON**

P S. Jag vill gärna understryka att Georgien är en av de vackraste platser som jag har besökt. Läget vid Svarta Havet, bergen som stäcker sig mot 5000 över havet. De fantastiska vinfälten, de generösa och trevliga människorna. Det är synd att de har

farit så illa i så långa tider. Men det strategiska läget och alla olika makthavare har gjort det svårt för ett folk som har bland de äldsta anorna i världen.

Ett land väl värt att besöka tycker jag och jag kommer definitivt att vara en dem! Det

är enkelt att resa hit. Ännu inga direktflyg från Sverige, men via Istanbul, München, Wien, Prag, Riga, Kiev, ja säkert fler alternativ. Att ha fått tjänstgöra här har varit en stor upplevelse och ett privilegium.

På patrull med rumänerna i början av missionen.

Ola Nilsson på en gata någonstans i Georgien

FÖRSVARSMAKTEN
P 18, A 7, LV 2, KA 3 KAMRATFÖRENINGAR
Box 2012
621 26 Visby

B

**BEGRÄNSAD
EFTERSÄNDNING**

Vid definitiv eftersändning
återsänds försändelsen med
nya adressen på baksidan

Plats för etikett (motsv)

P 18 • A 7 • Lv 2 • KA 3
Kamratföreningars Tidskrift
Nr 1/2010

Grundad 2003 - nr 8 från starten.

Redaktion: Nils-Åke Stenström, Gunnar Trennestam, Göran Hellström och Anders Berlin. **Foto:** Artikelförfattarna om ej annat anges. Faksimiler på sidan 4 med tillstånd från respektive tidning. **Idé och layout:** Göran Hellström. **Tryck Trydells Tryckeri, Laholm,** maj 2010

Utgivningstillfällen ändras 2011 till utgivning i december.